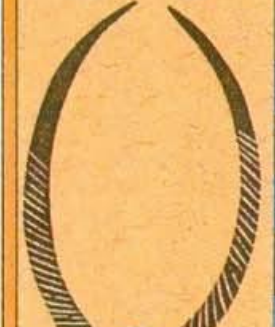

Παραμύθια
της
Αφρικής

Επιλογή - Μετάφραση

Τέος Ρόμβος

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

ΕΠΙΛΟΓΗ – ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Τέος Ρόμβος

ΤΟ ΠΑΛΙΚΑΡΙ ΚΑΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ- ΜΕ-ΤΟ-ΣΑΠΙΣΜΕΝΟ-ΣΤΗΘΟΣ

Πριν χρόνους πολλούς ήταν ένας άνθρωπος που είχε ένα γιό. Όταν ο γιος μεγάλωσε κι έφτασε σε ηλικία γάμου, γνώρισε μια κοπέλα από άλλο χωριό και ήθελε να την παντρευτεί. Ο πατέρας του τού έδωσε μερικές κατσίκες για προίκα και του είπε να πάει να φέρει την κοπέλα που θέλει για γυναίκα.

Ο νέος μάζεψε τις κατσίκες και πήρε το δρόμο για το χωριό της κοπέλας που θα παντρευότανε.

Περπάτησε, περπάτησε κι όταν βρέθηκε στην άκρη του Δάσους οι κατσίκες του σκορπίσανε από δω κι από κει μασουλώντας μέχρι που κάποια στιγμή τις έχασε. Ο νέος τις κυνήγησε αλλά δεν μπόρεσε να πιάσει καμία. Εξουθενωμένος, κάθισε στην άκρη του δρόμου και ξέσπασε σε κλάματα.

Εκείνη τη στιγμή εμφανίστηκε ο Άνθρωπος-με-το-σαπισμένο-στήθος. Στάθηκε μπροστά στο νεαρό και τον ρώτησε τι θα του έδινε αν τον βοηθούσε να ξαναπιάσει τις κατσίκες του. Ο νέος άντρας του αποκρίθηκε: «Θα κάνω ό,τι κι αν μου ζητήσεις». Ο Άνθρωπος-με-το-σαπισμένο-στήθος χώθηκε μέσα στην ψηλή βλάστηση και μετά από λίγες στιγμές εμφανίστηκε με τις κατσίκες. Είπε το λοιπόν στο νεαρό: «θα σε συνοδεύσω στο μέρος που θα συναντήσεις τη μέλλουσα γυναίκα σου. Και όταν φτάσουμε, αν μας υποδεχτούνε λέγοντες: "Καλημέρα σε όλους", τότε όλ' αυτά που θα μας τρατάρουνε θα γίνουνε δικά μου. Αν αντίθετα πούνε: "Γεια σε σένα", και χαιρετήσουνε μόνο εσένα, τότε όλα τα δώρα σου ανήκουν».

Μόλις φανήκανε από μακριά στο χωριό της νύφης, τα πεθερικά του τρέξαν να τους υποδεχτούνε φωνάζοντας: «Γεια σας αξιότιμοι επισκέπτες». Ο Άνθρωπος-με-το-σαπισμένο-στήθος, θριαμβεύοντας έκανε νόημα στο νεαρό. Ότι λοιπόν δόθηκε στο παλικάρι, φαγητά, τρόφιμα καθώς και τα διάφορα δώρα για το γάμο, ανήκαν σ' εκείνον.

Στη συνέχεια πήρανε το δρόμο της επιστροφής μαζί με τη νύφη και όταν φτάσανε στο στοιχειωμένο τόπο, εκεί όπου ο νεαρός στον πηγαισμό είχε χάσει τις κατσίκες, ο Άνθρωπος-με-το-σαπισμένο-στήθος του είπε: «Δώσε μου τώρα και τα υπόλοιπα που σου έχουν απομείνει». Και ο νέος άντρας έδωσε όλο το παστό κρέας που είχε κρατήσει και που υπολόγιζε να το πάει στον πατέρα του.

Την ίδια στιγμή παρουσιάστηκαν από παντού, αμέτρητοι Άνθρωποι-με-σαπισμένα-τα-στήθη, απαιτώντας μερίδιο κι αυτοί. Κι όπως του

νεαρού δεν του είχε πια απομείνει τίποτα έξω από τη γυναίκα του, κατάλαβε τότε πόσο σκληρή ήταν η μοίρα του. Ένωθε και τελείως αδύναμος και το μόνο που έκανε ήταν να μπήξει τα κλάματα. Οι Ανθρωποι-με-τα-σαπισμένα-στήθη αρπάξανε την κοπέλα και την κομματιάσανε και μετά την μοιράσανε. Έτσι ο νέος άντρας επέστρεψε στο χωριό του με άδεια χέρια.

Ζαΐρ, Λούμπα

Ο ΚΥΝΗΓΟΣ ΚΑΙ Ο ΓΙΟΣ ΤΟΥ

Ήταν κάποτε ένας άντρας που είχε ένα γιό. Ο άντρας ήταν κυνηγός. Κάποια μέρα ο κυνηγός είπε στον γιόκα του:

«Είσαι ο γιός μου ο μονάκριβος. Άκουσε καλά αυτό που πρόκειται να σου πω. Έχω μία λόγχη και γνωρίζεις καλά ότι αυτή η λόγχη δεν είναι μια οποιαδήποτε. Γιατί η λόγχη αυτή χτυπάει θανάσιμα το ζώο όσο μεγάλη κι αν είναι η δύναμή του, η ταχύτητά του κι όπου κι αν κρύβεται. Ωστόσο, σου απαγορεύω ν' αγγίξεις αυτή τη λόγχη, για οποιοδήποτε λόγο, σ' το λέω και σ' το επαναλαμβάνω, να μην την αγγίξεις!»

Το παλικάρι συμφώνησε μ' ένα κούνημα του κεφαλιού του.

Βδομάδες και μήνες πέρασαν, μέχρι που έφτασε η μέρα που ο γιος βρήκε την ευκαιρία, όταν ο πατέρας του έφυγε για ταξίδι, να πάρει στα χέρια του τη λόγχη και να την στρέψει στη μεριά του Δάσους... Δεν πέρασε πολλή ώρα και είδε ένα μεγαλόσωμο ζώο. Μονολόγησε το λοιπόν: «Αν αυτή η λόγχη δεν αστοχεί ποτέ απ' το στόχο, όπως λέει ο πατέρας, τότε θα το χτυπήσω αυτό το ζώο». Μάζεψε όλη του τη δύναμη και τίναξε τη λόγχη προς το ζώο. Του φάνηκε ότι το χτύπησε. Και ο νεαρός ικανοποιημένος έτρεξε κοντά στη λεία του, όμως το ζώο, πληγωμένο, σύρθηκε και κατάφερε να το σκάσει με τη λόγχη καρφωμένη στα πλευρά του. Ακολούθησε μια ιλιγγιώδης καταδίωξη. Το παλικάρι είχε πλησιάσει πολύ το πληγωμένο ζώο όταν το είδε να χάνεται μέσα σε μια σπηλιά. Στάθηκε μπροστά στην είσοδο της σπηλιάς κι αναρωτιόταν αν έπρεπε να διακινδυνεύσει να μπει στο εσωτερικό της ή μήπως έπρεπε να γυρίσει πίσω, χωρίς τη λόγχη και να δεχτεί την όποια δίκαιη τιμωρία θα του επέβαλε ο πατέρας του. Αποφάσισε να επιστρέψει στο σπίτι.

Ο πατέρας γύρισε από το ταξίδι και το παιδί δεν είπε κουβέντα για όσα συνέβησαν. Ο κυνηγός, μόλις μπήκε στην καλύβα, διαπίστωσε ότι η λόγχη έλειπε. Έγινε έξαλλος. Το παιδί τον ικέτευε να το συγχωρήσει αλλά ο κυνηγός είπε:

«Σ' το είχα πει. Δεν αξίζεις καμία συγνώμη. Να πας και να μου φέρεις πίσω τη λόγχη, αλλιώς θα υποχρεωθώ να σε σκοτώσω με τα ίδια μου τα χέρια».

Το παλικαράκι βγήκε στο δρόμο. Έφτασε στη σπηλιά που είχε κρυφτεί το ζώο και μπήκε μέσα. Δεν είχε κάνει παρά μερικά βήματα όταν

άκουσε μια φωνή που του έλεγε να πλησιάσει. Διέκρινε στο σκοτάδι μια πολύ γριά γυναίκα που του είπε:

«Στην πλάτη μου θα δεις μια αγκίδα, βγάλτη, άλειψέ τη με λίγο λαδάκι, γλείψε τη κι έπειτα δώσε μου κι εμένα να τη γλείψω».

Το παλικάρι έκανε όσα του είπε. Η γριά ρώτησε να μάθει τι γύρευε το αγόρι εκεί πέρα. Ο νεαρός της διηγήθηκε την ιστορία με τη λόγχη. Και η γυναίκα τον συμβούλεψε τα εξής:

«Άμα συνεχίσεις το δρόμο σου, θα βγεις στη χώρα των ανθρωποφάγων. Πρόσεξε, θα σε υποδεχτούν με τον καλύτερο τρόπο. Θα σου προσφέρουν μια καλύβα με δύο κρεβάτια, το ένα θα 'ναι πολύ αναπαυτικό, το άλλο θα είναι σκέτο ξύλο. Θα σου προσφέρουν φαγητά πεντανόστιμα. Και την άλλη μέρα, θα σου ζητήσουν να οργώσεις ένα μεγάλο χωράφι. Και τέλος θα σε οδηγήσουν μπροστά σε αμέτρητες λόγχες μεταξύ των οποίων θα πρέπει να αναγνωρίσεις τη δική σου. Πάρε δω, σου δίνω το φαγητό που θα φας, είναι φύλλα μανιόκο ανακατωμένα με μύγες. Θα πετάξεις αυτά που θα σου δώσουνε εκείνοι μέσα σε μια τρύπα. Και όταν έρθει η ώρα για να κοιμηθείς θα ξαπλώσεις στο σκληρό κρεβάτι. Μην ανησυχείς για το όργωμα στο χωράφι, θα πάνε όλα καλά. Κι όταν έρθει η ώρα να διαλέξεις τη λόγχη σου ανάμεσα σε χιλιάδες άλλες, να θυμηθείς να πιάσεις αυτή που πάνω της θα πάει να κάτσει μια μέλισσα».

Όλα κύλησαν σύμφωνα με τα προλεγόμενα της γριάς γυναίκας. Την επόμενη μέρα, όταν το παιδί είχε τελειώσει το όργωμα, ένας από τους ιθαγενείς ήρθε να τον πάρει. Του παρουσιάσανε αμέτρητες λόγχες: όλες δείχνανε ίδιες μεταξύ τους. Χωρίς να βιάζεται το παλικάρακι τις εξέτασε μία προς μία. Περίμενε βέβαια να φανερωθεί η μεγάλη μέλισσα.

Αλλά η ώρα περνούσε, η μέλισσα δεν εμφανιζότανε και ο νέος άρχισε να φοβάται. Οι ανθρωποφάγοι δεν τον άφηναν απ' τα μάτια τους! Και τη στιγμή που ο νέος θα τα 'κανε πάνω του απ' το φόβο, μια μέλισσα πέταξε και κάθισε πάνω σε μια λόγχη. Το παλικάρι την άρπαξε σαν αστραπή και την ξεχώρισε από τις άλλες. Αμέσως ακούστηκαν χειροκροτήματα απ' όλες τις πλευρές. Ο αρχηγός των ανθρωποφάγων μίλησε και είπε στο παιδί:

«Είσαι γενναίος. Πάρε εδώ αυτές τις πέντε κάμπιες πεταλούδας* και τη λόγχη. Σ' τα προσφέρουμε για ενθύμιο που πέρασες από τα μέρη μας».

Το παλικάρι πήρε τις πέντε λιχουδιές και τη λόγχη και γύρισε στο χωριό του. Όταν έφτασε στο σπίτι, ο πατέρας του έλειπε. Παρέδωσε τη λόγχη στη μητέρα του και της ζήτησε να τη δείξει εκείνη στον πατέρα του. Της εμπιστεύτηκε και τις κάμπιες με την ακόλουθη παραγγελία:

«Πάρε αυτές τις κάμπιες και μαγειρέψέ τες καλά. Εσύ να φας τις δύο. Τις τρεις να τις κρατήσεις για να τις φάω όταν θα έρθω σπίτι. Σε εξορκίζω ό,τι κι αν γίνει να μη δώσεις να τις φάει άλλος!»

Τελειώνοντας το παλικάρακι έφυγε για να πάει να κυνηγήσει ακρίδες. Όταν ο πατέρας επέστρεψε στο σπίτι είδε τη λόγχη και καταχάρηκε.

*Οι κάμπιες που ζουν στις φλούδες των φοινίκων είναι εύγευστος μεζές

Την ίδια στιγμή ένιωσε μια υπέροχη μυρωδιά να γεμίζει το σπίτι. Ρώτησε τη γυναίκα του να μάθει τι μυρίζει τόσο ωραία. Εκείνη του είπε, του εξήγησε όμως και την παραγγελία που είχε αφήσει ο γιός τους. Ο άντρας σάρκασε:

«Γι' αυτό χολοσκάς; Αυτό είναι το σπίτι μου κι εγώ κάνω κουμάντο εδώ μέσα. Βάλε μου να φάω τις δυο κάμπιες και φάε κι εσύ τις άλλες δυο. Το παιδί θα φάει ό,τι απομείνει».

Η μάνα έκανε κατά πώς της είπε ο άντρας της. Κάποια στιγμή εμφανίστηκε το παιδί:

«Μάνα, πού είναι οι κάμπιες μου;»

Η μάνα του έφερε τη μια και μοναδική που είχε απομείνει και άρχισε να μασάει τα λόγια της. Το παλικάρι πήγε το λοιπόν στον πατέρα του και του είπε:

«Πατέρα, έφαγες τις κάμπιες μου σε πείσμα αυτού που 'χα παραγγείλει. Είσαι υποχρεωμένος να πας τώρα να μου βρεις κάμπιες εκεί που τις βρήκα κι εγώ. Αν δεν πας θα πεθάνεις».

Και το παιδί του έδειξε το δρόμο.

Ο κυνηγός πήρε τη στράτα. Κάποια στιγμή έφτασε στη σπηλιά και μπήκε μέσα. Κι όταν η γριά γυναίκα εμφανίστηκε και τον ρώτησε, εκείνος την έλουσε με βρισιές και την απείλησε. Συνέχισε το δρόμο του. Κι όταν έφτασε στον προορισμό του, οι ανθρωποφάγοι τον δέχτηκαν θερμά όπως ακριβώς είχαν υποδεχτεί και τον γιό του. Του παρουσίασαν άφθονα κι υπέροχα φαγητά και λιχουδιές. Εκείνος έφαγε μέχρι σκασμού. Κι όταν ήρθε η ώρα για να ξαπλώσει, ο κυνηγός διάλεξε το πιο αναπαυτικό κρεβάτι. Οι οικοδεσπότες δεν έκρυβαν τη χαρά τους. Το ξημέρωμα τον ξύπνησαν με κραυγές χαράς: «Να επιτέλους, κάποιος για μας κι έχει και καλό κρέας!»

Τον σηκώσανε άρον άρον απ' το κρεβάτι και φτιάξανε από αυτόν ένα καλό γεύμα.

Ρουάντα

Η ΓΡΙΑ ΠΟΥ ΒΟΗΘΟΥΣΕ

Πριν από πολλά χρόνια ζούσε μια μπαμπόγρια σε μια μικρή σκεπασμένη με χορτάρια καλύβα. Κοντά στο καλύβι της γριάς ήταν ένα χωριό. Στο χωριό κανένας δεν γνώριζε την ηλικία της γριάς. Κρυφοψιθυριζότανε εδώ κι εκεί ότι η γριά είναι μεγάλη μάγισσα κι ότι βρίσκεται σε επικοινωνία με το διάβολο. Όταν κάποτε έλειψε για μια ολόκληρη χρονιά η πολύτιμη βροχή, επισκέφθηκε τις φτωχές καλύβες του χωριού η πείνα και μαζί της θροιάστηκε στο χωριό και ο θάνατος. Σύντομα τέλειωσαν οι προμήθειες που είχαν κρατήσει οι χωρικοί για τα κατοικίδια κι αναγκαστήκανε να σφάζουνε στη σειρά τα αδυνατισμένα ζωντανά για να μην πεθάνουν απ' την πείνα.

«Πρέπει κάτι να κάνουμε», είπε ένα βράδυ ο γέρο-αρχηγός στους κάτισχνους άντρες του χωριού. «Εάν δεν βρούμε σύντομα τροφές θα πεθάνουμε όλοι από την πείνα».

«Κάνω μια πρόταση», είπε ένας γέρος με γενειάδα. «Θα παρακαλέσουμε τη γριά Νγκέχου να μας δώσει τα φώτα της. Θυμούμαι πολύ καθαρά τα λόγια που μου ψιθύρισε ο μακαρίτης ο παππούς μου την ώρα που ξεψυχούσε: "Μαζόγια", είπε, "αν ποτέ έρθεις στην ανάγκη, τότε να πας να βρεις τη γριά Νγκέχου. Αν υπακούσεις και κάνεις ό,τι σου ζητήσει τότε εκείνη θα σε βοηθήσει!" Άντρες, τώρα βρισκόμαστε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Τι λέτε, να ζητήσουμε τη βοήθεια της γριάς;»

«Στην κατάσταση που βρισκόμαστε, Μαζόγια, θα πιαστούμε κι απ' τα μαλλιά μας», συμφώνησε ο αρχηγός. «Μόνο να βρεθούνε μερικοί άντρες που θ' αναλάβουνε να συναντήσουνε τη γριά Νγκέχου στην καλύβα της κι εγώ είμαι έτοιμος να τους δώσω την ευχή μου».

Κι έτσι μείνανε σύμφωνοι οι άντρες να στείλουνε το άλλο πρωινό μια αντιπροσωπεία από δώδεκα γενναίους νεαρούς στη γριά γυναίκα.

Κι όταν οι νέοι φτάσανε την άλλη μέρα στην απομακρυσμένη στο Δάσος καλύβα, δεν βρήκανε κανένα γιατί η γριά Νγκέχου έλειπε στο κυνήγι. Στην ηλικία της τα κατάφερνε ακόμη θαυμάσια με το τόξο και τα βέλη όπως και με το ακόντιο. Οι νεαροί δεν είχαν το θάρρος να μπούνε στην καλύβα, κάτσανε λοιπόν στη σκιά ενός δέντρου Σιάλα και περιμένανε. Περιμένανε υπομονετικά, μέχρι που η γριά εμφανίστηκε μπροστά τους. Κι όπως δεν είχαν ακούσει κανέναν να έρχεται, κοψοχολιαστήκανε.

«Τι ζητάτε από τη γριά Νγκέχου;» έκρωξε με τη στριγκιά φωνή της και κλώτσησε με το πόδι της την πλεγμένη με καλάμια πόρτα και μπήκε μέσα. Στο εσωτερικό της καλύβας απόθεσε καταγής το ζώο που είχε σκοτώσει, μια νεαρή αντιλόπη, και είπε στους νεαρούς που περίμεναν να περάσουν μέσα. Γεμάτοι απορία οι νέοι περιεργάζονταν γύρω τους το χαμηλό δωμάτιο που ήταν παραγεμισμένο με κρανία θηρίων, κομμάτια μπαμπού, κολοκύθες και διάφορα άλλα παράξενα όργανα, τα οποία δεν είχανε ματαδεί ούτε ξανακούσει στο χωριό τους.

«Πείτε μου επιτέλους, ποιος άνεμος σας έφερε μέχρι εδώ, παλικάρια μου», τους υπενθύμισε η γριά.

Ο πιο αποφασιστικός απ' τους νεαρούς έσφιξε την καρδιά του και εξήγησε στη γριά τη φοβερή δυστυχία που είχε πέσει στο χωριό τους.

«Νιώθω λύπηση για σας φτωχά σκουλήκια», είπε η γριά, «και είμαι έτοιμη να σας βοηθήσω αλλά με έναν όρο: πρέπει να μου υποσχεθείτε πως θα κάνετε ό,τι σας ζητήσω».

Στην κατάσταση που βρίσκονταν οι νεαροί άντρες δεν γνώριζαν άλλο τρόπο από το να κάνουν την ανάγκη φιλοτιμία κι έτσι κατανεύσανε στην απαίτηση της πανίσχυρης μάγισσας. Εκείνη ζήτησε λοιπόν από τους επισκέπτες της να της κουβαλήσουνε ξύλα και ν' ανάψουνε φωτιά. Κι ενώ οι πρόθυμοι νέοι πέσανε με τα μούτρα στη δουλειά, η γριά κάθισε μ' ένα βαθύ στεναγμό στο ξύλινο σκαμνί κοντά στην πυροστιά. Ανασήκωσε λίγο το φθαρμένο φόρεμα της και τέντωσε το δεξί της ποδάρι, όπου πάνω του καθόταν ένα σμήνος μύγες. Κι όταν τα παλικάρια παρατήρησαν πιο προσεκτικά το ποδάρι της γριάς διαπίστωσαν ότι ήταν σκεπασμένο από κασίδα και σπυριά με πύον.

«Βλέπετε τις μύγες πάνω στο ποδάρι μου;» έκρωξε η μπαμπούγρια. «Αν θέλετε να δείτε βοήθεια από μένα, τότε θα τσακώσετε όλους αυτούς τους σατανάδες που με βασανίζουνε».

Μολονότι οι νέοι νιώθανε φοβερή σιχασιά για τα πυώδη σπυριά που σκόρπιζαν σ' όλη την κάμαρα μια αηδιαστική μυρωδιά, εκπλήρωσαν την επιθυμία της γριάς. Αντλούσανε δυνάμεις απ' τη σκέψη ότι θα σώζανε τις ζωές των αγαπημένων τους ανθρώπων, όταν θα τους βοήθαγε η μπαμπούγρια. Κι όπως όλοι τους ήταν πολύ ικανοί κι επιτήδειοι, κατάφεραν μέσα σε λίγο χρόνο να τσακώσουν όλο το σμήνος τις μύγες.

«Τώρα, η γριά Νγκέχου σας έχει έτοιμη μια νέα υποχρέωση. Θα πάρετε το τηγάνι που 'ναι δίπλα στην πυροστιά, θα ρίξετε μέσα τις σκοτωμένες μύγες θα τις ψήσετε και όταν ετοιμαστούνε θα τις φάτε!»

Οι άντρες κοιτάχτηκαν κεραυνοβολημένοι. «Πώς μπορούμε να φάμε τις μύγες που σκοτώσαμε πάνω στο πόδι της γριάς που είναι γεμάτο κασίδα και πύον;» σκέφτονταν.

Η γριά αντιλήφθηκε τα διστακτικά βλέμματα που αντάλλαξαν μεταξύ τους οι άντρες και τους είπε με τη στριγκιά φωνή της: «Εάν δεν υπακούσετε, το χωριό σας θα ερημώσει από την πείνα - σκεφτείτε το, το λοιπόν, καλόπαιδα!»

Τα παλικάρια ήξεραν καλά ότι άλλη επιλογή δεν είχαν, κι έτσι τηγάνισαν τις αμέτρητες μύγες. Κι ενόσω τρώγανε τις μύγες τούς έτρωγαν κι εκείνες. «Τώρα κάνατε το καθήκον σας», τους είπε η γριά και σηκώθηκε από το σκαμνί.

«Βάλτε λίγα ξύλα στη φωτιά και καθίστε κάτω με την πλάτη στον πίσω τοίχο της καλύβας μου».

Σ' αυτές τις κουβέντες οι νέοι ανάσαναν ελαφρωμένοι. Είχανε φοβηθεί ότι ακολουθούσανε και άλλες παρόμοιες δοκιμασίες, προτού αποφασίσει η γριά να τους βοηθήσει. Και τώρα φτιάχνανε καινούργιες ελπίδες.

Όταν η φωτιά είχε για τα καλά φουντώσει, γύρισε η γριά και κάθισε πάλι στο σκαμνί της, στα χέρια κράταγε τρία καλάμια μπαμπού. Κι οι νέοι άντρες καθισμένοι υπάκουα στον πίσω τοίχο της καλύβας κοίταγαν αμέριμνοι αυτά που έκανε η γριά μάγισσα. Πρώτα έβγαλε από ένα μικρό δερμάτινο σακούλι μια μαύρη σκόνη και την άδειασε πάνω στις φλόγες. Αμέσως μια διαπεραστική μυρωδιά απλώθηκε στο χαμηλό δωμάτιο που τους έκοψε την ανάσα και άρχισαν να βήχουν.

Μουρμουρίζοντας λέξεις μαγικές η γριά Νγκέχου έχυσε από τα τρία καλάμια μπαμπού τρία διαφορετικά υγρά πάνω στις φλόγες. Με τα κατακόκκινα μάτια της κοίταζε τους καπνούς που ανέβαιναν ψηλά και άρχισε να παίζει στα κοκαλιάρικα χέρια της ένα κομπολόι από σαλιγκάρια της λεοπάρδαλης. Ξάφνου μίλησε με αλλόκοτη φωνή: «Βλέπω στο βάθος ένα πλούσιο χωριό όπου ζούνε μόνο γυναίκες. Βρίσκεται επτά μέρες ταξίδι από δω σε μια γόνιμη χώρα. Καταπράσινα λιβάδια όπου βόσκουνε ολόπαχες αγελάδες».

Μόλις τελείωσε η γριά το μουρμουρητό της σωριάστηκε σωστό ράκος πάνω στο σκαμνί της. «Ανοίξτε την πόρτα κι αφήστε να μπει μέσα φρέσκος αέρας», βόγκηξε κι έτριψε τα πονεμένα της μάτια.

Κάποιοι πήδησαν όρθιοι κι ανοίξανε διάπλατα την καλαμμένα πόρτα, Όταν το δωμάτιο άδειασε από τους καπνούς είδαν τη γριά να ξεκουράζεται από τη μυστικιστική της δοκιμασία.

«Καθίστε γύρω απ' τη φωτιά», είπε η μπαμπόγρια ενώ η φωνή της είχε ξαναβρεί το γνωστό στριγκό ήχο. «Θα σας δείξω τώρα το δρόμο γι' αυτό το χωριό των Πλούσιων Γυναικών, όμως, πριν, πρέπει να σας προειδοποιήσω για τρία πράγματα. Μην πάρετε μαζί σας γυναίκα σ' αυτό το ταξίδι.

Στην περίπτωση που πάρετε γυναίκες μαζί σας θα πάνε ανάποδα τα πράγματα. Δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να ερωτευτείτε αυτές τις πλούσιες ξένες κι ακόμη περισσότερο να παντρευτείτε μαζί τους. Αν δεν μ' ακούσετε θα το μετανιώσετε πικρά. Και το τελευταίο, θέλω να σας προειδοποιήσω μην τύχει και σας περάσει απ' το μυαλό ότι μπορείτε να μείνετε για πάντα σ' αυτή τη χώρα. Σε περίπτωση που δεν δώσετε σημασία στα λόγια μου θα πεθάνετε μέσα σε φριχτά βασανιστήρια και χωρίς να ξαναδείτε την πατρίδα σας».

Κι επειδή τα παλικάρια δεν θέλανε με τίποτα να δημιουργήσουνε πρόσθετα προβλήματα στο χωριό τους ορκιστήκανε να ακολουθήσουνε αυστηρά όλες τις προειδοποιήσεις της γριάς.

«Θα σας δώσω μαζί σας για το ταξίδι ένα σκύλο», συνέχισε η γριά, «θα τον ακολουθήσετε και σε επτά μέρες θα φτάσετε στο χωριό των Πλούσιων Γυναικών. Όταν ο σκύλος σας υπενθυμίσει ότι πρέπει να πάρετε το δρόμο της επιστροφής, παρατήστε τα όλα σύξυλα και φύγετε αμέσως! Και για τους πεινασμένους συγγενείς και τους

συγχωριανούς σας θα πρέπει να φέρετε εδώ τα κοπάδια τις αγελάδες».

«Θα υπακούσουμε με χαρά μας σ' όλα αυτά που μας έχεις πει», είπε τότε ο αρχηγός της αποστολής, «όμως μιλάς για ένα σκύλο που πρόκειται να μας οδηγήσει στο ταξίδι. Αλλά εγώ σκύλο δεν είδα ακόμη πουθενά!»

«Υπομονή, νεαρέ μου φίλε, δεν ξέρεις ότι η γριά Νγκέχου είναι μια μεγάλη μάγισσα; Θα σας τον φέρει αμέσως εδώ».

Και μ' αυτά τα λόγια η γριά σηκώθηκε βαριανασαίνοντας και χάθηκε σ' ένα μικρό χώρο δίπλα στην καλύβα, που έμοιαζε με αποθήκη και επέστρεψε μετά από λίγο κρατώντας τρεις κολοκύθες.

«Σε περίπτωση που φεύγοντας από εκεί σας πάρουν στο κατόπι οι Πλούσιες Γυναίκες, αδειάστε μπροστά τους αυτή την κολοκύθα που είναι γεμάτη με αγκάθια. Κι αν αυτές συνεχίσουν να σας κυνηγάνε, τότε σκορπίστε στο δρόμο τους το κεχρί που είναι γεμάτη η δεύτερη κολοκύθα.

Σ' αυτήν εδώ την κολοκύθα», κι έδειξε την τρίτη, «είναι η τελευταία σας άμυνα. Είναι παραγεμισμένη μ' ένα μαγικό υγρό που δεν εξατμίζεται ποτέ. Προσοχή, το πολύτιμο περιεχόμενο της τρίτης κολοκύθας επιτρέπεται να το αδειάσετε μόνο όταν θα έχετε αδειάσει τις δύο άλλες κολοκύθες».

Τα παλικάρια ευχαρίστησαν τη γριά και περίμεναν με μεγάλη ανυπομονησία τον σκύλο που τους υποσχέθηκε η μάγισσα.

Η γριά Νγκέχου κατάλαβε τα γεμάτα προσμονή βλέμματα των επισκεπτών της κι ανταποκρίθηκε, έχωσε το χέρι της σε μια μυστική τσέπη του φορέματός της και σε μια στιγμή μέσα βρέθηκε να κρατάει στο χέρι ένα χρυσαφένιο σφυράκι με το οποίο και χτύπησε τα γεμάτα πύον σπυριά στο πόδι της. Επαναλαμβάνοντας ξόρκια μυστικά, χτύπησε και ξαναχτύπησε, ώσπου άρχισε να βγαίνει ένας σκούρος καπνός από το πόδι της που μετά από λίγο κατακάθισε στο πάτωμα. Οι νέοι με φλογισμένα πρόσωπα κοίταζαν την υλοποίηση του πνεύματος και ενδόμυχα προσεύχονταν στους θεούς της φυλής τους. Η γριά σηκώθηκε τώρα από το σκαμνί που καθόταν και έκανε μερικές φορές το γύρο του καπνού που καταλάγιαζε και γινόταν όλο και πιο πηχτός. Ταυτόχρονα η γριά έβγαζε παράξενους λαρυγγισμούς και έκανε τελετουργικές κινήσεις στον αέρα, και τέλος άδειασε από ένα μπαμπού ένα δύσοσμο υγρό στο πάτωμα.

Τότε μόνο οι άντρες άρχισαν ν' αναγνωρίζουν τη φιγούρα ενός σκύλου. Και ξαφνικά παρουσιάστηκε μπροστά τους ένας κατάμαυρος σκύλος που κοίταζε γύρω με τα μεγάλα του μάτια.

«Το έργο μου έφτασε στο τέλος του», είπε η γριά και χάιδεψε την πυκνή τρίχα του δημιουργήματός της. «Εάν ακολουθήσετε αυτόν εδώ θα έχετε τον πιο καλό οδηγό, φίλοι μου!»

Οι νέοι, πανευτυχείς, ευχαρίστησαν την καλή μάγισσα ακόμη μια φορά για τη μεγάλη της βοήθεια.

«Φύγετε αμέσως και μην περάσετε καθόλου απ' το χωριό σας», φώναξε η μπαμπούγρια πίσω από τους άντρες που έφευγαν ακολουθώντας τον σκύλο.

Σύντομα οι νεαροί καταλάβανε ότι δεν είχανε να κάνουν μ' ένα κοινό σκύλο. Συνομιλούσε μαζί τους ακριβώς όπως ένας άνθρωπος και τους κατέπληξε με τις ετοιμόλογες απαντήσεις του. Κι επειδή μπορούσε να τρέξει πιο γρήγορα κι απ' τον άνεμο, κυνηγούσε στη σαβάνα κι έπιανε χωρίς κόπο τα πιο γρήγορα αγρίμια και τα κουβαλούσε στους πεινασμένους συντρόφους του.

Ο σκύλος τους οδηγούσε τόσο καλά που το πρωί της έβδομης μέρας οι δώδεκα νεαροί φτάσανε κιόλας στη χώρα που βρισκόταν το χωριό των Πλούσιων Γυναικών. Με ανοιχτό στόμα σταθήκανε και κοιτάζανε τους εξαίρετους καρπούς στα χωράφια. Θαυμάσανε τις αμέτρητες αγελάδες που βόσκανε στα σκουροπράσινα λιβάδια. Και η χαρά τους ολοκληρώθηκε όταν οι όμορφες κάτοικοι τους υποδέχτηκαν στο χωριό πολύ φιλικά και τους φιλοξένησαν. Πόσο θα θέλανε να παντρευτούνε μ' αυτές τις πανέμορφες κοπέλες, όμως ο φόβος για τη δύναμη της Νγκέχου τους συγκρατούσε.

Φτάσανε την εποχή του θέρου, και οι νεαροί πηγαίνανε καθημερινά μαζί με τις γυναίκες που τους φιλοξενούσανε στα χωράφια και τις βοηθούσανε στις σκληρές δουλειές. Και το βράδυ μαζεύανε τα γελάδια απ' τη βοσκή και τα οδηγούσανε σε μεγάλους ξύλινους στάβλους που ήταν στημένοι κυκλικά γύρω απ' το χωριό, εκεί τα αρμέγανε και επέστρεφαν στις καλύβες τσακισμένοι από την κούραση.

Κι έτσι πέρασαν τις μέρες τους ευτυχισμένοι και χαρούμενοι, ώσπου το βράδυ της έβδομης μέρας τους θύμισε ο μαύρος σκύλος ότι χωρίς δεύτερη κουβέντα έπρεπε να πάρουνε το δρόμο της επιστροφής.

«Αύριο θα ξεκινήσουμε παίρνοντας μαζί μας και τα γελάδια και θα γίνουμε μπουχός. Προσοχή μην προδοθεί κανείς σας και το καταλάβουν οι γυναίκες γιατί τότε χαθήκατε όλοι σας».

Με βαριά καρδιά τα παλικάρια δέχτηκαν ν' ακολουθήσουν τις οδηγίες του άτεγκτου οδηγού τους.

Και όταν το επόμενο πρωί οι άντρες βγάλανε τα γελάδια απ' τους στάβλους οι γυναίκες πίστεψαν ότι θα τα οδηγούσαν όπως κάθε μέρα στα λιβάδια. Όταν όμως έφτασε μεσημέρι κι οι φιλοξενούμενοί τους δεν είχανε δώσει σημεία ζωής, οι γυναίκες ανησυχήσανε κι αρχίσανε να ρωτάνε η μία την άλλη.

«Θα έχουνε πάει έξω στα χωράφια και θα δουλεύουνε», είπε τη γνώμη της σε κάποια στιγμή μια ηλικιωμένη γυναίκα που οι άλλες την είχαν σαν βασίλισσα. «Το 'χετε δει άλλωστε μόνες σας πόσο εργατικοί είναι αυτοί οι νέοι. Θα ξεχαστήκανε φαίνεται με τη δουλειά και δεν γυρίσανε για φαγητό. Κάντε εσείς τις δουλειές σας κι οι αγαπημένοι σας θα φανούν σύντομα». Καμιά γυναίκα δεν τόλμησε να αμφισβητήσει τα λόγια της, κι έτσι οι νέες κοπέλες υπάκουες γύρισαν στις καλύβες και στους κήπους τους. Όμως όταν ο ήλιος έπεσε και κανείς απ' τους άντρες δεν είχε ακόμη γυρίσει, οι γυναίκες δεν κρατιόντουσαν. «Μήπως τους έχει συμβεί τίποτε;» αναρωτήθηκε μια κοπέλα.

«Ας ελπίσουμε ότι δεν τους κατασπάραξαν τα λιοντάρια που τρομοκρατούν χρόνια τώρα όλη την περιοχή», είπε κάποια άλλη.

«Ας πάρουμε καλού κακού τα όπλα μαζί μας τώρα που πηγαίνουμε προς τα χωράφια», πρότεινε μια τρίτη.

Έτσι λοιπόν ξεκίνησαν οπλισμένες με τόξα και βέλη και ακόντια και άλλα κυνηγετικά όπλα οι όμορφες γυναίκες για να πάνε έξω στα χωράφια. Κι όταν αντίκρισαν τα έρημα λιβάδια και πουθενά ίχνος από τους άντρες μπήκανε ψύλλοι στ' αυτιά τους. «Μας κλέψανε», σκέφτονταν η μία μετά την άλλη. Καμιά όμως δεν τόλμησε να ξεστομίσει την άσκημη κουβέντα. Κοιτάζονταν σαστισμένες ώσπου κάποια στιγμή αποφάσισαν ν' ακολουθήσουν τα χνάρια απ' τις πατημασιές των ζώων τους.

Στο μεταξύ, οι άντρες περπάταγαν όλη μέρα κάτω απ' τον ήλιο χωρίς να κάνουνε στάση, μέχρι που σκοτεινίασε και φτάσανε στο μονοπάτι που διάσχιζε τη ζούγκλα. Κι όταν αποφάσισαν να στήσουνε καταλύματα για τη νύχτα ο τετράποδος οδηγός μας τους έμπηξε τις φωνές: «Το οσφραίνομαι, οι γυναίκες μας έχουν πάρει το κατόπι κι εσείς σκεφτόσαστε να ξεκουραστείτε τη νύχτα! Αν δεν βιαστούμε, σύντομα θα πεθάνουμε όλοι απ' τα δηλητηριώδη βέλη των γυναικών». Κανένα από τα νεαρά παλικάρια δεν τόλμησε ν' αντιμιλήσει στον αυστηρό οδηγό τους και συνεχίσανε τη γρήγορη πορεία μες στη νύχτα χωρίς διακοπή, ώσπου το χάραμα φτάσανε σ' ένα μικρό ποτάμι. Εκεί ποτίσανε τα ζώα, τα άρμεξαν και συνεχίσανε το δρόμο τους. Όταν ο ήλιος ανέβηκε καταμεσής στον ουρανό ακούστηκαν μακριά οι λυσσασμένες στριγκλιές των διωκτριών τους που πλησίαζαν όλο και πιο κοντά.

«Αδειάστε το περιεχόμενο της πρώτης κολοκύθας στο δρόμο!», φώναξε ο άγρυπνος σκύλος στους προστατευόμενούς του. Κι αυτό έγινε.

Δώσανε την κολοκύθα που ήταν γεμάτη με αγκάθια στους άντρες που ακολουθούσαν στο τέλος του κοπαδιού κι εκείνοι κάνανε αυτό που τους είχε ειπωθεί.

Τ' αγκάθια δεν πρόλαβαν να πέσουν καλά καλά στο χώμα, όταν άρχισαν να φυτρώνουν αμέτρητοι μικροί αγκαθωτοί θάμνοι απ' το έδαφος.

Κι όταν μετά από λίγο οι γυναίκες έφτασαν στο σημείο εκείνο, αναγκαστήκανε να σταματήσουνε μπροστά στους μεγάλους πια αγκαθωτούς θάμνους που συνέχιζαν να μεγαλώνουν. Κι όπως δεν φόραγαν παπούτσια για να μπορέσουνε να περάσουνε τα βάτα λυσσαξανε από θυμό και βγάλανε ουρανομήκη ουρλιαχτά οργής. Τα θανατηφόρα βέλη τους δεν μπορούσαν να φτάσουνε πια τους κλέφτες που τώρα βρίσκονταν εκτός βολής.

Κι έτσι δεν τους έμεινε άλλο από το να γυρίσουνε πίσω στο χωριό τους, να φορέσουνε παπούτσια και να ξαναρχιτούνε στην καταδίωξη. Αφήσανε τρεις γυναίκες κοντά στις αγριαγκαθιές κι οι υπόλοιπες φύγανε τρέχοντας. Η οργή για την απιστία των φιλοξενουμένων τους τις έκανε να πετάνε κι έτσι καταφέρανε να γυρίσουνε το ίδιο κιόλας βράδυ στις καλύβες τους. Φόρεσαν τα χοντροπάπουτσά τους, φτιαγμένα από τα χέρια τους και ξαναχύθηκαν στην ίδια κοπιαστική πορεία.

Περπάτησαν ακούραστα όλη τη νύχτα και στο πρώτο φως του ήλιου είδανε από μακριά τη θάλασσα των αγκαθωτών θάμνων και τις τρεις συντρόφισσές τους που φυλάγανε. Με φοβερή ταλαιπωρία και κραυγές πόνου καταφέρανε να περάσουνε τους θάμνους και να

βγούνε στην άλλη πλευρά. Οι τρεις γυναίκες που είχαν εντωμεταξύ ξεκουραστεί τις παρακινούσαν να βιαστούνε γιατί οι κλέφτες απομακρύνονταν.

Και βιάζονταν οι ταλαιπωρημένες γυναίκες να προχωρήσουνε ώσπου καταφέρανε το βράδυ της ίδιας κιάλας μέρας να πλησιάσουνε τους φυγάδες. Κι όταν ακούσανε μακριά τα βελάσματα των αγελάδων μπήξανε τις τρομερές κραυγές λύσσας που παρέλυαν κάθε εχθρό και που τώρα έκαναν τους άντρες να φρικιάσουνε μέχρι το μεδούλι των κοκάλων τους.

«Τώρα σειρά έχει η δεύτερη κολοκύθα», φώναξε ο μαύρος σκύλος με σταθερή φωνή στους προστατευόμενούς του. Κι όταν ο τελευταίος άντρας στην ουρά του κοπαδιού πήρε στα χέρια του την κολοκύθα, άδειασε γρήγορα το περιεχόμενό της πάνω στο δρόμο. Την ίδια στιγμή φύτρωσε καταμεσής στη ζούγκλα παντού κεχρί. Οι γυναίκες κοίταζαν και δεν πίστευαν στα μάτια τους όταν ξαφνικά μπροστά τους παρουσιάστηκε ένας πελώριος αγρός με πανύψηλο και πανέμορφο κεχρί.

Και όπως όλες τους ήταν λαίμαργες και καλοφαγούδες δεν μπορούσανε να προσπεράσουνε αυτή τη νοστιμιά χωρίς να σταματήσουνε. Αποφασίσανε λοιπόν να θερίσουνε βιαστικά το κεχρί και να το κρύψουνε σε κάποιο μέρος.

Στο χλωμό φως του φεγγαριού δούλεψανε ολόκληρη τη νύχτα και το ξημέρωμα επιτέλους τελειώσανε και κρύψανε την πλούσια συγκομιδή τους. Ουρλιάζοντας με μανία ξεκίνησαν, χάραμα πια, το άγριο ανθρωποκυνηγητό τους. Η αδυσώπητη μανία για εκδίκηση τους έδινε φτερά στα πόδια, τόσο που το ίδιο κιάλας βράδυ είδανε μακριά μπροστά τους τη σκόνη που σήκωνε η μεγάλη αγέλη.

«Πρέπει αυτή τη φορά να φερθούμε έξυπνα», είπε η αρχηγός στις συντρόφισσές της, «θα πλησιάσουμε χωρίς να κάνουμε θόρυβο τους προδότες, για να μη μας πάρουν είδηση κι όταν φτάσουμε κοντά θα τους καρφώσουμε στα στήθια τα δηλητηριασμένα μας βέλη».

Όλες συμφωνήσανε μ' αυτή την πρόταση κι έτσι δεν ακούστηκε αυτή τη φορά η φοβερή και τρομερή ουρανομήκης κραυγή αλλά συνέχισαν την πορεία σκυφτές, έτσι που οι σκοτεινές σιλουέτες τους να μη φαίνονται πάνω από τα χόρτα της σαβάνας. Κι έτσι όλο πλησίαζαν τους ανύποπτους άντρες που είχαν για τα καλά πιστέψει ότι ξεφορτωθήκανε μια για πάντα τις διώκτριές τους.

Σε κάποια στιγμή όμως ο σκύλος οσφρίστηκε αναστατωμένος τον αέρα τριγύρω.

«Είναι κάτι που δεν πάει καλά;», ρώτησε ο άντρας που βάδιζε πλάι του. «Βρίσκονται ακριβώς πίσω μας και μας ακολουθούν κατά πόδας», ψιθύρισε ο σκύλος. «Πήγαινε γρήγορα την τρίτη κολοκύθα στην ουρά του κοπαδιού και άδειασε στο δρόμο το μαγικό νερό. Κάνε όσο πιο γρήγορα μπορείς προτού να είναι αργά».

Ο άντρας έφυγε αμέσως τρέχοντας με την κολοκύθα παραμάσχαλα και γρήγορα έφτασε το τελευταίο γελάδι του πελώριου κοπαδιού. Κι εκεί σε απόσταση πετριάς είδε ξάφνου μια γυναίκα που μόλις τον αντιλήφθηκε κάλυψε το κεφάλι της στο ψηλό γρασίδι.

«Ο κίνδυνος είναι πιο κοντά απ' ό τι φανταζόμασταν», ψιθύρισε τρομοκρατημένος ο νεαρός άντρας και γύρισε την κολοκύθα ανάποδα και το μαγεμένο νερό έτρεξε πάνω στη διψασμένη γη. Ξαφνικά ακούστηκε από μακριά ένα δυνατό βουητό και παφλασμός όγκων νερού που απελευθερώθηκαν από κάποιο φράγμα. Ο νέος έτρεξε όσο πιο γρήγορα άντεχαν τα πόδια του, ενώ ταυτόχρονα έδιωχνε τα γελάδια με κραυγές προς τα εμπρός. Φαίνεται πως τα τετράποδα είχαν νιώσει τον μεγάλο κίνδυνο και τρέχανε να σωθούν. Είχανε σηκώσει τις ουρές τους ψηλά και τρέχανε λες και τα κυνηγούσε ο ίδιος ο διάολος. Η χορταριασμένη γη έτρεμε κάτω από τις αμέτρητες σπλές που ποδοπατούσαν και ισοπέδωναν όλα όσα έπεφταν στο δρόμο τους. Περάσανε πάνω από μικρούς λόφους, πάνω από ρυάκια, πάνω από πεσμένα δέντρα και πυκνές θαμνοσυστάδες και πίσω τους, απ' όπου κι αν πέρασαν, σηκωνόταν ένα πελώριο σύννεφο σκόνης. Το μπουμπουνητό του εδάφους μαζί με τα βελάσματα των πανικοβλημένων ζώων σκέπαζαν το βουητό του παφλασμού των όγκων νερού που ξεχυνόταν ορμητικά. Οι άντρες τρέχανε χωρίς να κοιτάξουν ούτε μια φορά πίσω, από φόβο μη τους αρπάξουν τα κύματα που έρχονταν. Και μόνο όταν ο παφλασμός σίγησε, σχεδόν χάθηκε, μόνο τότε τόλμησε ο άντρας που ήταν τελευταίος στο κοπάδι να γυρίσει και να κοιτάξει με προφύλαξη. Εκεί όπου πριν από λίγο ήταν ακόμη μια μισόξερη σαβάνα, τώρα, όσο έφτανε το μάτι, φαινόταν μια μεγάλη λίμνη και στην αντίπερα όχθη οι τρομοκρατημένες γυναίκες τρέχανε για να σωθούν.

Οι άντρες δεινοπάθησαν μέχρι να μπορέσουν να δαμάσουν και να ηρεμήσουν την αγέλη. Και όταν τα παλικάρια με την πλούσια λεία τους ξαναπήραν το δρόμο της επιστροφής, στην άλλη πλευρά της λίμνης στέκονταν και τους κοίταζαν οι λυσσασμένες γυναίκες εξαπολύοντας κατάρες, θρηνώντας και ξεριζώνοντας τα μαλλιά τους. «Δεν πρέπει να το βάλουμε κάτω», είπε στο τέλος η αρχηγός στις απελπισμένες συντρόφισσές της, «μια ομάδα από μας θα γυρίσει στο χωριό πίσω να φέρει τσεκούρια και σφυριά. Πρέπει να φτιάξουμε ένα πλοίο για να διασχίσουμε αυτά τα καταραμένα νερά».

Κι έτσι κίνησαν και πάλι οι μισές γυναίκες να κάνουν όλον αυτό το δρόμο μέχρι το χωριό τους για να κουβαλήσουν τα αναγκαία εργαλεία. Δυο μέρες αργότερα επέστρεψαν στις συντρόφισσές τους που τις περίμεναν, αλλά οι άντρες στο αναμεταξύ είχαν περάσει όλα τα ψηλά βουνά.

«Είναι πολύ αργά πια», στέναξε η αρχηγός, «τους προδότες δεν μπορούμε πια να τους προλάβουμε».

Κι έτσι οι Πλούσιες Γυναίκες γύρισαν στο χωριό τους με κατεβασμένα τα κεφάλια και πληγωμένες βαθιά τις καρδιές τους. Ενώ οι νεαροί άντρες γυρίζοντας στην πατρίδα τους είδανε με χαρά τους μεγάλη ότι ο τόπος τους είχε γίνει καταπράσινος.

«Έβρεξε, έβρεξε», φώναζαν κι αγκάλιαζαν ο ένας τον άλλο.

Κι όταν οι κάτοικοι του χωριού τους ακούσανε από μακριά τα βελάσματα του κοπαδιού ήρθανε να τους προϋπαντήσουν γιορταστικά. Οι νέοι διακρίνανε στην πρώτη σειρά αυτών που ερχόντουσαν μια πανέμορφη νέα κοπέλα που τους ήταν άγνωστη. Κι

όταν πλησίασε πρόσεξαν ότι φόραγε στο κεφάλι κορώνα και το φόρεμά της ήταν κεντημένο με πολύτιμες πέτρες. Δίπλα της ο αρχηγός του χωριού έκανε νεύμα να σταματήσει η πομπή και με επίσημη φωνή τους προσφώνησε με το καλωσόρισμα.

Και είπε στους πανευτυχείς νεαρούς: «Καταφέρατε στα ξένα που πήγατε και ξεπεράσατε με επιτυχία όλους τους κινδύνους και σώσατε το χωριό μας από την πείνα και το θάνατο. Κι αυτό δεν ήταν το μόνο! Με τις γενναίες πράξεις σας λύσατε τα μάγια που βάραιναν από αμνημονεύτων χρόνων τη γριά Νγκέχου. Ήταν ένα αθάνατο Πνεύμα που τώρα ξαναπήρε την ανθρώπινη μορφή του και έγινε η Βασίλισσά μας. Αποδώστε στην Αρχόντισσά μας τις τιμές που της αρμόζουν».

Οι νέοι άντρες κοίταζαν το πανέμορφο κορίτσι και τα 'χαν χαμένα κι εκείνη χαμογέλασε φιλικά κι άπλωσε το χέρι της για να τους χαιρετήσει.

«Θα παντρευτώ τον πιο γενναίο από σας», είπε η βασίλισσα τελικά και κοίταξε εξεταστικά έναν προς έναν τους άντρες.

«Ο Μαγκούνγκα είναι ο πιο γενναίος απ' όλους μας!» φώναξαν όλοι μαζί οι άντρες. «Εκείνος άδειασε την τελευταία κολοκύθα όταν οι λυσσασμένες γυναίκες μας είχαν πια κυκλώσει».

Την ίδια κιόλας μέρα έγινε ο γάμος. Ο Μαγκούνγκα και η έξυπνη γυναίκα του βασίλειψαν από τότε και για πολλά χρόνια με σοφία στο μικρό χωριό.

Τανζανία, Σουκούμα

ΟΙ ΔΥΟ ΑΔΕΡΦΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΑ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ ΤΟΥΣ

Σ' ένα χωριό ζούσαν δύο αδερφές. Η πρωτότοκη ονομαζόταν Νντόμπα και η δευτερότοκη Μμπέμπι. Η μάνα τους είχε φτιάξει έναν όμορφο κηπάκο στο πίσω μέρος του σπιτιού τους. Είχε φυτέψει ζαρζαβατικά απ' όλα τα είδη. Κάποια στιγμή είπε στις κόρες της:

«Μπορείτε να κόψετε όλα τα λάχανα που είναι φυτεμένα στον κήπο, μόνο τα "μπιτσούμπα" μην αγγίζετε».

Τα μπιτσούμπα της μάνας είχαν μεγάλα και ωραία φύλλα κι άνοιγαν την όρεξη σ' όποιον τα έβλεπε.

Κάποια μέρα, η μάνα έφυγε να πάει στα χωράφια. Οι δυο αδερφές μείνανε μόνες στο σπίτι. Κάποια στιγμή πεινάσανε. Η Μμπέμπι είπε στην αδερφή της: «Πήγαινε να κόψεις λίγα λαχανικά. Μπιτσούμπα να τα μαγειρέψουμε να φάμε, μια και πεινάμε».

Η Νντόμπα της απάντησε: «Πήγαινε καλύτερα εσύ να τα κόψεις, εγώ θα τα τυλίξω στο φύλλο». Όταν πια η Μμπέμπι μάζεψε λαχανικά μπιτσούμπα, τα τύλιξε με ένα φύλλο και είπε στην αδερφή της:

«Βάλτα τώρα στη φωτιά για να ψηθούνε».

«Βάλτα εσύ στη φωτιά, της απάντησε η Νντόμπα, εγώ θα κοπανίσω το πιπέρι».

Όταν πια η Μμπέμπι έβαλε τα λαχανικά στη φωτιά να ψηθούνε, γυρίζει στην αδερφή της και της λέει:

«Κοπάνισε το πιπέρι».

«Να το κοπανίσεις μόνη σου, εγώ θα πάω να φέρω τα μυρωδικά νκούάνγκα να τα ρίξουμε στο τέλος πάνω στο φαΐ».

Και η Μμπέμπι κοπάνισε το πιπέρι.

«Άντε τώρα να φέρεις τα χόρτα νκούάνγκα», είπε στην αδερφή της. Κι εκείνη της αποκρίθηκε:

«Θα πας μόνη σου να τα φέρεις, εγώ δεν πρόκειται να φάω».

Η Μμπέμπι έφερε και τα νκούάνγκα, τα ψιλοέκοψε και κάλεσε την αδερφή της να φάει μαζί της.

«Φάτα μόνη σου», της αποκρίθηκε εκείνη, «εγώ θα σε βοηθήσω να πετάξεις τ' αποφάγια».

Η Μμπέμπι έφαγε ολομόναχη τα λάχανα μπιτσούμπα με τα χορταρικά νκούάνγκα. Μετά ζήτησε από την αδερφή της να μαζέψει τα υπόλοιπα φύλλα που είχε τυλίξει το φαΐ και που ήταν για πέταμα.

Η αδερφή της αρνήθηκε.

«Θυμήσου», της είπε εκείνη, «εσύ έφαγες τα λαχανικά της μάνας μας. Εγώ δεν έβαλα το χέρι μου καθόλου στο φαγητό σου».

Εκείνη την ώρα η μάνα τους γύριζε απ' τα χωράφια. Όπως πήγε να δρασκελίσει ένα σπασμένο κορμό δέντρου χτύπησε το αριστερό της πόδι. «Αχ», μονολόγησε, «κάποια συμφορά θα με περιμένει στο σπίτι». Μόλις έφτασε στο σπίτι της, παράτησε κατάχαμα το καλάθι της και πήγε να ρίξει μια ματιά στον κηπάκο. Τα πιο όμορφα φύλλα από τα λαχανικά μπιτσούμπα είχαν κάνει φτερά. Έξω φρενών, φώναξε αμέσως τις δυο κόρες της και τις ρώτησε ποια είχε κόψει τα λάχανά της. Καμιά τους δεν τόλμησε να πει την αλήθεια. Έτσι λοιπόν αποφάσισε να τις υποβάλει σε μια δοκιμασία για να μάθει ποια ήταν η ένοχη. Τις οδήγησε στο μεγάλο ποτάμι κι εκεί τις υποχρέωσε να περάσουν η μια μετά την άλλη από τη μια όχθη στην άλλη περπατώντας σε ένα λεπτό σχοινί που ήταν δεμένο στις δυο όχθες.

Η πρωτότοκη ανέβηκε πρώτη στο σχοινί. Ισορροπώντας ικέτευε: «Σχοινί μου, σχοινάκι, αν είμαι εγώ αυτή που έφαγε τα λάχανα της μάνας, να με ρίξεις στο νερό». Πέρασε στην άλλη πλευρά και ξαναγύρισε πίσω χωρίς να της συμβεί κάποιο κακό.

Ήρθε η σειρά της δευτερότοκης. Πάτησε πάνω στο σχοινί και ξεκίνησε προσεκτικά να προχωράει, λέγοντας τα ίδια λόγια: «Σχοινί μου, σχοινάκι, αν είμαι εγώ αυτή που έχει φάει τα λάχανα της μάνας, να με ρίξεις στο νερό». Μόλις είπε την κουβέντα το σχοινί άρχισε να βυθίζεται στο νερό.

Και η Μμπέμπι πνίγηκε. Η μάνα μαζί με τη μεγάλη κόρη που είχε περάσει με επιτυχία τη δοκιμασία, πήρανε το δρόμο για το χωριό.

Πέρασαν αρκετές μέρες από τότε που χάθηκε η Μμπέμπι. Κάποια στιγμή, τα κορίτσια του χωριού κρατώντας η κάθε μια την κολοκύθα της πήγανε στο μεγάλο ποτάμι για να κουβαλήσουνε νερό. Όλες μαζί ρίξαν τις κολοκύθες τους στο ποτάμι για να τις γεμίσουνε. Η κολοκύθα της Νντόμπα άρχισε να τραγουδάει:

Τουτού τουτού τουού! η κολοκύθα σου είναι αχόρταγη.

Τουτού τουτού τουού! η κολοκύθα σου είναι φαγανιάρα.

Οι φίλες της Νντόμπα μείνανε κατάπληκτες. Άρον άρον τραβήξανε απ' το νερό τις κολοκύθες τους και φύγανε τροχάδην για το χωριό. Η Νντόμπα προσπάθησε να τραβήξει έξω απ' το νερό την δικιά της αλλά δεν τα κατάφερε. Η κολοκύθα είχε γίνει πελώρια κι ασήκωτη. Έβαλε τα κλάματα ενώ συνέχιζε να κρατάει το σχοινί που ήταν δεμένη η κολοκύθα, γιατί αν την άφηνε θα χανότανε στο βυθό. Ξάφνου θυμήθηκε την αδερφή της που είχε χαθεί στα νερά του ποταμού, κι άρχισε να τη φωνάζει σε βοήθεια: «Αδερφούλα μου Μμπέμπι, έλα να με βοηθήσεις, είμαι μόνη μου και η κολοκύθα της μάνας μας έχει γίνει ασήκωτη». Η αδερφή της η Μμπέμπι βγήκε απ' τα νερά και τη βοήθησε να τραβήξει έξω την κολοκύθα. Της απαγόρευσε όμως να πει στο χωριό ότι την είδε. Η Νντόμπα γύρισε στο χωριό και διηγήθηκε στη μάνα της με το νι και το σίγμα τι της συνέβη. Εκείνη αποφάσισε να ξαναβρεί τη χαμένη κόρη της. Ζήτησε το λοιπόν τη βοήθεια των άλλων γυναικών του χωριού. Την επόμενη μέρα, η

Νντόμπα και οι φιλενάδες της ξαναγύρισαν στο ίδιο μέρος στο ποτάμι για να πάρουν νερό. Οι γυναίκες κρύφτηκαν πίσω από τα δέντρα που ήταν στην όχθη και οι κοπελίτσες ρίξαν στο νερό τις κολοκύθες τους. Η κολοκύθα της Νντόμπα άρχισε το τραγούδι ακριβώς όπως και την προηγούμενη μέρα.

Τουτού τουτού τουουού ! η κολοκύθα σου είναι αχόρταγη.

Τουτού τουτού τουουού ! Η κολοκύθα σου είναι φαγανιάρα.

Τ' άλλα κορίτσια γεμίσανε τις κολοκύθες νερό κι επέστρεψαν στο χωριό. Η Νντόμπα απόμεινε μόνη της, η κολοκύθα της είχε φουσκώσει πάλι κι είχε γίνει ασήκωτη. Κι όπως ακριβώς την προηγούμενη μέρα, άρχισε να καλεί σε βοήθεια την αδερφή της. Η Μμπέμπι βγήκε απ' τα νερά και βοήθησε την αδερφή της να τραβήξει την κολοκύθα της. Την ίδια ώρα ορμήσανε οι γυναίκες που περίμεναν κρυμμένες και πέσανε πάνω της και την αρπάξανε. Και την πήραν στο χωριό μαζί τους όπου έγινε γιορτή μεγάλη.

Κονγκό

Η ΑΡΑΧΝΗ ΚΑΙ ΟΛΗ Η ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Εδώ και αρκετά χρόνια ο Κβάκου Ανάνσε, η αρσενική αράχνη, εξοργιζότανε που υπήρχαν τόσοι πολλοί σοφοί ανάμεσα στους ανθρώπους. Γι' αυτό και κάποια μέρα πήρε την απόφαση να μαζέψει εκείνος όλη τη σοφία του κόσμου και να την κρατήσει μόνο για τον ίδιο και τους απογόνους του. Φεύγοντας από το σπίτι του πήρε μαζί μια πήλινη στάμνα που 'χε σκοπό να τη γεμίσει με σοφία.

Για χρόνια γύριζε τη χώρα ολόκληρη κι έθετε σε ζώα και σε ανθρώπους τα δυσκολότερα ερωτήματα. Μόλις άκουγε μια έξυπνη απάντηση, σήκωνε γρήγορα το καπάκι της πήλινης στάμνας και την ψιθύριζε μέσα, μπροστά στους κατάπληκτους συνομιλητές του. Έφτασε κάποτε η μέρα που ο Κβάκου Ανένσε πίστεψε ότι είχε μαζέψει όλη τη σοφία του κόσμου στη στάμνα του και γι' αυτό πήρε το δρόμο της επιστροφής.

«Ο Κβάκου Ανάνσε είναι τώρα σοφότερος κι από τους θεούς», τραγούδαγε στο μακρύ ταξίδι της επιστροφής, ώσπου κάποια μέρα αντίκρισε μακριά τις στρογγυλές καλύβες του χωριού του. Τον σταμάτησε η σκέψη ότι στο χωριό θα μπορούσαν να του κλέψουνε το πολύτιμο φορτίο του και γι' αυτό αποφάσισε να κρύψει τη στάμνα κάπου στο Δάσος. Και μετά τις πρώτες χαρές του ξαναανταμώματος στο χωριό, θα οδηγούσε την οικογένειά του εδώ για να τους μυήσει στη σοφία του κόσμου.

«Πού να κρύψω τη στάμνα», μονολόγησε ενώ έψαχνε γύρω να βρει το ιδανικό μέρος για κρυψώνα. Το σκέφτηκε από δω, το σκέφτηκε από κει και τελικά αποφάσισε ν' ανέβει στην κορυφή του δέντρου Καζαούρα και να κρεμάσει από το τελευταίο κλαδί όλη τη σοφία του κόσμου.

Με χορτάρια έφτιαξε βρόχους, έδεσε τη στάμνα και την κρέμασε μπροστά του και μετά προσπάθησε ν' αναρριχηθεί στο χοντρό κορμό του δέντρου. Όμως η στάμνα που κρεμόταν στην κοιλιά του τον εμπόδιζε ν' αγκαλιάσει το δέντρο.

Έτσι λοιπόν ο Κβάκου Ανάνσε πάλευε τρεις ολόκληρες μέρες εκεί πέρα προσπαθώντας ν' αναρριχηθεί στην πανύψηλη κορυφή του γέρικου δέντρου Καζαούρα για να κρεμάσει απ' το τελευταίο κλαδί όλη τη σοφία του κόσμου. Κάθε φορά όμως γλίστραγε κι έσκαγε κάτω με τον κώλο και η πλάτη του είχε γεμίσει γδαρσίματα και πληγές. Παρόλως όμως τους πόνους και την πείνα του, γιατί είχε μέρες να

βάλει κάτι στο στόμα του, συνέχιζε με μανία τις προσπάθειές του ξεχνώντας τελείως ότι γύρω στο Δάσος υπήρχαν άπειρες κρυψώνες για να παραχώσει την πήλινη στάμνα του.

Κι ενώ για χιλιοστή φορά έσκαγε κάτω με τον κώλο και αβοήθητος κούναγε τα ποδάρια του στον αέρα, πέρασε από κει ο Λαγός και στάθηκε κι έκανε χάζι τις απελπισμένες προσπάθειες του Κβάκου Ανάνσε. Κάποια στιγμή κατάφερε να σταθεί πάλι στα πόδια του και προσπάθησε για μια ακόμη φορά να πετύχει το στόχο του.

Ο Λαγός ήταν καλόκαρδος και αποφάσισε να βοηθήσει τον ταλαιπώρο φίλο του.

«Καλή σου εσπέρα Κβάκου Ανάνσε», τον χαιρέτησε. Μόλις ο Κβάκου άκουσε απρόσμενα τη φωνή του Λαγού, ταράχτηκε τόσο που έπεσε γι' άλλη μια φορά με τον κώλο στο χώμα και σφίγγοντας πάνω του την πήλινη στάμνα απόμεινε να κοιτάζει το νυχτωμένο ουρανό. Ο Λαγός πήδησε σβέλτα κοντά του και βοήθησε το φουκαρά Κβάκου να βγει απ' την άσκημη θέση του.

«Μα τι έχεις μέσα στη στάμνα;» τον ρώτησε.

«Δεν μπορώ να σου πω», αποκρίθηκε ο Κβάκου Ανάνσε.

«Γιατί, αν σου πω, θα πεθάνουμε κι οι δυο μας επιτόπου».

«Να μου λείπει, δεν θέλω να το μάθω τέτοιο μυστικό. Σε παρακολουθώ εδώ και ώρα τώρα πώς ταλαιπωρείσαι χωρίς λόγο, θέλεις ν' ανεβάσεις στο δέντρο τη στάμνα ενώ την έχεις δεμένη στην κοιλιά σου. Δεν θα ήταν πιο απλό να τη δέσεις στην πλάτη σου;»

«Τι είπες;», ξεφώνισε ό Κβάκου Ανάνσε. «Κι εγώ πίστευα ότι είχα μαζέψει όλη τη σοφία του κόσμου στην πήλινη στάμνα μου και τώρα μόλις διαπιστώνω ότι υπάρχουνε εξυπνότεροι από μένα».

Και με τα λόγια αυτά έλυσε το βαρύ φορτίο από την κοιλιά του και το πέταξε με τέτοια δύναμη πάνω στο γέρικο κορμό Καζαούρα που η πήλινη στάμνα διαλύθηκε σε χίλια κομμάτια.

«Ας πάει στο διάολο η σοφία του κόσμου και το καλό της», βλαστήμησε ο Κβάκου Ανάνσε και πήρε το δρόμο για το σπίτι του ποδοπατώντας άγαρμπα το ψηλό χορτάρι.

Γκάνα, Ακάν

ΣΟΥΝΤΙΝ

Κάποτε, σε κάποιον τόπο ζούσε ένα παλικάρι που το λέγανε Σουντίν. Ο Σουντίν ήταν μέθυσος και άνεργος.

Κάποιο ξημέρωμα, μετά από ένα γερό ολονύχτιο μεθύσι, ο Σουντίν ένιωθε το κεφάλι του να γυρίζει. Περπάταγε τρεκλίζοντας και κάποια στιγμή ξαπλώθηκε φαρδύς πλατύς στο δρόμο. Κείνη την ώρα πέρασαν από κει τρεις ληστές. Ο ένας είπε:

«Κοιτάξτε το μεθύστακα πώς κυλιέται χάμω. Πάμε να τον σκοτώσουμε;»

Ο άλλος είπε:

«Περίμενε. Δεν θα τον σκοτώσουμε. Ξέρετε τι θα του κάνουμε; Θα του γράψουμε με κιμωλία πάνω στο σακάκι του:

Ο Σουντίν με μια μπιστολιά
σκοτώνει πεντακόσιους άντρες».

Οι άλλοι συμφωνήσανε. Και γράψανε στο σακάκι του Σουντίν:

Ο Σουντίν με μια μπιστολιά
σκοτώνει πεντακόσιους άντρες.

Κάποια στιγμή ο Σουντίν συνήρθε, σηκώθηκε και συνέχισε το δρόμο του. Όπως πέρασε ο Σουντίν, ένας στρατηγός διάβασε στο σακάκι του:

Ο Σουντίν με μια μπιστολιά
σκοτώνει πεντακόσιους άντρες.

Πηγαίνει μια και δυο στο βασιλιά και του λέει:

«Μεγαλειότατε, ακούστε με. Είδα κάποιον που θα γίνει ο καλύτερος χωροφύλακας!»

Ο βασιλιάς αποκρίθηκε:

«Και γιατί μου το λες αυτό;»

Ο Στρατηγός είπε τότε:

«Πρόκειται για τον ξακουστό Σουντίν που με μια μπιστολιά σκοτώνει πεντακόσιους άντρες! Πρέπει να τον πείσουμε να έρθει να καταταγεί στο δικό μας στράτευμα».

«Ωραία ιδέα!» είπε ο βασιλιάς.

Στείλανε αγγελιοφόρους να καλέσουνε τον ήρωα. Ο Σουντίν βρέθηκε και ήρθε. Ο βασιλιάς τον ρώτησε:

«Είναι αλήθεια Σουντίν ότι με μια μόνη μπιστολιά σκοτώνεις πεντακόσιους άντρες;»

Ο Σουντίν απάντησε: «Μάλιστα, βασιλιά μου!»

«Πολύ ωραία!» είπε ο βασιλιάς. Γνωρίζεις ότι ο πόλεμος εναντίον μας έχει ήδη κηρυχτεί. Εμείς θα δώσουμε τη μάχη στις είκοσι μία του μηνός. Μπορείς μέχρι τότε να εκπαιδεύσεις το στρατό μου;»

«Μάλιστα», αποκρίθηκε ο Σουντίν.

Περάσανε μέρες και όλοι περίμεναν τον Σουντίν. Μένανε μόνο πέντε μέρες μέχρι ν' αρχίσει η μάχη και ο Σουντίν δεν είχε εμφανιστεί ακόμη. Ο βασιλιάς έστειλε αγγελιοφόρο και όταν ο Σουντίν ήρθε, ο βασιλιάς τον ρώτησε:

«Σουντίν, μήπως το έχεις μετανιώσει;»

«Βασιλιά μου, να μην αγωνιάς!» είπε ο Σουντίν. «Στηρίξου σε μένα και μην ανησυχείς!»

Έφτασε και η παραμονή της μάχης. Το απόγευμα ο Σουντίν παρουσιάστηκε στο βασιλιά. Ο βασιλιάς τον ρώτησε:

«Πώς τα πας Σουντίν; Έχεις ετοιμάσει το άλογό σου;»

«Όχι ακόμη Μεγαλειότατε», αποκρίθηκε ο Σουντίν.

Μια και δυο πάει και βρίσκει το φύλακα και τον ρωτάει:

«Για πες μου φύλακα, σου έχουν δώσει να φυλάς ένα κλειδί;»

«Ναι», του απάντησε εκείνος.

«Ωραία! Κράτησέ το και θα μου το δώσεις το βράδυ που θα γυρίσω». Το βράδυ ο Σουντίν επέστρεψε, πήρε το κλειδί και πήγε και ξεκλείδωσε τον στάβλο. Μα αντί να διαλέξει ένα άλογο φυσιολογικό με τέσσερα ποδάρια, διαλέγει μια φοράδα με τρία πόδια. Καβάλησε το άλογο και ξεκίνησε για τη μάχη. Στο δρόμο πέρασε από το νεκροταφείο και πήρε στο χέρι ένα μεγάλο σταυρό. Η μάχη θα γινότανε στα ριζά ενός καταρράκτη. Πριν να κατηφορίσει ο Σουντίν βλέπει ένα μικρό κοκοφοίνικα. Τον ξερίζωσε και τον κράτησε με τ' άλλο χέρι. Και ξεχύθηκε στην κατηφόρα. Την ίδια ώρα ο εχθρικός στρατός, που ήταν μαζεμένος κάτω απ' τους καταρράκτες περιμένοντας ν' αρχίσει η μάχη, βλέπει ξάφνου τον Σουντίν να κατηφορίζει από ψηλά έφιππος κρατώντας ένα σταυρό στο ένα χέρι, ένα κοκοφοίνικα στο άλλο, καλπάζοντας πάνω σ' ένα τριπόδαρο άλογο. Παρατάνε επί τόπου τις σημαίες και τα λάβαρα και το βάζουνε στα πόδια φωνάζοντας:

«Τρεχάτε να σωθούμε! Τρεχάτε να σωθούμε! Ο Δαίμονας κατεβαίνει!»

Ο Σουντίν φορτώθηκε τις σημαίες και τα λάβαρα και τα πήγε στο βασιλιά:

«Μεγαλειότατε», του είπε, «ο πόλεμος τελείωσε. Να κι οι σημαίες του εχθρού».

Και ο βασιλιάς ενθουσιασμένος του είπε:

«Υπέροχα, Σουντίν! Σκέψου, οι στρατιώτες μου ακόμη δεν έχουν ξεκινήσει. Πήγες ολομόναχος στη μάχη και τους κατατρόπωσες!»

«Μάλιστα», είπε ο Σουντίν. «Να οι σημαίες και τα λάβαρα, γι' αυτά δεν αγωνίζονται όλοι οι στρατοί σε μια μάχη;»

«Ναι, μπράβο σου Σουντίν! Και για ανταμοιβή σου προσφέρω τη μισή μου περιουσία και σου εμπιστεύομαι τη διακυβέρνηση της χώρας και το μισό μου βασίλειο και θα σε παντρεύω και με την κόρη μου».

Ο Σουντίν όμως είχε αντιρρήσεις:

«Μα εγώ δεν τα θέλω αυτά, ούτε και να παντρευτώ θέλω!»
«Πώς τολμάς! Όταν μιλάει ο βασιλιάς δεν υπάρχει το όχι, υπάρχει μόνο το ναι. Πρέπει να παντρευτείς».
Κι έτσι ο Σουντίν παντρεύτηκε. Και οδήγησε τη γυναίκα του στο σπίτι του.

Στο μεταξύ, στο βασιλικό σπίτι συνέβαινε κάτι πολύ περίεργο. Ο βασιλιάς κάθε μέρα άκουγε έναν παράξενο θόρυβο να έρχεται από το στάβλο κι αναρωτιόταν τι μπορεί να ήταν αυτό. Και μια μέρα αποφάσισε να καλέσει τον Σουντίν για να δει τι συμβαίνει. Ο Σουντίν ήρθε. Κι όταν πήγε στο στάβλο για να διαπιστώσει τι συμβαίνει, βλέπει ένα λύκο έτοιμο να κατασπαράξει τα άλογα. Πάει στο βασιλιά και του ανακοινώνει:

«Είναι ένας λύκος που είναι έτοιμος να κατασπαράξει τα άλογα».

Και ο βασιλιάς είπε:

«Σουντίν, δεν θα μπορούσες να σκοτώσεις αυτόν το λύκο;»

«Μα και βέβαια! Όμως θα χρειαστώ μια θηλιά για να τον πιάσω».

Κι έτσι ο Σουντίν πιάνει το λύκο. Και τον κρεμνάει σε μια σιδερένια κολώνα. Του περνάει κολάρο τη θηλιά γύρω απ' το λαιμό. Ούτε ο ίδιος δεν κατάλαβε καλά καλά πώς κατάφερε να τον δέσει τελικά στην κολώνα.

Και τότε ο βασιλιάς τον ρωτάει:

«Σουντίν μπορείς να σκοτώσεις το λύκο;»

«Και βέβαια!»

«Και πώς θα το κάνεις;»

«Θα του φυτέψω μια σφαίρα στο δεξί αυτί που θα του βγει από το αριστερό αυτί».

Ο βασιλιάς επέμεινε:

«Σουντίν είσαι σίγουρος;»

«Ναι Μεγαλειότατε, μην έχεις καμιά αμφιβολία!»

Ο βασιλιάς κάλεσε τους υπηκόους του και τους ανακοίνωσε:

«Το μεσημέρι ο Σουντίν θα σκοτώσει το λύκο. Θα τον πυροβολήσει στο δεξί αυτί και η σφαίρα θα βγει από τ' αριστερό αυτί του λύκου».

Την ίδια ώρα ο Σουντίν άλλαζε σώβρακο χεσμένος από το φόβο του. Το μεσημέρι έπρεπε να παρουσιαστεί στο βασιλιά. Ξεχάστηκε όμως μες στα σώβρακά του με τις σκέψεις του. Κάποια στιγμή μπήκε στο δωμάτιο η γυναίκα του, τον είδε και του είπε:

«Σουντίν τι κάνεις αυτού;»

Ξαναάλλαξε για άλλη μια φορά σώβρακο. Όμως και πάλι αφαιρέθηκε!

«Σουντίν», είπε τότε η γυναίκα του, «σταμάτα ν' ανακατεύεις τα εσώρουχά σου μ' αυτόν τον τρόπο! Τι έχεις και σ' απασχολεί τόσο;»

«Μου λες να μην ανακατεύω τα ρούχα μου. Είναι γιατί τρέμω απ' το φόβο μου! Δεν τολμώ να σου εξομολογηθώ αυτό που μου συμβαίνει».

«Μα τι έχεις υποσχεθεί επιτέλους στο βασιλιά;»

«Του έχω πει ότι μπορώ να πυροβολήσω το λύκο στο δεξί αυτί και η σφαίρα να βγει από το αριστερό αυτί. Κι εγώ δεν έχω πιάσει σ' όλη μου τη ζωή όπλο».

«Σουντίν», είπε η γυναίκα του. «Πάρε κουράγιο και ξεκίνα να πας».

Αλλάξε και πάλι σώβρακο. Έφυγε, βγήκε στο δρόμο, όμως έπρεπε να γυρίσει και πάλι στο σπίτι για ν' αλλάξει και πάλι σώβρακο, το τελευταίο. Τέλος είπε:

«Δώσ' μου, Θεέ μου, το κουράγιο για να πάω».

Και ξεκίνησε. Την ώρα που πήγαινε στο βασιλιά ο κόσμος τον επευφημούσε στο πέρασμά του:

«Ζήτω ο Σουντίν!»

Κι ο Σουντίν μουρμούρισε:

«Ζήτω ο Σουντίν! Αν ξέρατε ότι τα 'χω κάνει πάνω μου!»

Και ο βασιλιάς μόλις τον είδε αναφώνησε:

«Νάτος! Σας παρουσιάζω τον φημισμένο Σουντίν ο οποίος με ένα μόνο πυροβολισμό σκοτώνει πεντακόσιους άντρες. Σήμερα, θα σκοτώσει το λύκο. Θα τον πυροβολήσει στο δεξί αυτί κι η σφαίρα θα βγει από το αριστερό».

Όλος ο κόσμος ζητωκραύγαζε:

«Ζήτω ο Σουντίν. Ζήτω ο ήρωας!»

Του δώσανε ένα ντουφέκι. Και ρωτήσανε:

«Μα πώς θα το κάνεις αυτό με μία μόνο σφαίρα;»

«Είπαμε, θα πυροβολήσω στο δεξί αυτί κι η σφαίρα θα βγει από το αριστερό».

Όλος ο κόσμος ζητωκραύγαζε γι' άλλη μια φορά:

«Ζήτω ο Σουντίν!»

Ο Σουντίν ένιωσε το φόβο να του κόβει τα ήπατα! Πήρε στα χέρια το ντουφέκι. Δεν ήξερε καλά καλά τι έπρεπε να κάνει. Προσευχήθηκε:

«Θεέ μου, βοήθα με! Έχω αναλάβει σοβαρή υποχρέωση και πρέπει να την τελειώσω! Θεέ μου, θέλω να πεθάνω!»

Πήρε θέση. Σημάδεψε το δεξί αυτί του λύκου.

«Είμαι έτοιμος».

Έτρεμε. Δεν ήξερε πλέον πού βρίσκεται. Τράβηξε τη σκανδάλη και πυροβόλησε στα τυφλά: «Μπανγκ!» Η σφαίρα μπαίνει στα γεμάτα στο δεξί αυτί του λύκου και βγαίνει απ' το αριστερό.

Όλος ο κόσμος ζητωκραυγάζει:

«Ζήτω ο Σουντίν!»

Ο Σουντίν έβγαλε το καπέλο του και το γύρισε. Ο κόσμος στριμώχνεται για να δώσει τον όβολό του. Το καπέλο γεμίζει μέσα σε λίγες στιγμές! Ο Σουντίν πήγε και κάθισε απόμερα να ηρεμήσει. Και κάποια στιγμή ξεκίνησε να πάει στο σπίτι του.

Όμως εκείνη τη νύχτα κι άλλος λύκος πήγε στο κατώφλι του βασιλιά κι έξυνε. Ο βασιλιάς ξύπνησε, γύρισε στ' άλλο πλευρό και είπε στη γυναίκα του:

«Θα πρέπει να φωνάξω και πάλι τον Σουντίν για να ξεφορτωθούμε κι αυτόν το λύκο».

«Σίγουρα, να το κάνεις!» είπε η βασίλισσα.

Την άλλη μέρα ο Σουντίν ειδοποιήθηκε κι έφτασε. Ο βασιλιάς τού εξήγησε ότι κάθε βράδυ στις εννιά έρχεται ένας λύκος στο κατώφλι του και γρατζουνάει την πόρτα.

«Τι είπες, Μεγαλειότατε, έρχεται κάθε βράδυ;» είπε ο Σουντίν.

«Σου εξήγησα ότι είναι ένας λύκος που έρχεται κάθε βράδυ στην πόρτα μου και ξύνει. Δεν μπορείς να τον φοβίσεις λιγάκι;»

«Ναι, Μεγαλειότατε, θα το κάνω αύριο το βράδυ».

Το επόμενο βράδυ ο Σουντίν ήρθε. Και βλέπει μπροστά στην πόρτα ένα λύκο τεραστίων διαστάσεων. Την ώρα που ο Σουντίν τον κοιτάζει ο λύκος του λέει:

«Ζήτω η Τιγκρίν!»

Και ο Σουντίν φώναξε:

«Τιγκρίν! Τιγκρίν! Αχ!»

«Τιγκρίν σημαίνει βροχή». Ο λύκος παράτησε το παιχνίδι και σηκώθηκε κι έφυγε.

Ο βασιλιάς ρώτησε τον Σουντίν: «Λοιπόν Σουντίν τι ακριβώς συνέβη;»

Και ο Σουντίν του εξήγησε ότι κατατρόμαξε το λύκο.

«Πήγαινε τώρα να ξεκουραστείς», του είπε ο βασιλιάς. «Αύριο το πρωί με την αυγή θα πάμε για κυνήγι».

«Ναι, Μεγαλειότατε», απάντησε ο Σουντίν.

Την άλλη μέρα πήγανε στο Δάσος. Όλος ο τόπος ήταν γεμάτος με λύκους που απειλούσαν να τους κατασπαράξουνε. Ο βασιλιάς έβαλε τα πόδια στην πλάτη κι έφυγε τρέχοντας. Ο Σουντίν δεν ήξερε τι έπρεπε να κάνει. Σκαρφάλωσε πάνω σ' ένα δέντρο. Ένας λύκος τον ακολούθησε και βάλθηκε να δαγκώνει τον κορμό του δέντρου. Πυροβόλησε, «Μπανγκ», η σφαίρα του αστόχησε! «Μπανγκ», δεύτερος άστοχος πυροβολισμός! Και οι σφαίρες τελειώσανε. Και το δέντρο όπου να 'ναι πέφτει! Ο Σουντίν έμπηξε τις φωνές:

«Θεέ μου δεν μπορείς να κατέβεις και να με βοηθήσεις;»

Θυμήθηκε ότι μέσα στο καπέλο του είχε στερεωμένη μια μπανέλα από ομπρέλα, τη μύτη μιας μπανέλας. Πέταξε με δύναμη την μπανέλα που βρήκε το λύκο κατακέφαλα. Κι ο λύκος έπεσε τέζα.

Ο Σουντίν κατέβηκε και πλησίασε επιφυλακτικά να εξετάσει το λύκο από κοντά. Τον σκουντάει με το πόδι. Τίποτα! Ο Σουντίν βγάζει το μαχαίρι του και κόβει τη γλώσσα του λύκου. Μετά φεύγει. Πάει στο βασιλιά και του λέει:

«Μεγαλειότατε, το σκότωσα το τέρας!»

«Μα πώς είναι δυνατόν!» απάντησε ο βασιλιάς.

«Ορίστε η γλώσσα του», είπε ο Σουντίν.

Ήμουν κι εγώ εκεί, τα είδα και τα έζησα κι ήρθα για να σας διηγηθώ την ιστορία.

Νήσος Ροντρίγκουεζ, Κρεολοί

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΤΩΝ ΑΠΟΘΑΜΕΝΩΝ

Στο χωριό του Μπακούα Κισούμπα ζούσε άλλοτε ένα νέο ζευγάρι. Κι είχαν ένα αγοράκι. Όμως, καθώς πέραγε ο καιρός, οι τσακωμοί τους δεν είχαν τέλος. Κάποια μέρα μετά από μεγάλη φασαρία, ο άντρας ξαπόστειλε τη γυναίκα του πίσω στο σπίτι των γονιών της. Το χωριό της γυναίκας δεν ήταν μακριά, όμως, όταν εκείνη πήρε το δρόμο της επιστροφής η μέρα έφτανε στο τέλος της. Το σκοτάδι δεν άργησε να τα σκεπάσει όλα. Η γυναίκα συνέχισε να περπατάει. Μέσα στην κρύα νύχτα -ήταν η περίοδος της ξηρασίας- η γυναίκα βάδιζε με το παιδί της κρεμασμένο στην πλάτη, στο χέρι κράταγε ένα καλάθι με λίγο αλεύρι από μανιόκο και στο κεφάλι της ισορροπούσε ένα τσαμπί μπανάνες.

Το Δάσος που η γυναίκα έπρεπε να διασχίσει ήταν η περιοχή των Αποθαμένων. Μόλις οι Σκιές τους οσμίστηκαν μυρωδιά από ζωντανό άνθρωπο, κινήθηκαν να τον βρουν. Η γυναίκα ειδοποιημένη από το θόρυβο έτρεξε ν' απομακρυνθεί, κάποια στιγμή όμως κουράστηκε, σταμάτησε και σκαρφάλωσε πάνω πάνω στην κορυφή ενός μανγκόδεντρου. Οι Αποθαμένοι οδηγημένοι από τη μυρωδιά κύκλωσαν τα ριζά του δέντρου. Η γυναίκα γαντζωμένη στην κορυφή του δέντρου έτρεμε ολόκληρη από το φόβο της, ενώ την ίδια ώρα από κάτω οι Σκιές αποφάσισαν σε ποιον θα έπεφτε ο κλήρος να ανέβει πάνω στο δέντρο. Η γυναίκα είχε πια ολότελα απελπιστεί, όταν ξάφνου της κατέβηκε μια ιδέα. Πήρε το αλεύρι που είχε στο πανέρι της και τ' άδειασε πάνω στο κεφάλι του Αποθαμένου που ετοιμάζονταν να ανέβει. Οι υπόλοιποι αποθαμένοι βλέποντας το δικό τους σκεπασμένο απ' την κορυφή μέχρι τα νύχια με τη λευκή σκόνη, βουρλίστηκαν και όπου φύγει φύγει.

Η γυναίκα κατέβηκε απ' το δέντρο και συνέχισε το δρόμο της. Μετά από ώρα κι αφού είχε κάνει ένα μεγάλο κομμάτι του δρόμου, είδε μπροστά της καπνό. Πλησίασε και στο βαθύ σκοτάδι διέκρινε ένα χωριό. Η γυναίκα αποφάσισε να μείνει και να περάσει τη νύχτα της σε μια από τις εγκαταλειμμένες καλύβες. Όμως οι καλύβες που νόμιζε για εγκαταλειμμένες ανήκαν στους Αποθαμένους οι οποίοι εκείνη την ώρα έπαιρναν μέρος σε μια τελετή σ' ένα γειτονικό χωριό.

Και λίγο προτού η γυναίκα αφεθεί στον ύπνο, έκανε την εμφάνισή του στην καλύβα το παιδί ενός Αποθαμένου. Ανάστατη η γυναίκα σηκώθηκε να φύγει, ικέτευσε τον νεαρό να μην την προδώσει και σ'

αντάλλαγμα του 'δωσε μια μπανάνα. Ο νεαρός Αποθαμένος χωρίς να πει κουβέντα πήρε την μπανάνα κι έφυγε χοροπηδώντας.

Όμως σύντομα ξαναγύρισε και απαίτησε κι άλλη μπανάνα. Η γυναίκα του 'δωσε ξανά μία μπανάνα κι ο Αποθαμένος έφυγε τραγουδώντας:

Δώσε μία κι άλλη μία
αλλιώς θα σε προδώσω.

Απέξω όλοι οι Αποθαμένοι συνόδευαν σαν χορωδία το τραγούδι. Ο νεαρός Αποθαμένος συνέχισε τα πηγαινέλα του, μια στο χορό και μια στην καλύβα, απαιτώντας και παίρνοντας κάθε φορά μπανάνα. Στο τέλος όταν πια οι μπανάνες τέλειωσαν, η γυναίκα είχε την ιδέα να κρεμάσει ένα κουδουνάκι στην ουρά του νεαρού Αποθαμένου. Κι όταν εκείνος βγήκε για να συναντήσει τους άλλους και για να προδώσει αυτή τη φορά την ύπαρξη της γυναίκας στην καλύβα, το κουδουνάκι πίσω του καμπάνιζε σαν τρελό. Κι όταν οι παρόμοιοί του ακούσανε τα κουδουνίσματα, τρέξανε στο Δάσος εγκαταλείποντας φοβισμένοι το χωριό.

Κι έτσι η γυναίκα συνέχισε την πορεία της κι έφτασε χωρίς άλλα προβλήματα στο χωριό των γονιών της.

Ζαΐρ, Λούμπα

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΑΝΤΡΕΥΤΗΚΕ Ο ΦΙΔΗΣ

Κάποτε ήταν ένας Φίδης* που είχε εμφάνιση ανθρώπου.

Μια μέρα πήγε ο Φίδης στο Δάσος για να στήσει τις ξώβεργές του και να πιάσει αγριοπετεινάκια που πολύ του αρέσανε. Στο τέλος έπιασε τόσα πολλά που αναγκάστηκε να φτιάξει μια μπαλάντζα για τον ώμο του, ώστε να μοιράσει μπρος και πίσω το φορτίο που ήταν πολύ βαρύ, παρ' όλα αυτά όμως καθώς προχωρούσε λυγίζε κάτω απ' το βάρος! Όπως πήγαινε στο δρόμο για το χωριό του συνάντησε μια γυναίκα από ένα άλλο χωριό που του είπε:

«Φίδη! Πήγαινε να μου φέρεις κι εμένα τα αγριοπετεινάκια που 'χουν πιαστεί στις ξώβεργές μου. Κι όταν με το καλό γεννήσω και κάνω κόρη θα σ' τη δώσω για γυναίκα σου κι αν κάνω αγόρι τότε θα το πάρεις για γιό σου».

«Σύμφωνοι», αποκρίθηκε ο ανθρωπόμορφος Φίδης.

Γύρισε πάλι στο Δάσος και μάζεψε από τις παγίδες της γυναίκας όλα τα πετεινάκια και τα φορτώθηκε με τον ίδιο τρόπο, τα μισά κρέμονταν μπρός, τα μισά πίσω, και περπατούσε λυγίζοντας κάτω από το βάρος! Κουβάλησε όλα τα πετεινάκια στη γυναίκα που από κείνη τη μέρα και για καιρό έφτιαχνε φαγητά που να γλείφεις τα δάχτυλά σου...

Μετά τρία τέρμινα - στα παραμύθια ο χρόνος τρέχει πάντα πιο γρήγορα- η γυναίκα γέννησε. Κι έκανε ένα κοριτσάκι.

Ο Φίδης ήρθε, είδε το παιδί και είπε:

«Επιτέλους, θα μπορέσω κι εγώ να παντρευτώ!»

Μέρα τη μέρα ο Φίδης ερχόταν επίσκεψη στη μνηστή του και της τραγούδαγε:

«Γυναίκα, γυναικούλα μου, τσαχπίνα μου, μικρούλα μου!»

Τη γαργάλαγε κι η μικρούλα έσκαγε στα γέλια:

«Γυναίκα, γυναικούλα μου, τσαχπίνα μου, μικρούλα μου».

Το μωρό γέλαγε, γέλαγε συνέχεια.

Μετά τρία τέρμινα -στα παραμύθια ο καιρός περνάει πολύ γρήγορα- το κοριτσάκι μεγάλωσε κι έγινε ολόκληρη κοπέλα. Τη βαφτίσανε

* Στη Μαδαγασκάρη, σύμφωνα με την παράδοση, το φίδι είναι ένα είδος μεταξύ Δράκοντα και Ύδρας. Εδώ έχει εμφάνιση ανθρώπινη αλλά έχει κρατήσει κάτι από το ζώο, είναι ανασούμπαλος, δυνατός και όχι ιδιαίτερα έξυπνος.

Ζαναβόλα που θέλει να πει «ασημωμένο παιδί». Κάποια μέρα ο Φίδης ξεκίνησε να πάει στο σπίτι της κοπέλας για να τη ζητήσει επίσημα σε γάμο. Και στο δρόμο τραγουδούσε:

«Έρχομαι για να πάρω τη γυναίκα μου,
μάννα πού 'ντη η ποθητή μου;»
«Άσε ήσυχο το κορίτσι γιόκα μου και θα σου δώσω εκατό γελάδια!»
«Εκατό γελάδια κι ακόμη πιο πολλά έχει ο πατέρας μου,
μα τι νομίζεις γι' αυτά θα προδώσω την καλή μου;»

Όταν η Ζαναβόλα, που δεν ήθελε να παντρευτεί, άκουσε τον Φίδη να έρχεται από μακριά, το 'σκασε και ζήτησε καταφύγιο στη γιαγιά της. «Καλώς», είπε ο Φίδης όταν διαπίστωσε ότι η κοπέλα είχε φύγει, «από απόψε, Ζαναβόλα, θα σε ακολουθώ όπου κι αν πας!» Και συνέχισε το δρόμο του τραγουδώντας πάντα:

«Έρχομαι για να πάρω τη γυναίκα μου,
γιαγιά, πού 'ντη η ποθητή μου;»
«Άσε ήσυχο το κορίτσι γιόκα μου και θα σου δώσω εκατό γελάδια!»
«Εκατό γελάδια κι ακόμη πιο πολλά έχει ο πατέρας μου,
μα τι νομίζεις γι' αυτά θα προδώσω την καλή μου;»

Το κορίτσι που τον άκουσε να έρχεται στο σπίτι της γιαγιάς της αυτή τη φορά, έφυγε τρέχοντας και πήγε στο σπίτι του θείου της. «Έχει καλώς», είπε ο Φίδης όταν το έμαθε, «θα σε ακολουθήσω, Ζαναβόλα, ευθύς αμέσως». Και ξεκίνησε. Στο δρόμο τραγούδησε πάλι το τραγουδάκι του:

«Έρχομαι για να πάρω τη γυναίκα μου,
μπάρμπα πού 'ντη η ποθητή μου;»
«'Άσε ήσυχο το κορίτσι γιόκα μου και θα σου δώσω δέκα γελάδια!»
«Δέκα γελάδια κι ακόμη πιο πολλά έχει ο πατέρας μου,
μα τι νομίζεις γι' αυτά θα προδώσω την καλή μου;»

Η κοπέλα δεν ήξερε τι να κάνει. Ο Φίδης κοντοζύγωνε στο σπίτι.

Κάποια στιγμή πήρε την απόφαση και είπε:

«Πιο καλά έχω να σκοτωθώ!»

Ντύθηκε κι έβαλε τα πιο ωραία ρούχα της. Κι όταν ετοιμάστηκε, πήγε στο σπίτι της μάνας της και της είπε:

«Μάννα, θα πάω σε μια γιορτή, θα πάω στη γιορτή μαζί με τους φίλους μου».

«Πού γίνεται αυτή η γιορτή;» ρώτησε η μάνα της.

«Όλα θέλεις να τα μαθαίνεις, κάπου εδώ κοντά γίνεται», είπε η κοπέλα κι έφυγε τρεχάτη από το σπίτι της μάνας της.

Όμως στην πραγματικότητα δεν πήγαινε σε γιορτή αλλά πήγαινε, πήγαινε, πήγαινε για να σκοτωθεί. Ήθελε να πάει στο μέρος που είναι θαμμένοι οι αποθαμένοι. Και δρόμο πήρε, δρόμο άφησε, ώσπου έφτασε στους τάφους και τότε στάθηκε μπροστά τους και φώναξε:

«Πες μου νούμερο ένα στη σειρά αποθαμμένη, πώς είναι ο θάνατος, γιατί θέλω να πεθάνω».

Και ο πεθαμένος αποκρίθηκε:

«Πήγαινε να ρωτήσεις στο δεύτερο τάφο!»

«Πες μου νούμερο δύο στη σειρά αποθαμμένη, πώς είναι ο θάνατος, γιατί θέλω να πεθάνω».

«Πήγαινε να ρωτήσεις τον τρίτο πεθαμένο».

«Πες μου νούμερο τρία στη σειρά αποθαμμένη, πώς είναι ο θάνατος, γιατί θέλω να πεθάνω».

«Πήγαινε να ρωτήσεις στον τέταρτο τάφο».

«Πες μου νούμερο τέσσερα στη σειρά αποθαμμένη, πώς είναι ο θάνατος, γιατί θέλω να πεθάνω».

«Πήγαινε να ρωτήσεις στον πέμπτο τάφο».

«Πες μου νούμερο πέντε στη σειρά αποθαμμένη, πώς είναι ο θάνατος, γιατί θέλω να πεθάνω».

«Πήγαινε να ρωτήσεις στον έκτο τάφο».

«Πες μου νούμερο έξι στη σειρά αποθαμμένη, πώς είναι ο θάνατος, γιατί θέλω να πεθάνω».

«Πήγαινε να ρωτήσεις στον έβδομο τάφο».

«Πες μου έβδομο στη σειρά αποθαμμένη, πώς είναι ο θάνατος, γιατί θέλω να πεθάνω».

«Πήγαινε να ρωτήσεις στον όγδοο τάφο».

«Πες μου όγδοο στη σειρά αποθαμμένη, πώς είναι ο θάνατος, γιατί θέλω να πεθάνω».

«Πήγαινε να ρωτήσεις στον ένατο τάφο».

«Πες μου ένατε στη σειρά αποθαμμένη, πώς είναι ο θάνατος, γιατί θέλω να πεθάνω».

«Πήγαινε να ρωτήσεις στο δέκατο τάφο».

«Πες μου δέκατε στη σειρά αποθαμμένη, πώς είναι ο θάνατος, γιατί θέλω να πεθάνω».

Ο δέκατος τάφος έμεινε σιωπηλός.

«Πες μου δέκατε στη σειρά αποθαμμένη, πώς είναι ο θάνατος, γιατί θέλω να πεθάνω».

«Θέλεις αλήθεια να πεθάνεις;» ρώτησε ο πεθαμένος.

«Ναι, αλήθεια θέλω να πεθάνω».

«Λοιπόν αν θέλεις να πεθάνεις, θα πας στο σπίτι σου και θα φορέσεις όλα τα κοσμήματα που θα βρεις!»

Η κοπέλα έφυγε κι έτρεξε, έτρεξε, έτρεξε μέχρι το σπίτι της μάνας της που όταν την είδε είπε:

«Μα πού τρέχεις εσύ ;»

«Ήρθα να φορέσω τα κοσμήματά μου. Στη γιορτή γίνεται ξεφάντωμα».

Φόρεσε όλα τα κοσμήματα που μπόρεσε να βρει και ξανάφυγε τρεχάτη. Πήγε κατευθείαν στο δέκατο τάφο και περίμενε. Ο πεθαμένος μίλησε:

«Μάζεψε όλα τα κλαδιά του μυτερού φοίνικα που θα βρεις».

Εκείνη μάζεψε τα κλαδιά που βρήκε και πήγε πάλι στον τάφο.

«Στρώσε τα κλαδιά και ξάπλωσε πάνω τους τώρα», της είπε ο πεθαμένος.

Η Ζαναβόλα άπλωσε πάνω στις πλάκες του τάφου τα κλαδιά του μυτερού φοίνικα και μετά ξάπλωσε και κείνη πάνω τους. Την ίδια ώρα ο τάφος κουνήθηκε συθέμελα σαν να γινόταν σεισμός και το κορίτσι βούλιαξε μέσα του. Και μόνο ένα κομμάτι στρίψωμα από το φόρεμά της σκάλωσε κι έμεινε απ' έξω.

Μετά δύο τέρμινα -είπαμε ότι στα παραμύθια ο χρόνος τρέχει πιο γρήγορα- η μάνα ρώτησε τους φίλους της κόρης της:

«Εσείς ξέρετε πού έχει πάει η Ζαναβόλα, παιδιά μου;»

«Μπα, δεν την έχουμε δει καθόλου!»

«Και αυτή η γιορτή που είχατε πάει όλοι μαζί;»

«Ποια γιορτή; Δεν έγινε καμιά γιορτή τελευταία».

Η μάνα πήγε και βρήκε τον πατέρα του κοριτσιού και οι δυο μαζί μια και δυο πήγανε στον Μάντη να ρωτήσουνε.

Ο Μάντης τους είπε:

«Το κορίτσι σκοτώθηκε. Αλλά μέχρι κι απόψε το βράδυ μπορεί ακόμη ν' αναστηθεί. Εάν δεν κάνετε τίποτα μέχρι το αποψινό βράδυ τότε το κορίτσι θα πεθάνει για πάντα. Θα την βρείτε εκεί κάτω, μέσα στους τάφους των ξένων».

Ακολουθήσανε τα χνάρια της, περπατήσανε, περπατήσανε, περπατήσανε μέχρι που φτάσανε στον πρώτο τάφο. Κι ο πατέρας του κοριτσιού απευθύνθηκε στον πεθαμένο και ρώτησε:

«Λοιπόν ... », ξερόβηξε και μίλησε με σπασμένη φωνή:

«Πες μου πρώτε στη σειρά τάφε! Η Ζαναβόλα βρίσκεται μέσα στο χώμα το δικό σου;»

«Η Ζαναβόλα δεν είναι δω σε μένα!

όμως τα ψωμιά της τα 'χει φαγωμένα».

Ρώτησε στο δεύτερο τάφο: «Πες μου δεύτερε στη σειρά τάφε! Μήπως, μαζί σου στο χώμα είναι η κόρη μου η Ζαναβόλα;»

«Η Ζαναβόλα δεν είναι δω σε μένα,

όμως τα ψωμιά της τα 'χει φαγωμένα».

Ρώτησε στον τρίτο τάφο η ίδια απάντηση, στον τέταρτο τα ίδια, στον πέμπτο, στον έκτο, στον έβδομο, στον όγδοο, στον ένατο, παντού η ίδια απόκριση. Στο δέκατο τάφο ο πατέρας πρόσεξε το στρίψωμα του γυναικείου φορέματος που 'χε μείνει απ' έξω κι όταν ρώτησε κι απάντηση δεν πήρε, ξαναρώτησε:

«Πες μου δέκατε στη σειρά τάφε, η Ζαναβόλα βρίσκεται μέσα στο χώμα το δικό σου;»

«Ναι, πατέρα εδώ μέσα βρίσκεται! Νάτη!»

Και ο τάφος άρχισε να τρέμει συθέμελα και η κοπέλα εμφανίστηκε αργά μέσα απ' το χώμα, τα μάτια της ήταν κάτασπρα, η πλάτη της γδαρμένη από τα αιχμηρά φοινικόκλαδα που πάνω τους είχε ξάπλωσει. Τη γδύσανε και της βάλανε καθαρά ρούχα. Ο πατέρας της τη σήκωσε στα χέρια μέχρι το χωριό. Και όταν φτάσανε, πήγανε στον Μάντη και ο πατέρας του είπε:

«Αυτή είναι η κόρη μου η Ζαναβόλα και στην έφερα να την κάνεις καλά».

«Σύμφωνοι», είπε ο Μάντης, «θα την περιποιηθώ για έναν ολόκληρο μήνα. Αλλά όταν θα γιάνει τι θα πάρω εγώ;»

«Αμα την κάνεις καλά θα σου δώσω μια γελάδα».

Ο Μάντης περιποιήθηκε λοιπόν το κορίτσι και όταν έκλεισε ο μήνας η κοπέλα είχε γίνει καλά. Και τότε ακούστηκε ο Φίδης να έρχεται τραγουδώντας το τραγουδάκι του:

«Έρχομαι για να πάρω τη γυναίκα μου,
μάννα πού 'ντη η ποθητή μου!»

«Άσε ήσυχο το κορίτσι γιόκα μου και θα σου δώσω εκατό γελάδια!»

«Εκατό γελάδια κι ακόμη πιο πολλά έχει ο πατέρας μου,
μα τι νομίζεις γι' αυτά θα προδώσω την καλή μου;»

Μόλις άκουσε τη φωνή του Φίδη, η Ζαναβόλα έφυγε από το σπίτι τροχάδην και πήγε να κρυφτεί στο σπίτι του θείου της. Ο Φίδης την ακολούθησε συνεχίζοντας πάντα να τραγουδάει το τραγουδάκι του:

«Έρχομαι για να πάρω τη γυναίκα μου,
μπάρμπα πού 'ντη η ποθητή μου!»

«Άσε ήσυχο το κορίτσι γιόκα μου και θα σου δώσω δέκα γελάδια!»

«Δέκα γελάδια κι ακόμη πιο πολλά έχει ο πατέρας μου,
μα τι νομίζεις γι' αυτά θα προδώσω την καλή μου;»

Κι όταν έφτασε στην πόρτα του σπιτιού του θείου της Ζαναβόλα η πόρτα άνοιξε και στο άνοιγμα εμφανίστηκε ο θείος της:

«Ψάχνεις τη γυναίκα σου; Να πάρτη Ι» είπε ο θείος και του άστραψε ένα γερό σκαμπίλι.

Ο Φίδης έφυγε κακήν κακώς και πήγε και κλείστηκε στο σπίτι του. Εκεί ετοίμασε την εκδίκησή του:

«Αχ, κατάντημα! Να με χτυπάνε γιατί θέλω να πάρω τη γυναίκα μου! Όμως σήμερα κιόλας θα λογαριαστούμε».

Ντύθηκε, φτιάχτηκε, έκρυψε μέσα στα ρούχα του ένα μικρό ρόπαλο και πήρε το δρόμο για το σπίτι του θείου της Ζαναβόλα, Στην πραγματικότητα αυτή τη φορά ήθελε να συναντήσει το θείο για να του ζητήσει τη γυναίκα του και γι' αυτό τραγούδησε:

«Έρχομαι να πάρω τη γυναίκα μου,
μπάρμπα πού 'ντη η ποθητή μου!»

«Άσε ήσυχο το κορίτσι γιόκα μου και θα σου δώσω δέκα γελάδια!»

«Δέκα γελάδια κι ακόμη πιο πολλά έχει ο πατέρας μου,
μα τι νομίζεις γι' αυτά θα προδώσω την καλή μου;»

«Νάτος πάλι», είπε ο θείος μόλις τον άκουσε να 'ρχεται και βγήκε στην πόρτα.

«Τη γυναίκα σου θέλεις; Να πάρτην!»

Όμως τη φορά αυτή ο θεός δεν πρόλαβε να δώσει το χαστούκι γιατί ο Φίδης, πιο γρήγορος, τον κοπάνισε κατακέφαλα με το ρόπαλο και του άνοιξε το κεφάλι στα δύο.

Πέρασε καιρός ώσπου να γίνει καλά ο θεός και τότε η οικογένεια της Ζαναβόλα φώναξε τον Φίδη για να δοθούν εξηγήσεις.

«Λοιπόν, Φίδη, μπορείς να μας εξηγήσεις γιατί χτύπησες τον κύριο από δω;»

Ο Φίδης μίλησε: «Τον χτύπησα γιατί με κοροϊδεύετε, μου είχατε υποσχεθεί ότι αν αυτή η γυναίκα γεννούσε κορίτσι, θα γινότανε γυναίκα μου κι αν έκανε αγόρι θα γινότανε γιός μου. Και για ένα ολόκληρο μήνα σας κουβαλούσα τ' αγριοπετεινάρια. Πόσα σας κουβάλησα; Μήτε ξέρω! Χιλιάδες! Και τώρα εσείς με κοροϊδεύετε!»

(Όπως έχουμε πει ο πατέρας του Φίδη ήταν πλούσιος, μα πάρα πολύ πλούσιος! Και τ' αδέρφια του ήταν άνθρωποι με κύρος).

Λοιπόν, η οικογένεια της Ζαναβόλα εξαγριώθηκε και άρχισαν να βαράνε τον Φίδη, ωχ, ωχ! Κι ο Φίδης δεν ήξερε πού να κρυφτεί για να σωθεί. Τον πήρανε στο κυνήγι και του πετάγανε πέτρες. Κάποια στιγμή παράτησαν το κυνήγι, όταν όμως κάποια στιγμή επέστρεψαν, ο Φίδης πολύ συγχυσμένος τους κυνήγησε με τη σειρά του:

«Τους ηλίθιους, μου πέταξαν πέτρες, που να τους πάρουν και να τους σηκώσουν τα φαντάσματα!» έσκουζε.

Κι έτσι λοιπόν -στα παραμύθια όλα συμβαίνουν στα γρήγορα- ο πατέρας του Φίδη έμαθε τα καθέκαστα. Κι έστειλε τα μεγαλύτερα αδέρφια του Φίδη να τον βρουνε:

«Τι συμβαίνει;» τον ρωτήσανε.

«Να σας πω. Πριν καιρό, όπως γύριζα κάποια μέρα από το Δάσος φορτωμένος με τ' αγριοπετεινάρια μου μια γυναίκα έγκυος μου ζήτησε να της κουβαλήσω απ' το Δάσος τα δικά της αγριοπετεινάρια στο χωριό. Και μου είπε ότι αν γεννούσε κορίτσι τότε θα γινότανε γυναίκα μου κι αν ήτανε αγόρι θα γινότανε γιός μου. Της κουβαλούσα για καιρό τ' αγριοπετεινάρια της από το Δάσος ώσπου η γυναίκα γέννησε κι έκανε κορίτσι. Σήμερα έχει γίνει πια ολόκληρη κοπέλα και τώρα δεν θέλουνε να την παντρευτώ, αλλά με κοροϊδεύουνε και με χτυπάνε.

«Άντε το λοιπόν, πάμε», είπανε τ' αδέρφια του.

Πήγανε και οι τρεις μαζί και όταν φτάσανε στο σπίτι της Ζαναβόλα οι γονείς της τους χαιρετήσανε:

«Καλώς ήρθατε κύριου», τους είπανε.

Και ο Φίδης τους αποκρίθηκε: «Γεια σας. Ήρθαμε και απαιτούμε να μάθουμε γιατί με χτυπήσατε και γιατί, παρακαλώ, μου πετάξατε πέτρες!»

«Α! Μάλιστα, σε βαρέσαμε και σε κοπανίσαμε για τα καλά!» είπανε οι άλλοι.

«Α, έτσι είσαστε λοιπόν», μίλησε ο αδερφός του Φίδη που ήταν ο πιο ξύπνιος. «Ε, όσοι μαζί και να μαζευτείτε, σύμβουλοι, πρόεδροι, πάρεδροι κι όλοι οι επίσημοι του χωριού δεν αξίζετε περισσότερο από το μικρό μου δαχτυλάκι. Και αν έχετε κάτι να πείτε, πείτε το τώρα!»

Κανείς δε μίλησε. Δειλιάσανε όλοι τους.

«Δώστε μου τη γυναίκα μου», είπε τότε ο Φίδης.

Και του δώσανε τη Ζαναβόλα. Μαζί οι δυο τους πήγανε στο χωριό του Φίδη. Και κει το ζευγάρι έζησε καλά. Μετά από τρία τέρμινα η Ζαναβόλα γέννησε το πρώτο τους παιδί, μετά έκανε κι άλλο, κι άλλο. Όταν γίνανε τρία τα παιδιά, μια μέρα πέθανε ο πατέρας της Ζαναβόλα. Μαζευτήκανε όλοι οι συγγενείς στο σπίτι της μάνας της Ζαναβόλα.

Για να δούμε τα εθιμοτυπικά δώρα που έφερε στον πεθαμένο πεθερό η οικογένεια του Φίδη!

Ο μεγάλος αδερφός του Φίδη έφερε μια γελάδα, ο δεύτερος αδερφός ένα βόδι και ο Φίδης δώρισε είκοσι χιλιάδες ασημένια νομίσματα και τρία μεγάλα ευνουχισμένα βόδια.

Όταν το είδαν αυτό οι συγγενείς της Ζαναβόλα ζητήσανε του Φίδη να καθίσει στην πολυθρόνα για τα τιμώμενα πρόσωπα και κανείς δεν του ζήτησε να κάνει την παραμικρή δουλειά, όπως επιβάλλει η παράδοση από τους γαμπρούς. Κι έτσι τέλειωσε η κηδεία και ο καθένας γύρισε πίσω στον τόπο του.

Μαδαγασκάρη, Μαλγάσιοι

ΓΙΑΤΙ Ο ΣΙΔΕΡΑΣ ΔΕΝ ΦΤΙΑΧΝΕΙ ΜΑΣΚΕΣ ΠΟΥ ΝΑ ΜΙΛΑΝΕ

Προ αμνημονεύτων χρόνων, υπήρχε μόνο ένας σιδεράς.

Και ήταν πάρα πολύ καλός στη δουλειά του. Τόσο επιδέξιος που μπορούσε να φτιάξει από το σίδηρο μια βελόνα ή μια μάσκα προσώπου. Σκάλιζε επίσης σχέδια στο ξύλο. Μια μέρα, ο θεός πέραγε κοντά απ' το εργαστήρι του και θέλησε να δει τι κάνει. Ο θεός διαπίστωσε ότι τα πράγματα που έφτιαχνε ο σιδεράς ήταν αριστουργήματα αλλά λυπήθηκε τις μάσκες που δεν είχαν ζωή και δεν μιλάγανε. Γεμάτος συμπάθεια είπε στο σιδερά:

«Κατασκευάζεις πανέμορφες μάσκες, όμως μένουν βουβές και άψυχες. Εάν θέλεις να φτιάχνεις μάσκες ζωντανές, να 'ρθεις να με βρεις το χάραμα στην κορυφή του λόφου. Θα πρέπει να έρθεις όμως πριν την ανατολή του ήλιου».

Ένα κακό πνεύμα, που πέραγε τυχαία από κει, άκουσε τις κουβέντες του θεού. Πήγε το λοιπόν και βρήκε τη γυναίκα του σιδερά και της είπε τα ακόλουθα:

«Τσάκωσα το θεό να δίνει κακές συμβουλές στον άντρα σου. Του έδωσε ραντεβού για αύριο το ξημέρωμα στην κορυφή του λόφου για να του μάθει να φτιάχνει όμορφες μάσκες που θα μιλάνε και θα κινιώνται. Μπορείς να μαντέψεις τι θα συμβεί στη συνέχεια;»

Η γυναίκα του είπε ότι δεν μπορούσε να μαντέψει. Το κακό πνεύμα αναφώνησε:

«Χαζή, δεν καταλαβαίνεις ότι οι μάσκες μόλις αρχίσουν να μιλάνε και να κινιώνται θα γίνουν γυναίκες κωλοπετσωμένες που θα σε ανταγωνίζονται; Δεν θα βρίσκεις ησυχία με αυτές τις ανταγωνίστριες».

Η γυναίκα είπε: «Τώρα μάλιστα, κατάλαβα πολύ καλά». Κι έτσι, όταν ο σιδεράς το άλλο πρωί θέλησε να φύγει αξημέρωτα για να πάει στο ραντεβού με το θεό η γυναίκα του τον έπιασε από το μπράτσο γλυκά και του είπε:

«Πού θέλεις να ξεπορτίσεις τόσο πρωί χωρίς να με χαϊδέψεις λιγουλάκι;» Ο σιδεράς που δεν ήθελε να μοιραστεί το μυστικό με τη γυναίκα του αποφάσισε να καθυστερήσει λίγο για να της κάνει έρωτα. Μα όταν τελείωσαν και κείνος επιχείρησε να φύγει, η γυναίκα του άρχισε να βογγάει από τον πόνο:

«Αχ, πονάω δω, πονάω κι εκεί!... »

Ο σιδεράς έψαξε βιαστικά τα βοτάνια που φύλαγε στο σακούλι του κι έδωσε ένα βάλαμο στη γυναίκα του. Όμως είχε πια καθυστερήσει πολύ κι η νύχτα διαλυόταν ενώ ο ήλιος ξεπρόβαλλε στον ορίζοντα. Ο σιδεράς έτρεξε μέχρι την κορυφή του λόφου αλλά δεν συνάντησε ψυχή. Ο θεός περίμενε αρκετά και τώρα είχε πια φύγει για άλλους τόπους.

Αυτή ήταν η μέρα που ο σιδεράς έχασε την ευκαιρία να μάθει να κατασκευάζει τις μάσκες που θαμίλαγαν.

Κονγκό

ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΚΑΙ ΤΟ ΦΑΣΚΙΩΜΕΝΟ ΜΩΡΟ

Πριν καιρό, μια κοπέλα είχε πάει στη συγκομιδή φιστικιών και δούλεψε για ώρα πολλή μέχρι που εξαντλήθηκε και τότε είπε σαν παράπονο:

«Αχ, να μην έχω κι εγώ κάποιον να με βοηθάει... οι φιλενάδες μου όλο και κάποιον έχουνε για να τις βοηθήσει και τέτοια εποχή στα χωράφια τα δικά τους δεν υπάρχει ούτε ίχνος από καρπό στα κλαριά της φιστικιάς. Κι εδώ, σε μένανε, είναι σαν να μην έχω αρχίσει ακόμη!»

Δεν είχε προλάβει καλά καλά ν' αποτελειώσει τη φράση της όταν από μακριά εμφανίστηκε ένα πλάσμα που κοντοζύγωνε. Κουβαλούσε κάτι στην πλάτη, φασκιωμένο μέσα σε πανιά κι όταν πια πλησίασε, είπε στη νέα γυναίκα:

«Κοπέλα μου, για ποιο πράγμα παραπονιέσαι;» Κι εκείνη του αποκρίθηκε: «Να, έλεγα, αν είχα κι εγώ κάποιον να με βοηθήσει στο μάζεμα των φιστικιών ...»

Και το δαιμονικό είπε με τη σειρά του: Αν δεχτείς να κρατήσεις το μωρό που κουβαλώ φασκιωμένο στην πλάτη μου, θα μπορούσα να σου δώσω ένα χεράκι».

Η κοπέλα δέχτηκε με χαρά και το παράξενο πλάσμα έδεσε τις φασκιές με το μωρό στην πλάτη της. Και ως που να στρίψει το χεράκι του, το χωράφι είχε καρπολογηθεί.

Είπε το λοιπόν στη νέα γυναίκα:

«Κοπέλα μου, άντε και τώρα γεια σου».

Κι η κοπέλα του φώναξε: «Περίμενε να πάρεις το μωρό».

Και το δαιμονικό τής απάντησε: «Να με πάρει ο διάβολος αν με ξαναδείς».

Και μ' αυτές τις λέξεις, έγινε άφαντο. Η κοπέλα δοκίμασε να βγάλει από πάνω της τις δεμένες φασκιές με το μωρό, μα στάθηκε αδύνατο.

Κι έτρεξε ξωπίσω σε εκείνο το δαιμονικό τραγουδώντας:

«Ήμουν λεύτερο πουλί...
κι έκανα ένα λάθος, μάνα,
φορτώθηκα ξένο παιδί,
να τώρα, πώς πληρώνω το σφάλμα.

Περπάτησε για ώρα πολλή μέχρι που συνάντησε ένα Δράκο που κάθονταν καταμεσής του δρόμου. Ο Δράκος δίψαγε, φώναξε το λοιπόν στην κοπέλα:

«Ε, εσύ κοριτσάκι, για έλα εδώ!»

Η κοπελίτσα τρομοκρατήθηκε, δεν ήξερε όμως τι άλλο να κάνει.

Κι έτσι πήγε κοντά στο Δράκο που της είπε:

«Πάρε αυτήν εδώ την κολοκύθα και πήγαινε να μου τη γεμίσεις νερό».

Κι η νέα γυναίκα του είπε: «Παππού, κράτησέ μου το μωρό για να πάω στην πηγή και θα γυρίσω σύντομα».

Και ο Δράκος της είπε: «Φέρτο κι ακούμπησέ το εδώ κοντά στα πόδια μου».

Κι η κοπέλα αντέτεινε: «Παππού, το μωρό μου πρέπει να το φασκιωθείς στη ράχη σου».

Ο Δράκος με τη σειρά του είπε: «Καλά, έλα τότε να μου το δέσεις στην πλάτη».

Η κοπέλα έλυσε τις φασκιές και τις έδεσε στην πλάτη του Δράκου. Ύστερα πήρε την κολοκύθα και καμώθηκε ότι πάει στην πηγή να φέρει νερό, ώστε να βρει τον καιρό να εξαφανιστεί. Ο Δράκος περίμενε, περίμενε ώρα πολλή, είδε ότι η κοπέλα δεν γυρνάει και μονολόγησε:

«Πρέπει να λύσω αυτό το μωρό απ' την πλάτη μου και να κυνηγήσω τη μάνα του».

Ψηλάφησε τις φασκιές με τα χέρια και διαπίστωσε ότι δεν μπορούσε να τις λύσει. Έξω φρενών ο Δράκος, πήρε στο κατόπι την κοπέλα, πού να την προλάβει όμως, εκείνη είχε εξαφανιστεί.

Η νέα γυναίκα περπάτησε ώρες πολλές, μέχρι που έπεσε σκοτάδι. Έφτασε σ' ένα χωριό όπου όλοι οι κάτοικοί του ήταν βαμμένοι άσπροι και το σώμα τους δεν είχε καθόλου ψαχνό αλλά ήταν μόνο κόκαλα. Η κοπέλα τρομοκρατήθηκε.

Μόλις οι σκελετωμένοι την πήραν είδηση, τρέξαν κοντά της φωνάζοντας: «Μυρίζει κρέας, κρέας ανθρωπινό». Την αρπάξαν και με τη βία την κλείσανε σε μια καλύβα, εκεί τη γδύσανε και της χαράξανε στην κοιλιά ένα μαγικό σχέδιο. Απ' έξω βαράγανε τα τύμπανα και οι σκελετωμένοι χορεύανε και τραγουδούσανε:

Αύριο είναι μέρα γιορτής
θα φάμε κρέας ανθρωπινό,
αύριο θα 'ναι μέρα χαράς,
ζήστε το πανηγύρι μαζί με μας.

Κι έτσι ενώ μέσα στην καλύβα η νέα γυναίκα έκλαιγε, έξω εκείνοι χόρευαν. Αργά μες στη νύχτα ένας από τους σκελετωμένους μπήκε στην καλύβα, πήγε στην κοπέλα και της είπε:

«Σταμάτα, κορίτσι μου, τα κλάματα, είμαι εγώ η μακαρίτισσα η γιαγιά σου».

Δεν απόσωσε την κουβέντα της και μεταμορφώθηκε σε άνθρωπο κανονικό με σάρκα και οστά. Είπε το λοιπόν στην κοπέλα:

«Αύριο το πρωί, κορίτσι μου, όταν θα σου φέρουν να φας, εσύ φρόντισε να φας μόνο ό,τι θα 'ναι βρώμικο και χαλασμένο και μην αγγίξεις σε

καμιά περίπτωση ό,τι φαίνεται καλομαγειρεμένο και νόστιμο. Το πρωί μόλις σε βγάλουνε από δω μέσα, θα βαρέσουνε τα τύμπανα κι εσύ θα χορέψεις και θα τραγουδήσεις το τραγούδι που θα σου πω. Και της έμαθε το τραγούδι.

Το επόμενο πρωινό της έφεραν να φάει ένα πλουσιοπάροχο γεύμα: κρέας που μοσχοβόλαγε, ψάρι λαχταριστό, κολοκυθάκια ευωδιαστά, πατάτες τραγανιστές και φιστίκια ψητά που σου έσπαγαν τη μύτη. Υπήρχαν και δυο κατσαρόλες παρακατιανές που περιείχαν κουτσουλιές από κότες η μια και ξεραμένο και σκληρό σαν πέτρα καλαμπόκι η άλλη. Η κοπέλα έκανε στο πλάι τα ευωδιαστά και λαχταριστά φαγητά και έφαγε τις κουτσουλιές και τα καλαμπόκια. Μόλις τελείωσε το φαγητό της, μπήκανε μέσα οι σκελετωμένοι που είχαν φέρει τα φαγητά και διαπίστωσαν ότι η κοπέλα είχε φάει μόνο τα απαίσια φαγητά και είχε αφήσει απείραχτα τα καλούδια. Την οδήγησαν έξω και τότε άρχισαν να χτυπάνε τα τύμπανα. Και στο ρυθμό των τυμπάνων η κοπέλα άρχισε το χορό της τραγουδώντας:

«Περπατώ και πάω απ' τη σαβάνα,
από κει που πάει κι η γιαγιά Καλιόμπα.
Εκεί είναι που εκείνη ξεκουράζεται,
γιατί τα μαλλιά της μοιάζουν στο πυκνό
φύλλωμα του δέντρου Μούουλου».

Χόρευε με τις ώρες κι ήταν φανταστικός ο χορός της. Όλοι οι σκελετωμένοι χειροκρότησαν και όλοι τους της κάνανε δώρα. Ο αρχηγός του χωριού την οδήγησε ο ίδιος αυτοπροσώπως στην καλύβα του και κει της χάρισε σεντούκια που ήταν γεμάτα θησαυρούς. Της παραχωρήσανε επίσης αρκετούς βαστάζους για να τη βοηθήσουνε στη μεταφορά.

Η κοπέλα γύρισε πίσω στο χωριό της με όλα αυτά τα πλούτη. Όλος ο κόσμος γιόρτασε μαζί της. Μα όταν τη ρώταγαν λεπτομέρειες για το ταξίδι της, η Καλιόμπα αρνιότανε να τους πει ή τους έλεγε καμιά ασυναρτησία.

Η Καλιόμπα παντρεύτηκε. Κάποια μέρα καθώς ήταν ξαπλωμένη, ο άντρας της παρατήρησε το τατουάζ στο κάτω μέρος της κοιλιάς της. Τη ρώτησε:

«Μαμά Καλιόμπα, ποιος είναι ο καλλιτέχνης που σου έχει χαράξει αυτό το σχέδιο;»

Κι η Καλιόμπα απάντησε: «Το μέρος και το πρόσωπο που μου σκάλισε το χάραγμα αυτό δεν κάνει να τα αναφέρω ποτέ».

Όμως ο σύζυγος εξακολούθησε πειστωμένος να ρωτάει. Η Καλιόμπα δεν ήξερε πια τι να κάνει. Στο τέλος αποκάλυψε ότι το τατουάζ της το έκαναν στο χωριό των σκελετωμένων. Μόλις η γυναίκα πρόφερε τις λέξεις αυτές, αποστεώθηκε κι απόμεινε σκελετός. Ο άντρας της τρομοκρατήθηκε κι έτρεξε έξω απ' την καλύβα ουρλιάζοντας: «Τρέξτε, τρεχάτε να δείτε».

Οι κάτοικοι του χωριού ήρθαν τρέχοντας και εμβρόντητοι είδαν το σκελετό. Όλος ο κόσμος πανικοβλήθηκε κι έφυγαν τροχάδην. Το χωριό

ερήμωσε. Κα η Καλιόμπα, η σκελετωμένη γυναίκα, κατέφυγε στο χωριό των σκελετωμένων.

Κι αυτός είναι ο λόγος που μια παροιμία λέει: αυτά που θα ειπωθούν στο μεγάλο Δάσος μένουν εκεί κι αυτά που θα ειπωθούν στο χωριό πρέπει να μείνουν στο χωριό.

Κονγκό

ΟΙ ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ

Σε αλλοτινούς καιρούς, σ' ένα χωριό, υπήρχε μια παρέα πιτσιρικάδων που δεν άντεχε πια να ζει την καταπίεση των μεγαλύτερων αδερφών και τον αυταρχισμό των γονιών. Κάποια μέρα ένας απ' αυτούς φώναξε τους φίλους του και τους είπε:

«Οι γονείς μας όπως και τα μεγαλύτερα αδέρφια μας είναι τύραννοι, για να ζήσουμε ήσυχoi κι ελεύθεροι πρέπει να τους σκοτώσουμε όλους. Έτσι κι αλλιώς δεν είναι χρήσιμοι σε τίποτα».

Ακολούθησαν κατά γράμμα τα λόγια του αρχηγού τους και ξεπαστρέψανε όλους τους μεγάλους. Ένας απ' τους μικρούς όμως χωρίς να πει τίποτα σε κανέναν, τελειώς μυστικά, έκρυψε τον γέρο πατέρα του σε μια καλύβα που έφτιαξε βαθιά μέσα στο Δάσος.

Όταν πια τα παιδιά ξεφορτωθήκανε όλους τους μεγάλους, εγκαταλείψανε το χωριό τους και πήγανε λίγα χιλιόμετρα πιο πέρα όπου χτίσανε ένα άλλο χωριό πολύ πιο όμορφο. Συχνά μιλάγανε για το πόσο ευτυχισμένοι ήτανε τώρα που ζούσανε μακριά από την καταπίεση των μεγάλων. Μία των ημερών ο αρχηγός τους θέλησε να παντρευτεί. Πήγε λοιπόν στο γειτονικό χωριό κι έψαξε για νύφη. Βρήκε μια κοπέλα πολύ όμορφη, όμως οι γονείς του κοριτσιού είπανε στο νέο:

«Είμαστε σύμφωνοι να παντρευτείς την κόρη μας. Πήγαινε πίσω στο χωριό σου και φέρε μας την πρώτη κολοκύθα του αρραβώνα γεμάτη κρασί. Θέλουμε όμως και κάτι άλλο από σένα, μια και θα μας στερήσεις την κόρη που μας κουβαλάει το νερό θέλουμε να μας φέρεις και μια πηγή νερού».

Ο νέος γύρισε στο χωριό του και διηγήθηκε στους φίλους του τι απαιτήσεις είχανε από αυτόν τα μελλοντικά πεθερικά του. Κάτσανε όλοι μαζί και σπάγανε το κεφάλι τους για να βρουνε μια λύση στο πρόβλημα, όμως κανείς τους δεν έβρισκε την απάντηση. Συνεσταλμένα ένας είπε σε κάποια στιγμή ότι έχει κρύψει τον γέρο πατέρα του στο Δάσος, κι όλοι τους με μια φωνή είπανε: «πάμε να τον βρούμε, αυτός θα μας βοηθήσει».

Πήγανε το λοιπόν στο Δάσος, βρήκανε τον γέροντα και του εκθέσανε το πρόβλημα. Εκείνος τους άκουσε πρώτα και μετά από μια μεγάλη σιωπή τους είπε:

«Είμαι έτοιμος να σας προτείνω μια λύση, αλλά πριν θα μου υποσχεθείτε ότι κάθε χρόνο θα κάνετε μνημόσυνο στους μακαρίτες τους προγόνους σας. Έτσι, μέχρι να εξαγνιστείτε για τα εγκλήματα που έχετε κάνει».

Οι νεαροί υποσχέθηκαν ότι στο εξής θα τιμούν πανηγυρικά τους προγόνους που είχαν σκοτώσει.

Κι ο γέρο-πατέρας τους είπε: «Θα στείλετε ένα μήνυμα στα μελλοντικά πεθερικά και θα τους λέτε ότι βρέθηκε η πηγή με το γάργαρο νερό. Μπορεί όμως να μεταφερθεί μόνο μέσα σ' ένα καλάθι πλεγμένο από καπνούς. Κι όταν εκείνοι σας στείλουνε το πανέρι τότε κι εσείς θα τους κουβαλήσετε τη νεροπηγή που σας ζήτησαν».

Οι νεαροί ακολούθησαν αυτά που τους είπε ο γέρος.

Και όταν οι γονείς του κοριτσιού ακούσανε το μήνυμα, αρχίσανε ν' αναρωτιούνται ποιος άραγε θα μπορούσε να πλέξει ένα καλάθι με καπνό που δεν είναι πράγμα χειροπιαστό. Αναγνώρισαν την εξυπνάδα του μέλλοντα γαμπρού τους και δεχτήκανε να τον παντρέψουνε με την κόρη τους.

Κι από τότε οι νέοι καταλάβανε το λάθος τους και εξαγνιστήκανε τιμώντας τους μακαρίτες προγόνους τους με πανηγυρικές τελετές.

Κονγκό

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΒΡΑΓΧΙΑ

Κάποτε στα περασμένα χρόνια ζούσε ένας νέος άντρας που τον λέγαν Ζάτοβο, και ο Ζάτοβο κατέβαινε καθημερινά στη θάλασσα και ψάρευε. Κι έπιανε πολλά ψάρια ... Κάθε μέρα που πέρναγε, ο Ζάτοβο ήταν στη θάλασσα και ξεχνιότανε με τις ώρες στο ψάρεμα. Κάποια μέρα έπιασε στ' αγκίστρι του τη Γυναίκα με τα Βράγχια. Την τράβηξε πάνω και την περιεργάστηκε για ώρα και κάποια στιγμή της είπε:

«Από δω και στο εξής θα είσαι η γυναίκα μου!»

«Όχι», του είπε εκείνη, «δεν θα γίνω γυναίκα σου γιατί εγώ είμαι η γυναίκα με τα σπάραχνα».

«Θα γίνεις γυναίκα μου!» επέμενε ο ψαράς.

«Μα δεν καταλαβαίνεις. Δεν μπορώ να γίνω γυναίκα σου γιατί είμαι η γυναίκα με τα σπάραχνα».

Στο τέλος κι επειδή εκείνος επέμενε, εκείνη τον ρώτησε:

«Μα στ' αλήθεια θέλεις να γίνω γυναίκα σου;»

«Ναι».

«Κι εγώ το θέλω πολύ, όμως με έναν όρο: Αν σεβαστείς την επιθυμία μου, τότε κι εγώ μπορώ να γίνω γυναίκα σου, αν όχι τότε δεν πρόκειται να σε παντρευτώ!»

«Και ποια είναι αυτή σου η επιθυμία;»

«Θέλω να ορκιστείς ότι κανείς δεν θα με πει κι ούτε θα με φωνάξει γυναίκα με τα σπάραχνα, τότε μόνο θα γίνω γυναίκα σου».

Αυτό του ζήτησε εκείνη κι ο νέος της ορκίστηκε κι έτσι η γυναίκα με τα βράγχια αποφάσισε να μείνει και να παντρευτεί τον ψαρά. Έμεινε και ζήσανε για καιρό καλά οι δυο τους. Αργότερα, όταν εκείνη γέννησε, συνήθιζε ν' αφήνει το μωρό στα πεθερικά της:

«Μου κρατάς, πεθερά, το μωρό μου γιατί πρέπει να πάω στο Δάσος να μαζέψω ξύλα για μαγείρεμα;»

Ένα μωρό, ποιος πιστεύει ότι μπορεί να μείνει πολλή ώρα ήσυχο χωρίς κλάματα; Έτσι κι αυτό το μωρό έβαζε τα κλάματα κι έκλαιγε, έκλαιγε ατέλειωτα! Έλεγε το λοιπόν η μάνα του Ζάτοβο:

«Αχ, σόπα επιτέλους, θα γυρίσει η μάνα σου όπου να 'ναι. Μα πώς κλαίς έτσι μωρό της γυναίκας με τα σπάραχνα; Δεν θα σταματήσεις ποτέ;»

Της είχανε σπάσει τα νεύρα από τις στριγκλιές του μωρού.

«Πανάθεμά το, πώς κλαίει έτσι το μωρό της γυναίκας με τα σπάραχνα;» μονολογούσε η πεθερά την ώρα που η μάνα του μωρού

περνούσε έξω απ' το παράθυρο και την άκουσε. Έριξε καταγής το δεμάτι με τα ξύλα και μπήκε μέσα στο σπίτι. Θυμωμένη, χωρίς να πει κουβέντα, άρπαξε το μωρό της κι έφυγε. Όταν ο Ζάτοβο γύρισε στο σπίτι τους του είπε:

«Αχ, Ζάτοβο, πάμε να κάνουμε μια βόλτα στην ακροθαλασσιά» .

«Να πάμε βόλτα στην ακροθαλασσιά; Μα γιατί; Άντε πάμε», είπε τέλος ο Ζάτοβο.

Κατεβήκανε για βόλτα στη θάλασσα και την ώρα που περπατούσανε στην παραλία η γυναίκα είπε στον άντρα της:

«Μείνε εδώ με το παιδί, εγώ θέλω να περπατήσω μόνη μου για λίγο».

Απομακρύνθηκε προς τη μεριά της θάλασσας και όταν μπήκε μέσα στο νερό άρχισε το τραγούδι:

«Αντίο Ζάτοβο, γεια σου,
γυρίζω πίσω στον κόσμο μου!
Αντίο Ζάτοβο, γεια σου
γυρίζω ξανά στον κόσμο το δικό μου!
Ο πατέρας σου το είπε:
Είναι μια γυναίκα με σπάραχνα
Το είπε κι η μάνα σου:
Μια γυναίκα με σπάραχνα!
Να προσέχεις το παιδί μας
κι αν ποτέ αρρωστήσει
να του βράσεις το ξύλο Τάνγκα*
Αντίο Ζάτοβο, γεια σου».

Και όσο τραγούδαγε βυθιζόταν όλο και πιο πολύ στο νερό. Τραγούδησε το ίδιο τραγούδι γι' άλλη μια φορά:

«Αντίο Ζάτοβο, γεια σου,
γυρίζω πίσω στον κόσμο μου!
Αντίο Ζάτοβο, γεια σου
γυρίζω ξανά στον κόσμο το δικό μου!
Ο πατέρας σου το είπε:
Είναι μια γυναίκα με σπάραχνα
Το είπε κι η μάνα σου:
Μια γυναίκα με σπάραχνα!
Να προσέχεις το παιδί μας
κι αν ποτέ αρρωστήσει
να του βράσεις το ξύλο Τάνγκα*
Αντίο Ζάτοβο, γεια σου».

Και προχώραγε στο νερό... Και ο Ζάτοβο που την παρακολουθούσε τα 'χε χαμένα και δεν ήξερε τι να κάνει. Ήταν ο άντρας της, την αγάπαγε, όμως τι να κάνει! Η θάλασσα ήταν ο δικός της κόσμος, κι αν βούταγε μέσα, το 'ξερε δεν θα την ξανάβλεπε ποτέ πια. Ήταν μισή

* Τάνγκα, δέντρο των τροπικών που φυτρώνει μέσα στη θάλασσα και χρησιμοποιείται για φαρμακευτικούς σκοπούς.

άνθρωπος και μισή ψάρι. Στο νερό βρισκόταν το σπίτι της. Και τώρα τραγουδούσε ξανά. Και ο Ζάτοβο δεν ήξερε τι έπρεπε να κάνει:

«Αντίο Ζάτοβο, γειά σου,
γυρίζω πίσω στον κόσμο μου!
Αντίο Ζάτοβο, γειά σου,
γυρίζω ξανά στο δικό μου κόσμο!
Ο πατέρας σου το είπε: .
Είναι μια γυναίκα με σπάραχνα!
Το είπε κι η μάνα σου:
Μια γυναίκα με σπάραχνα!
Πρόσεξε το παιδί μας
αν ποτέ αρρωστήσει
να του βράσεις το ξύλο Τάνγκα!
Αντίο Ζάτοβο, γεια σου».

Το νερό της είχε φτάσει στο στήθος. Κι όλο βυθιζότανε πιο βαθιά. Και προχώραγε, προχώραγε, προχώραγε. Και το νερό της έφτασε στο λαιμό. Και τραγούδησε για μια τελευταία φορά:

«Αντίο Ζάτοβο, γειά σου,
γυρίζω πίσω στον κόσμο μου!
Αντίο Ζάτοβο, γειά σου,
γυρίζω ξανά στο δικό μου κόσμο!
Ο πατέρας σου το είπε: .
Είναι μια γυναίκα με σπάραχνα!
Το είπε κι η μάνα σου:
Μια γυναίκα με σπάραχνα!
Πρόσεξε το παιδί μας
αν ποτέ αρρωστήσει
να του βράσεις το ξύλο Τάνγκα!
Αντίο Ζάτοβο, γεια σου».

Μπλουμ! Χάθηκε στο νερό, στο δικό της κόσμο.
Από τη μέρα εκείνη ο Ζάτοβο πήγαινε και ξαναπήγαινε για ψάρεμα....
πίστευε ότι κάποια μέρα θα την ξαναέπιανε στ' αγκίστρι του.
Ψάρευε, ψάρευε με τις ώρες μέχρι που κάποια μέρα απογοητεύτηκε...

Νήσος Ρεϋνιόν, Κρεολοί

Ο ΝΕΟΣ ΠΟΥ ΠΑΝΤΡΕΥΤΗΚΕ ΤΡΕΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΟΝΟ ΜΕ ΜΙΑ ΔΕΚΑΡΑ

Μια φορά, ήταν ένας πατέρας που είχε τρία αγόρια. Όταν έφτασε ο καιρός για παντρείες, πάντρεψε τους νεότερους γιους -το δεύτερο και τον τρίτο- ενώ αρνιότανε να προικίσει τον πρωτότοκο με τη δικαιολογία ότι είναι πολύ χαζός. Όταν ο πρωτότοκος το έμαθε αυτό πήγε στη μάνα του και της είπε:

«Μάνα, δώσε μου μια δεκάρα».

Και η μάνα του τον ρώτησε: «Γιατί, τι θα κάνεις με μια ψωροδεκάρα;»

Και το παλικάρι της αποκρίθηκε: «Δώσ' τη μου, τη χρειάζομαι γιατί θέλω να κάνω ένα ταξίδι».

Η μάνα δεν ρώτησε άλλο τίποτα παρά έδωσε τη δεκάρα.

Ο νέος άντρας ξεκίνησε για το ταξίδι του.

Αφού περπάτησε για ώρα πολλή, του άνοιξε η όρεξη. Είδε μια γυναίκα που ερχόταν από τη μεριά του Δάσους κουβαλώντας ένα ώριμο παπάγια. Ο νεαρός χαιρέτησε τη γυναίκα λέγοντας:

«Μάνα, μου πουλάς το παπάγια;»

Η γυναίκα αποκρίθηκε: «Αγόρασέ το αν έχεις λεφτά».

Και ο νεαρός ξαναρώτησε: «ποια είναι η τιμή του, μάνα;»

Η γυναίκα του είπε: «Μόνο πέντε δεκάρες, πατέρα».

Ο νεαρός ξεφώνισε: Ωχου, πολύ ακριβά το πουλάς μάνα!»

Η γυναίκα μειοδότησε τότε: «Καλά, τότε δώσε τέσσερις».

Ο νεαρός αντέτεινε: «Μάνα, ακόμη και σ' αυτή την τιμή είναι πανάκριβο».

«Αντε, τότε δώσε μόνο τρεις δεκάρες!»

Ο νεαρός πειστωμένος είπε: «Το ποσό που ζητάς μάνα είναι υπέρογκο.

Δεν κρατάω πάνω μου τέτοια ποσά».

Η γυναίκα χασκογέλασε και ρώτησε το νέο: «Ε, λοιπόν πατέρα, σε τι ύψος φτάνει η περιουσία σου;»

Και ο νέος άντρας της είπε: «Μια δεκάρα έχω όλη κι όλη, μάνα».

Η γυναίκα τον κοίταξε από πάνω μέχρι κάτω κι ένιωσε γι' αυτόν λύπηση. Αποφάσισε, το λοιπόν, να του πουλήσει το παπάγια μόνο για μια δεκάρα».

Ο νεαρός έκοψε το παπάγια στα δύο, έφαγε ένα καλό κομμάτι και φύλαξε το υπόλοιπο. Συνέχισε την πορεία του και κάποια στιγμή έφτασε σ' ένα χωριό. Κάθισε στη σκιά ενός δέντρου να ξεαποστάσει και ακούμπησε δίπλα του το κομμένο παπάγια. Μια κακιά κότα ήρθε

κοντά κι άρχισε να τσιμπολογάει το παπάγια του φουκαρά νεαρού. Ο νέος θυμωμένος σηκώθηκε πάνω κι άρπαξε την κότα. Ρώτησε γύρω του τους κατοίκους του χωριού:

«Ε, εσείς! Ποιανού είν' αυτή η κότα;»

Κανένας δεν μίλησε. Ο νέος πήρε την κότα παραμάσχαλα και συνέχισε το δρόμο του. Όσπου κάποτε έφτασε στην αρχή του Δάσους και εκεί συνάντησε έναν ηλικιωμένο άντρα που τον ρώτησε:

«Δε μου λες νεαρέ! Ποιανού είναι αυτή η κότα που κρατάς;»

Ο νεαρός αποκρίθηκε: «Την κότα αυτή την πήρα καθώς περνούσα από ένα χωριό, γιατί ήρθε κοντά και μου τσίμπησε το παπάγια μου. Στο χωριό που ρώτησα κανείς δεν θέλησε να μου πει ποιανού είναι η κότα».

Και ο άντρας είπε με τη σειρά του: «Η πουλάδα αυτή είναι δική μου, δώσ' τη μου κι εγώ θα σου αναπληρώσω το παπάγια σου».

Όμως ο νέος αντέτεινε: «Στο χωριό το δικό μου, όταν ένα ζώο κάνει ζημιά στα αγαθά κάποιου, τότε ο θιγμένος παίρνει το ίδιο το ζώο για αποζημίωση.

Ο ηλικιωμένος βρήκε σωστό το σκεπτικό και δήλωσε:

«Αν είναι έτσι, τότε καλώς, πήγαινε λοιπόν στο καλό μαζί με την κότα μου που σου έφαγε το παπάγια».

Ο νέος περπάτησε για ώρες πολλές. Για καλή του τύχη την ώρα που έπεφτε το σκοτάδι έφτασε σ' ένα χωριό. Παρουσιάστηκε μπροστά στους γέροντες που ήταν μαζεμένοι στον περίβολο και κουβέντιαζαν. Τους χαιρέτησε και τους είπε τα χαμπέρια του. Ο αρχηγός του χωριού αποκρίθηκε στις κουβέντες του νέου. Του δώσανε να φάει και τον βάλανε σε μια καλύβα για να περάσει τη νύχτα. Ο αρχηγός του χωριού φώναξε τον γιό του και του έδωσε διαταγή να βάλει την κότα του επισκέπτη στο κοτέτσι τους. Το αγόρι πήρε την πουλάδα και την έκλεισε σ' ένα μαντρί με κατσίκες.

Την επομένη το χάραμα, ο νεαρός ζήτησε να του δώσουνε την κότα για να συνεχίσει το δρόμο του. Ο αρχηγός έστειλε το γιό του για να φέρει την κότα του ξένου. Το παιδί πήγε αλλά βρήκε την πουλάδα νεκρή: οι κατσίκες την είχανε ποδοπατήσει στη διάρκεια της νύχτας. Κι όταν ο πατέρας είδε το παιδί να φέρνει πίσω την κότα ψόφια έγινε έξω φρενών και φώναξε:

«Γιατί σκότωσες την κότα του επισκέπτη μας;»

Το αγόρι αποκρίθηκε: «Την έβαλα στο μαντρί και την ποδοπατήσανε οι κατσίκες».

Ο πατέρας κατηγορήσε το παιδί ότι δεν ήξερε πως το γιχάανμπα είναι για τις κότες και το γίντα για τις κατσίκες και τα γουρούνια. Το παιδί διαμαρτυρήθηκε λέγοντας ότι το γιχάανμπα είναι το μέρος που φυλάνε τις κατσίκες και τα γουρούνια και το γίντα είναι για τις κότες. Αφήνοντας κατά μέρος τη διαφωνία ο πατέρας διέταξε το παιδί να πάει και να φέρει μια άλλη πουλάδα για τον επισκέπτη. Ο νεαρός που το άκουσε αυτό διαμαρτυρήθηκε:

«Όχι Αρχηγέ, δεν είναι έτσι τα πράγματα! Στο δικό μου το χωριό όταν ένα ζωντανό προξενήσει ζημιά στα αγαθά του άλλου, τότε ο θιγμένος παίρνει το ίδιο το ζώο για αποζημίωση».

Ο αρχηγός του χωριού πείστηκε από το επιχείρημα και είπε στο νέο: «Ας είναι έτσι, λοιπόν. Πάμε να διαλέξεις την κατσίκα που θα πάρεις». Πήγανε μαζί στο μαντρί με τις κατσίκες. Ο νεαρός έριξε μια ματιά μέσα κι είδε μια κατάλευκη κατσίκα. Είπε:

«Θέλω αυτήν εκεί την άσπρη κατσίκα».

Του την έδωσαν. Και κείνος συνέχισε το δρόμο του μαζί με την κατσίκα του.

Έπειτα από μεγάλη πεζοπορία συνάντησε δυο άντρες που έρχονταν απ' την αντίθετη κατεύθυνση. Χαιρετηθήκανε και ο νέος τους ρώτησε:

«Για πού το 'χετε βάλει, πατέρες;»

Εκείνοι αποκρίθηκαν: «Πηγαίνουμε στο χωριό που έχεις αφήσει πίσω σου. Γιατί η μονάκριβη κόρη του αρχηγού στο χωριό μας είναι ετοιμοθάνατη. Και ο μάγος ζήτησε μια λευκή κατσίκα για να κάνει το κορίτσι καλά. Γι' αυτό πηγαίνουμε σ' εκείνο το χωριό που ακούσαμε ότι υπάρχει μια κατσίκα λευκή».

Ο νέος άντρας τους είπε: «Δεν χρειάζεται να πάτε μέχρι εκεί. Την άσπρη κατσίκα που ψάχνετε την έχω εδώ μαζί μου, την πήρα από κείνο το χωριό».

Οι άντρες τότε τον παρακάλεσαν: «Έλα μαζί μας στο χωριό και ο αρχηγός μας θα σου δώσει ό,τι ζητήσεις».

Πράγματι ο νέος πήγε μαζί τους στο χωριό και οι αγγελιοφόροι είπαν τα καθέκαστα στον αρχηγό τους. Εκείνος απευθύνθηκε στον ξένο:

«Νεαρέ, βοήθησέ με! Θέλω να σώσω το κορίτσι μου. Πούλησέ μου αυτή την κατσίκα κι εγώ θα σου δώσω ό,τι κι αν μου ζητήσεις».

Ο νεαρός αποκρίθηκε: «Αρχηγέ, πριν σου δώσω την κατσίκα μου, θέλω να γνωρίζεις τα έθιμα τα δικά μας. Στο χωριό το δικό μου, όταν από κάποια αιτία κάποιος στερήσει αγαθό του άλλου, τότε ο θιγμένος παίρνει για αποζημίωση το αίτιο που έχει δημιουργήσει το πρόβλημα».

Ο αρχηγός συμφώνησε μαζί του με τις ακόλουθες λέξεις:

«Έχει καλώς, θα συμμορφωθώ με αυτό το έθιμο».

Ο μάγος πήρε την κατσίκα και δήλωσε ότι πρέπει να τη σφάξει για να χρησιμοποιήσει το αίμα της στη θεραπεία του άρρωστου κοριτσιού. Μόλις όμως ο μάγος έσφαξε την κατσίκα το κορίτσι πέθανε. Ο αρχηγός είπε τότε στον ξένο:

«Αν το κορίτσι μου είχε γίνει καλά, θα σ' την έδινα για γυναίκα. Τώρα όμως που πέθανε τι άλλο μπορώ να κάνω;»

Ο νεαρός απάντησε ότι γι' αυτόν ισχύει πάντα ο ίδιος ηθικός κανόνας.

Και ο αρχηγός τότε είπε: «Πάρε λοιπόν την πεθαμένη κόρη μου, σου την οφείλω για την κατσίκα που έδωσες».

Ο νέος φορτώθηκε την πεθαμένη στην πλάτη και συνέχισε το ταξίδι του. Περπάτησε ώρα πολλή μέχρι που νύχτωσε και τότε διαπίστωσε ότι βρισκόταν στην είσοδο ενός χωριού. Μονολόγησε: «Παρότι είναι σκοτάδι, αν μπω στο χωριό κουβαλώντας την πεθαμένη μαζί μου θα έχω προβλήματα. Οι άνθρωποι θα πιστέψουν ότι εγώ έχω σκοτώσει την κοπέλα. Τι να κάνω αλήθεια;»

Τότε του ήρθε μια ιδέα. Έκρυψε το πτώμα κάτω απ' τα φυλλώματα ενός δέντρου και μπήκε μόνος στο χωριό.

Πήγε στον περίβολο που έκαιγε η φωτιά και οι γέροντες του χωριού κάθονταν και κουβέντιαζαν. Χαιρετηθήκανε και είπαν τα χαμπέρια.

Του έδωσαν να φάει και του έδειξαν μια καλύβα όπου θα περνούσε τη νύχτα. Προσποιήθηκε ότι θα πήγαινε προς νερού του στην άκρη του χωριού αλλά στην πραγματικότητα το έκανε για να πάει στο μέρος όπου είχε κρύψει την πεθαμένη. Επωφελήθηκε από το σκοτάδι και την μετέφερε στην καλύβα που του είχαν δώσει για να κοιμηθεί και ακούμπησε την πεθαμένη κοπέλα σ' ένα κάθισμα. Βγήκε πάλι έξω και πήγε στους γέροντες που συζήταγαν γύρω από τη φωτιά. Τρία νέα κορίτσια ήρθαν και κάθισαν μαζί για να κουβεντιάσουν με τον ξένο και αργότερα τον συνοδεύσανε στην καλύβα του. Όταν τα κορίτσια μπήκανε μαζί του στην καλύβα αντιληφθήκανε ότι μια κοπέλα είχε αποκοιμηθεί στην καρέκλα. Ρώτησαν τον ξένο:

«Πατέρα, από πού έρχεται αυτή η κοπέλα;»

Ο νέος μίλησε ψιθυριστά: «Είναι η γυναίκα μου και ταξιδεύουμε μαζί.»

Τα κορίτσια επιμείνανε: «Μα, γιατί έχει κοιμηθεί από τόσο νωρίς;»

Ο νεαρός τους είπε ότι η γυναίκα του ήταν πολύ κουρασμένη και δεν πρέπει να κάνουν θόρυβο γιατί μπορεί να ξυπνήσει και είναι πολύ ζηλιάρα.

Τα κορίτσια φανήκανε αποφασισμένα:

«Εμείς θα την ξυπνήσουμε κι εκείνη ας κάνει όσες ζήλειες θέλει». Και βάλθηκαν να ταρακουνάνε το ακίνητο κορίτσι μέχρι που εκείνη γλίστρησε κι έπεσε στο πάτωμα. Ο νέος τότε έβαλε τις φωνές:

«Κοιτάξτε, τι κάνετε! Σκοτώσατε τη γυναίκα μου!»

Ο ξένος έβαλε τα κλάματα. Οι κάτοικοι του χωριού τρέξανε αναστατωμένοι και ρώταγαν να μάθουνε τι συνέβη. Ο νέος πνιγμένος στα κλάματα τους είπε κομπιαστά:

«Τα κορίτσια σας ήρθανε εδώ να μου κάνουνε παρέα και σκοτώσανε τη γυναίκα μου».

Το επόμενο πρωινό θάψανε την πεθαμένη.

Μετά την κηδεία ο αρχηγός του χωριού μάζεψε τους κατοίκους κι άρχισε η συζήτηση. Ζητήσανε από τον ξένο να μάθουνε τι προτείνει εκείνος σαν επανόρθωση για το χαμό της γυναίκας του. Ο νέος τους απάντησε:

«Στο χωριό το δικό μου όταν από κάποια αιτία κάποιος προξενεί βλάβη στ' αγαθά του άλλου, τότε ο θιγμένος παίρνει σαν αποζημίωση το αίτιο που έχει δημιουργήσει το πρόβλημα».

Όλοι οι κάτοικοι επιδοκίμασαν την ηθική άποψη του ταξιδιώτη. Ο αρχηγός του χωριού διέκοψε τη συζήτηση με τα λόγια:

«Αφού είναι έτσι σου δίνω τις τρεις κοπέλες που είναι υπεύθυνες για το χαμό της γυναίκας σου για να την αναπληρώσουν».

Ο νέος άντρας πήρε τις τρεις γυναίκες του κι όλα τα καλούδια που του δώσανε και κίνησε να γυρίσει στο χωριό του.

Μετά από τρεις μέρες πεζοπορία ο νέος μαζί με τις τρεις γυναίκες του έφτασαν στο χωριό των γονιών του κι εκεί όλος ο κόσμος τους έκανε γιορτή μεγάλη.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΤΑ ΜΑΘΑΙΝΕΙ ΟΛΑ

Τα παλιά χρόνια υπήρχε ένας πολύ ταλαντούχος άνθρωπος. Ήξερε να κάνει τα πάντα, μπορούσε να μιλάει πολύ ωραία και γνώριζε τα μυστικά του Δάσους, της σαβάνας και των νερών. Η φήμη του είχε απλωθεί σ' ολόκληρη τη χώρα. Όμως παρ' όλα αυτά δεν ήταν ευχαριστημένος. Παραπονιόταν πως δεν καταλάβαινε αυτά που τα ζώα συζητάγανε αναμεταξύ τους. Έβλεπε τα ζώα να μιλάνε κι ήθελε με κάθε τρόπο να μάθει τη γλώσσα τους.

Κι όπως μια μέρα κάκιζε δυνατά τον εαυτό του γι' αυτή του την αδυναμία, παρουσιάστηκε μπροστά του ένα πνεύμα καλό και θέλησε να μάθει γιατί είναι τόσο στενοχωρημένος αυτός που ήξερε τόσα κι ήταν σύμβολο για τους ανθρώπους.

Ο πολύξερος άνθρωπος εξομολογήθηκε στο πνεύμα τον καημό του. Το πνεύμα του υποσχέθηκε ότι η επιθυμία του θα εισακούγονταν. Του παράγγειλε μόνο να πάει την επομένη να βρει το δέντρο μσέενγκα και να περιμένει στη σκιά του.

Πράγματι ο πολύξερος άνθρωπος πήγε στο Δάσος, βρήκε το δέντρο μσέενγκα και κάθισε στις ρίζες του. Το καλό πνεύμα παρουσιάστηκε μπροστά του και του είπε: «θα υποστείς τώρα την τελετουργία που θα σου χαρίσει την ικανότητα να καταλαβαίνεις τη γλώσσα των ζώων όταν την ακούς αλλά και να τη μιλάς κι ο ίδιος. Όταν το τυπικό τελείωσε το πνεύμα έθεσε στον πολυμαθή άνθρωπο μία και μόνη απαγόρευση, δηλαδή να μην αποκαλύψει ποτέ στους ανθρώπους όσα θ' ακούει να λένε τα ζώα μεταξύ τους, ούτε στην ίδια του τη γυναίκα. Ο άνθρωπος ορκίστηκε να μην παραβεί αυτή την αρχή.

Από εκείνη την ώρα και μετά, ο άνθρωπος καταλάβαινε όλες τις συνομιλίες των ζώων. Όταν όμως τ' άκουγε να λένε μεταξύ τους πράγματα αστεία ή παράξενα, ο πολύξερος άνθρωπος δεν μπορούσε να κρατήσει τα γέλια του. Σε τέτοιο μάλιστα βαθμό που άρχισε να προβληματίζει τους άλλους ανθρώπους γύρω του.

Μια μέρα, μπροστά στη γυναίκα του, ο άνθρωπος που κατείχε τη γλώσσα των ζώων αιφνιδιάστηκε ακούγοντας δύο πουλάδες να λένε η μία στην άλλη: «Αγαπητή μου φίλη, γνωρίζεις ότι τη συντροφισμά μας τη σφάξανε χτες για να τη φάει ένας ηλίθιος ξένος που είχε έρθει να επισκεφτεί τον αρχηγό του χωριού;» και η άλλη κότα της αποκρίθηκε: «Όχι, ακριβή μου, δεν το 'χω μάθει! Αναρωτιέμαι αλήθεια αν αυτά τα

σαρκοβόρα θα πάψουν κάποτε να μας κάνουν τη ζωή δύσκολη! Δεν λυπούνται ούτε τ' αυγά μας ούτε κι εμάς τις ίδιες. Κι όταν μας ταϊζουν πλουσιοπάροχα αποβλέπουν στη δική τους εξυπηρέτηση. Θέλουν να μας βλέπουν να παχαίνουμε για να τους ανοίγει η όρεξη. Άσε πια που ο μόνος άνθρωπος που καταλαβαίνει τη γλώσσα μας δεν κάνει απολύτως τίποτα για να μας προστατέψει».

Σ' αυτές τις κουβέντες ο άνθρωπος δεν κρατήθηκε κι έμπηξε τα γέλια. Κατάπληκτη η γυναίκα του ρώτησε να μάθει γιατί γελάει σαν κανένας βλάκας, χωρίς φανερό λόγο. Ο πολύξερος άνθρωπος θύμωσε και της είπε ότι δεν είναι ηλίθιος για να γελάει χωρίς λόγο κι αιτία. Η γυναίκα τότε επέμεινε να μάθει την αιτία του γέλιου του. Ο άνθρωπος απέφυγε να δώσει εξηγήσεις. Κι αυτές οι σκηνές επαναλήφθηκαν αρκετές φορές. Μια μέρα η γυναίκα έδειρε το σκύλο τους επειδή έκλεψε ένα κομμάτι κρέας που εκείνη το 'χε κρατήσει για να το κάνει καπνιστό. Ο σκύλος έσκουζε απ' τον πόνο και γυρίζοντας στον άνθρωπο που παρακολουθούσε τη σκηνή του είπε με παράπονο: «Αφεντικό, πες στη γυναίκα σου να μη μου φέρεται μ' αυτόν τον απαίσιο τρόπο, μόνο και μόνο γιατί άρπαξα ένα τοσοδά κομματάκι κρέας που το 'χα πιάσει άλλωστε εγώ ο ίδιος στο κυνήγι. Θα με αναγκάσει κι εμένα κάποια μέρα να της φερθώ με το χειρότερο τρόπο». Όπως συνήθως όμως ο άνθρωπος έμπηξε τα γέλια. Εξαργιωμένη η γυναίκα του αποφάσισε να τελειώνει μια και καλή με τα αναίτια γέλια του άντρα της. Απαίτησε να της πει το λόγο που τον έκανε να γελάει, ειδάλλως απείλησε ότι θα κρεμιότανε. Ο άντρας αρνήθηκε να της πει. Η γυναίκα πήρε ένα σχοινί κι έτρεξε έξω στη σαβάνα να βρει δέντρο για να κρεμαστεί. Πανικόβλητος ο άντρας έτρεξε πίσω της, τη σταμάτησε και της υποσχέθηκε να της αποκαλύψει το μυστικό του. Έτσι λοιπόν, ομολόγησε στη γυναίκα του ότι καταλαβαίνει τη γλώσσα των ζώων και της διηγήθηκε όλα όσα είχε ακούσει μέχρι τότε. Την ίδια στιγμή ο πολύξερος άνθρωπος μουγγάθηκε κι έχασε την ακοή του. Και από την ημέρα εκείνη και μετά όλα τα προικισμένα με χαρίσματα παιδιά γεννιούνται κωφάλαλα.

Αγκόλα, Μαλάντζε

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΗΣ ΓΙΝΚΑ, ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΕΝΑ ΧΕΡΙ

Κάποτε, πριν πολλά χρόνια, ζούσε ένας βασιλιάς που είχε ενενήντα εννέα γυναίκες και αμέτρητα παιδιά. Μία των ημερών, στο παλάτι που ζούσαν οι γυναίκες του βασιλιά, έγινε καυγάς τρικούβερος. Πιαστήκανε απ' τα μαλλιά γιατί κάθε μια τους υποστήριζε ότι εκείνη είναι η αγαπημένη σύζυγος του βασιλιά. Ιδιαίτερα ζήλευαν όλες τους μια μικρή κι όμορφη κοπέλα που ο βασιλιάς είχε παντρευτεί λίγο καιρό πριν και τώρα είχε την εύνοια του Μεγάλου Άρχοντα. Η Γίνκα, έτσι λεγόταν η νεότερη γυναίκα του βασιλιά, ένιωθε πάνω της τα γεμάτα μίσος βλέμματα των αδερφών συζύγων και στεναχωριότανε. Δεν έβρισκε το κουράγιο να πει στο βασιλιά ότι οι άλλες γυναίκες τη ζήλευαν και τη φθονούσαν γι' αυτό κράταγε τα βάσανά της κλεισμένα στο βάθος της καρδιάς της.

Και όταν μια μέρα ο βασιλιάς της χάρισε ένα υπέροχο φόρεμα, οι άλλες γυναίκες αποφάσισαν από κοινού να τη συκοφαντήσουν στον αφέντη τους. Έτσι, κάποιο απ' τα επόμενα βράδια, την ώρα που η ευνοούμενη του βασιλιά κοιμότανε βαθιά, συναντηθήκανε οι κακές αδερφές της σε μια απόμερη γωνιά των βασιλικών κήπων και συνωμοτήσανε για το πώς θα κάνουμε στη Γίνκα κακό.

«Έχω ένα σχέδιο», είπε ψιθυριστά η Ολουμπίσι, η πιο άσχημη από όλες τις γυναίκες, που ήταν κι η πιο ζηλόφθονη. «Θα της κόψουμε το ένα χέρι την ώρα που θα κοιμάται. Κι έτσι ο βασιλιάς θα πάψει να τη θέλει και θα τη στείλει πίσω στο χωριό της».

Οι άλλες γυναίκες πάθανε σοκ στην ιδέα του ακρωτηριασμού του χεριού της όμορφης Γίνκα. Το πανάσχημο θηλυκό όμως συνέχισε να μιλάει στις εξαγριωμένες γυναίκες μέχρι που τις έπεισε και συμφωνήσανε με το διαβολικό σχέδιό της.

«Θα ετοιμάσουμε αύριο το βράδυ για την περιστέρα μας ένα τερπνό ποτό που θα την κάνει να κοιμηθεί βαθιά», μουρμούρισε τελικά η Ολουμπίσι, ενώ χαχάνιζε σαν στρίγγλα.

«Και τότε, εγώ η ίδια θα κόψω το δεξί χεράκι της αγαπημένης μας αδερφούλας».

Την ώρα που οι άλλες γυναίκες γλίστραγαν ακροπατώντας στο παλάτι, η όμορφη Γίνκα κοιμόταν στον κοιτώνα της του καλού καιρού και δεν πήρε χαμπάρι γι' αυτά που αποφάσισαν μες στο σκοτάδι οι αντίζηλές της.

Το επόμενο βράδυ η Ολουμπίσι πρόσφερε ένα παχύρρευστο χυμό από φοινικόκρασο στην όμορφη Γίνκα. Εκείνη δεν πρόλαβε ν' αδειάσει το ποτήρι της και βυθίστηκε σε ύπνο βαθύ. Οι γυναίκες την πιάσανε και την μετέφεραν στον κοιτώνα της. Εκεί περίμενε ανυπόμονα το θύμα της η Ολουμπίσι. «Κοιμάται η περισσότερα μας και το μαχαίρι είναι καλοακονισμένο», χαχάνισε το απάνθρωπο θηλυκό μόλις είδε την κοιμισμένη Γίνκα. Μόλις βγήκανε από τον κοιτώνα οι άλλες γυναίκες, άρχισε η Ολουμπίσι την αιμοσταγή δουλειά της.

Λίγη ώρα μετά εγκατέλειπε τους κοιτώνες από μια μικρή πλαϊνή έξοδο και με βιαστικά βήματα προχώρησε στο πιο απομακρυσμένο μέρος των βασιλικών κήπων, όπου έσκαψε και παράχωσε το ματωμένο χέρι της όμορφης Γίνκα με μόνο βουβό μάρτυρα το κιτρινάρικο φως του φεγγαριού.

Μετά γλίστρησε αθόρυβα, όπως είχε έρθει, πίσω στο παλάτι κι εκεί πληροφόρησε τις γυναίκες που την περίμεναν για τα φρικώδη κατορθώματά της.

«Τα καταφέραμε», θριαμβολόγησε κουνώντας ταυτόχρονα το αιματοβαμμένο μαχαίρι της. «Η περισσότερα μας είναι σημαδεμένη! Αύριο κιόλας θα αποκαλύψω στο βασιλιά ότι μια από τις γυναίκες του έχει ένα μόνο χέρι!»

Η Ολουμπίσι την άλλη μέρα έκανε αυτό που είπε. Πρωί πρωί παρουσιάστηκε στο βασιλιά και του αποκάλυψε ότι στο χαρέμι του υπάρχει κάποια που έχει ένα μόνο χέρι.

«Μα, πώς είναι δυνατόν;» ρώτησε απορώντας ο βασιλιάς. «Οι γυναίκες που έχουν ένα μόνο χέρι είναι μάγισσες, γι' αυτό και τους κόβουνε και το χέρι, για τιμωρία».

«Έτσι ακριβώς είναι», αποκρίθηκε το πανάσχημο θηλυκό. «Μεταξύ των συζύγων σου κρύβεται μια μάγισσα! Εμείς οι γυναίκες το γνωρίζουμε από καιρό. Μόνο που δεν βρήκαμε το κουράγιο να σ' το πούμε, γιατί πιστεύαμε ότι θα το διαπιστώσεις από μόνος σου. Τώρα που το ξέρεις, πρέπει να την τιμωρήσεις έτσι όπως της αξίζει, αλλιώς θα προξενήσει σ' όλους μας συμφορές μεγάλες».

«Θα την τιμωρήσω», είπε ο βασιλιάς. Πες μου όμως Ολουμπίσι, ποια είναι η μονόχειρας;»

«Ο φόβος της μάγισσας μου σφραγίζει το στόμα, ακριβέ μου σύζυγε! Δεν πρέπει ποτέ κανείς να προφέρει το όνομα μιας μάγισσας, γιατί θα τραβήξει πάνω του την οργή της. Γι' αυτό σε συμβουλεύω να προσέξεις πολύ, γιατί η σημαδεμένη θα σε βουλιάξει στην καταστροφή. Να 'σαι καλά αγαπημένε σύζυγε!»

Και με τις λέξεις αυτές το πανάσχημο θηλυκό έφυγε κι άφησε τον βασιλιά στην αρχική του σύγχυση να μην ξέρει τι να κάνει. Κάθισε και σκέφτηκε για πολύ, όμως δεν έβρισκε το σωστό. Κι έτσι αποφάσισε να συγκαλέσει το συμβούλιο του θρόνου. Οι γέροι στην αρχή δεν μπορούσαν να πιστέψουν στ' αυτιά τους, να υπάρχει μια μάγισσα ανάμεσα στις γυναίκες! Και μια και δεν ήταν καθόλου σίγουροι για την υπόθεση, συζητάγανε μέχρι αργά τη νύχτα με το βασιλιά για το πώς έπρεπε να φερθεί. Τελικά, ένας από τους γέρους έκανε μια πρόταση, ο βασιλιάς να ορίσει μια μέρα που όλες μαζί οι γυναίκες του θα πηγαίνανε στην αγορά κι εκεί θα υποχρεώνονταν ν' αλέσουνε κάθε

μια από ένα καλαμπόκι. Έτσι θα αποκαλυπτόταν η μάγισσα με το ένα χέρι και τότε θα την εκτελούσανε μπροστά σε όλο τον κόσμο.

Αυτή η πρόταση βρήκε θερμή υποδοχή απ' όλα τα μέλη του συμβουλίου του θρόνου και ο βασιλιάς αποφάσισε να εξακολουθήσει τη συμβουλή αυτή. Διέταξε έναν από τους υπηρέτες του να διαλαλήσει αμέσως στο βασίλειο ότι σε τρεις ημέρες, στη μεγάλη αγορά της πρωτεύουσας, θα γινόταν γιορτή μεγάλη κι ο βασιλιάς θα παρουσίαζε στο λαό τις γυναίκες του.

Σε λίγο τα νέα για τη γιορτή φτάσανε στ' αυτιά της φτωχής Γίνκα. Έκλαψε πικρά σαν άκουσε ότι θα 'πρεπε να δείξει το κουτσουρεμένο χέρι της μπροστά σε όλο τον κόσμο.

Κι όταν για μεγάλη της δυστυχία κρυφάκουσε μια κουβέντα ανάμεσα στην Ολουμπίσι και δύο άλλες γυναίκες κι έμαθε ότι ο βασιλιάς θα την θεωρούσε μάγισσα και γι' αυτό θα την εκτελούσε μπροστά σε όλο τον κόσμο, ένιωσε τέτοια απελπισία που αποφάσισε να πάει να σκοτωθεί. Κι έτσι, απελπισμένη, κλείστηκε στον κοιτώνα της και περίμενε να έρθει η νύχτα.

Και όταν στο παλάτι έγινε απόλυτη ησυχία, γλίστρησε κρυφά με τη βοήθεια του σκοταδιού και βγήκε. Με γρήγορα βήματα διέσχισε με τα μικρά ποδαράκια της το βασιλικό κήπο. Μετά από πολύ ψάξιμο ανακάλυψε μια μικρή πορτούλα που έβγαζε στον έξω κόσμο. Αγκομαχώντας έτρεξε στα στενοσόκακα της πρωτεύουσας, διέσχισε την έρημη αγορά και είδε ότι είχαν αρχίσει οι ετοιμασίες για τη γιορτή και τέλος βρέθηκε στην άκρη της πόλης. Πέρασε μέσα από πατημένα χωράφια ώσπου έφτασε στη ζούγκλα, όπου ψόφια στην κούραση σωριάστηκε πάνω στο κούτσουρο ενός δέντρου. Κλαίγοντας γοερά έλεγε ανάμεσα στους λυγμούς της:

«Μα, τι έχω φταίξει; Πρώτα μου κόψανε το χέρι την ώρα που κοιμόμουν και μετά πάνε στο βασιλιά και λένε ότι είμαι μάγισσα! Αχ, γιατί δεν έμενα στο χωριό μου να παντρευτώ τον πιο τελευταίο φουκαρά, θα 'μουνα τώρα καλύτερα!» Κι ενώ καταριότανε τη μοίρα της, ένιωσε ένα χέρι στον ώμο της.

Τρομοκρατημένη γύρισε, κοίταξε πίσω της και είδε την ωχρή σαν στάχτη όψη ενός πνεύματος, που την κοίταζε με πυρωμένα μάτια. «Μη φοβάσαι, όμορφό μου παιδί! Είμαι ένα καλό πνεύμα! Πες μου όμως, τι σε έκανε να βρεθείς εδώ πέρα μέσα στα βαθιά σκοτάδια;»

«Αχ», αναστέναξε με πόνο η Γίνκα, «αποζητώ μόνο τον αδερφό θάνατο! Δεν τη θέλω πια αυτή τη ζωή!»

«Είσαι τόσο νέα και όμορφη», αντέτεινε το πνεύμα φιλικά. «Στην ηλικία σου δεν γυρεύει κανείς τον αδερφό θάνατο».

«Κι όμως έτσι είναι όπως σ' το λέω», είπε πνιγμένη στα αναφιλητά της η φτωχιά Γίνκα, «Κάποιος την ώρα που κοιμόμουν μου έκοψε το χέρι και τώρα όλοι πιστεύουν ότι είμαι μια μάγισσα. Ακόμη και ο ίδιος ο σύζυγός μου ο βασιλιάς πιστεύει ότι είμαι μια κακιά στρίγγλα και θέλει να με εκτελέσει μπροστά σε όλο τον κόσμο. Κατάλαβες τώρα γιατί θέλω να πεθάνω;»

«Ηρέμησε παιδί μου! Η μοίρα σου μου προξενεί βαθύτατη λύπη. Δώσε μου το κουτσουρεμένο χέρι σου, θέλω να σου το σφίξω!»

«Δεν είναι σωστό από μέρους σου να με κοροϊδεύεις. Πώς θέλεις να σφίξεις ένα κουτσουρεμένο χέρι!»

«Κάνε αυτό που σου λέω! Δεν θα το μετανιώσεις!»

Και η Γίνκα υπάκουσε. Παρόλο που το κορμί της έτρεμε από το φόβο, άπλωσε το κουτσουρεμένο της χέρι προς το μέρος του πνεύματος, κι εκείνο το έπιασε και το έσφιξε. Η Γίνκα ένιωσε ξαφνικά ένα δυνατό πόνο να διαπερνάει όλο της το σώμα που την έκανε να χάσει τον κόσμο γύρω της.

«Πεθαίνω, πεθαίνω», άκουσε τη φωνή της να φωνάζει από μακριά. Κι έπεσε αναίσθητη. Όταν πια η Γίνκα ξανάνοιξε τα μάτια της ο ήλιος ήταν ψηλά στον ουρανό. Κατάπληκτη κοίταξε γύρω της.

«Πού βρίσκομαι;» ψιθύρισε κι έτριψε τα μισοκοιμισμένα μάτια της.

Λίγο αργότερα θυμήθηκε το πνεύμα της νύχτας. «Δεν έπρεπε να του δώσω το χέρι μου να το σφίξει», μονολόγησε.

Εκείνη όμως τη στιγμή η Γίνκα συνειδητοποίησε ότι είχε και πάλι δύο σωστά χέρια.

«Ευχαριστώ τον ουρανό για το θαύμα αυτό», φώναξε ξετρελαμένη από τη χαρά της. «Σώθηκα! Σήμερα είναι η μέρα που ο βασιλιάς θα παρουσιάσει στο λαό τις γυναίκες του. Στα σίγουρα θα τα χάσει όταν ανάμεσά τους δεν θα βρεθεί καμία γυναίκα με ένα χέρι. Πρέπει να βιαστώ, θέλω να είμαι μπροστά για να το γλεντήσω».

Όταν η Γίνκα έφτασε στην πρωτεύουσα, η γιορτή είχε ήδη αρχίσει. Στην αγορά στριμωχνότανε ο κόσμος που περίμενε με ανυπομονησία την παρουσίαση των βασιλικών συζύγων. Στο μεταξύ είχε κυκλοφορήσει από στόμα σε στόμα η φήμη ότι ανάμεσα στις γυναίκες του βασιλιά υπήρχε και μια με ένα χέρι που ήταν μάγισσα.

Η Γίνκα έφτασε έγκαιρα για να παρακολουθήσει την εμφάνιση της Ολουμπίσι, αυτής της πανάσχημης γυναίκας που της είχε κόψει το χέρι στον ύπνο.

Καθώς η Ολουμπίσι περπατούσε στολισμένη, φούσκωνε σαν παγώνι. Στο κεφάλι της ισορροπούσε ένα καλαμπόκι αξεφλούδιστο ενώ στ' αριστερό χέρι σειόταν το γουδί. Σταμάτησε στη μέση της πλατείας, λίγα βήματα μακριά από το βασιλικό θρόνο, που τον σκέπαζε μια τέντα με γιορλάντες και φώναξε στο σύζυγό της:

«Έχεις πράγματι την απαίτηση από τις γυναίκες σου να αλέσουνε καλαμπόκι μπροστά σ' όλο τον κόσμο ή αρκεί να σου δείξω ότι και τα δυο μου χέρια είναι σωστά;» «Την επιθυμία μου την έχω εκφράσει», αποκρίθηκε ο βασιλιάς. «Ο λαός πρέπει να δει με τα μάτια του ότι οι γυναίκες μου δεν είναι τίποτε αδηφάγες κάμπιες, που τρέφονται με τα λεφτά τα δικά τους, αλλά ότι είναι σε θέση να κάνουν κάτι χρήσιμο. Γι' αυτό εκείνη από σας που αλέθει το πιο λεπτόκοκκο αλεύρι θα γίνει η ευνοούμενή μου γυναίκα. Το βασιλικό συμβούλιο θα ελέγξει τη δουλειά σας και θα αποφασίσει ποια από όλες σας, στο εξής, αξίζει να είναι η ευνοούμενη γυναίκα του βασιλιά!»

Η Ολουμπίσι, που στη ζωή της όλη δεν είχε κάνει παρόμοια δουλειά, ακούμπησε οργισμένη κάτω το καλαμπόκι και προσπάθησε με το γουδοχέρι να τσακίσει τα σκληρά σπυριά του καλαμποκιού. Έκανε όμως τη δουλειά τόσο αδέξια που ένα μεγάλο μέρος από τα σπυριά του καλαμποκιού χοροπήδαγαν και πετάγονταν έξω από το γουδί.

Εξοργισμένη πέταξε το γουδί στα πόδια του βασιλιά και φώναξε: «Αρνούμαι να γίνω η ευνοούμενή σου. Η τιμή μου σαν βασιλική σύζυγος δεν μου επιτρέπει να κάνω τις δουλειές μιας σκλάβας μπροστά στα ματιά του λαού».

Κι ενώ ό κόσμος ξέσπαγε σε ηχηρά γέλια, η Ολουμπίσι ταπεινωμένη αποχώρησε επιδεικτικά. Και για να δείξει σε όλους πόσο πληγωμένη αισθανόταν από τις παράξενες απαιτήσεις του συζύγου της, ανέβηκε στην εξέδρα που είχε στηθεί για τις γυναίκες του βασιλιά και πήγε και στάθηκε στην τελευταία σειρά.

Η Γίνκα, που είχε εντωμεταξύ καταφέρει περνώντας μέσα από το πυκνό πλήθος να φτάσει μέχρι την πρώτη σειρά, αποφάσισε να παρακολουθήσει για λίγο ακόμη το ασυνήθιστο θέαμα. Ευχαριστήθηκε όταν παρακολούθησε και τη δεύτερη σύζυγο του βασιλιά, την τρίτη στη σειρά, την τέταρτη, την πέμπτη. Καμιά τους δεν ήταν σε θέση να κοπανήσει ένα σπυρί καλαμπόκι και να το κάνει αλεύρι. Έφυγε και πήγε γεμάτη αυτοπεποίθηση στο παλάτι των γυναικών όπου είχαν απομείνει μόνο λίγες υπηρέτριες. Στα πεταχτά φόρεσε το πιο όμορφο φόρεμά της. Και μετά, βιαστική, πήγε στη μεγάλη είσοδο και διέταξε μια υπηρέτρια να πάρει ένα καλαμπόκι και ένα γουδί και να την ακολουθήσει. Και έτσι εμφανίστηκε στην αγορά. Το δεξί της χέρι το έκρυψε κάτω από το φόρεμα, γιατί ήθελε το μυστικό της να το κρύψει από τις άλλες γυναίκες.

Στο μεταξύ, τη δοκιμασία του βασιλιά την είχαν περάσει οι ενενήντα επτά γυναίκες. Μα καμιά τους δεν είχε καταφέρει ν' αλέσει λεπτόκοκκο αλεύρι από το καλαμπόκι. Όμως αυτό δεν στεναχωρούσε το βασιλιά. Αυτό που τον ανησυχούσε πιο πολύ ήταν ότι η μάγισσα με το ένα χέρι δεν είχε ακόμη αποκαλυφθεί. Ξάφνου με τρόπο συνειδητοποίησε ότι οι δύο που υπολείπονταν ήταν η Λόλα και η Γίνκα, κι άρχισε μέσα του να παρακαλάει τους θεούς της φυλής να μην είναι η ευνοούμενή του η Γίνκα η γυναίκα με το ένα χέρι.

Κι όταν πια, όχι η Γίνκα αλλά η Λόλα παρουσιάστηκε και με τα δυο της χέρια σώα, ο βασιλιάς βούλιαξε στη βαθιά πολυθρόνα του πανικοβλημένος. Κι ενώ μ' ένα μαντήλι σκούπιζε απ' το μέτωπο τις χοντρές στάλες ιδρώτα που κόλλαγαν στο πρόσωπό του, ένας από τους συμβούλους τού ψιθύρισε στο αυτί: «Η Γίνκα, το όμορφο κορίτσι από την επαρχία πρέπει να 'ναι η μάγισσα! Αυτή είναι η τελευταία από τις γυναίκες!»

«Δεν μπορώ να το πιστέψω», στέναξε ο βασιλιάς και κοίταζε αναστατωμένος για να δει τη Γίνκα. Κι όταν έξαφνα δημιουργήθηκε μια ταραχή μέσα στο πλήθος του κόσμου, κατάλαβε ο βασιλιάς ότι η Γίνκα ήταν η γυναίκα με το ένα χέρι. Η κακιά προαισθήση έγινε πια βεβαιότητα, όταν είδε ότι η Γίνκα είχε το δεξί της χέρι κρυμμένο κάτω από το φόρεμά της και μια υπηρέτρια που την ακολουθούσε κράταγε το καλαμπόκι και το γουδί. Κι όταν η όμορφη Γίνκα είχε πλησιάσει λίγα μόλις βήματα από το βασιλιά, ούρλιαξε ξαφνικά η Ολουμπίσι με διαπεραστική φωνή: «Νάτη, έρχεται επιτέλους η μάγισσα με το ένα χέρι, αυτή που θέλει να μας καταστρέψει όλους. Της αξίζει ο θάνατος! Πρέπει να πεθάνει αμέσως! Μόνο ο θάνατός της μπορεί να μας σώσει από τον όλεθρο! Η Γίνκα η μάγισσα πρέπει να πεθάνει!»

Το πανάσχημο θηλυκό έλπιζε ότι ο λαός θα ανταποκρινόταν στο κάλεσμά της. Αλλά έκανε λάθος. Απόλυτη σιωπή ήταν η απάντηση στις κραυγές της άσχημης Ολουμπίσι.

Και ο βασιλιάς σιωπούσε. Έκανε νόημα στην υπηρέτρια που συνόδευε τη Γίνκα ν' αφήσει το γουδί και το καλαμπόκι πάνω σ' ένα τραπέζι μπρος στο βασιλικό θρόνο. Η Ολουμπίσι δεν μπορούσε ν' αντέξει άλλο την ένταση. Πάνω από όλους φώναξε: «Πρέπει να μας δείξει το κουτσουρεμένο χέρι της! Σε μονόχειρες μάγισσες δεν δείχνουμε λύπηση!»

«Ναι, θα σας το δείξω», φώναξε η Γίνκα με όλη τη δύναμη της φωνής της. Δεν είμαι ούτε μονόχειρας κι ούτε μάγισσα! Κοιτάξτε, και τα δυο μου χέρια είναι υγιή και ξέρουν καλά πώς ν' αλέσουν το καλαμπόκι!»

Μ' αυτές τις λέξεις η Γίνκα σήκωσε ψηλά προς τον ουρανό -για μεγάλη φρίκη της Ολουμπίσι, αλλά και προς χαρά του βασιλιά- δύο ακέραια χέρια.

Κάτω από τις επευφημίες του πλήθους η Γίνκα ρίχτηκε στη δουλειά. Κι επειδή από παιδί ήταν μαθημένη στις δουλειές του σπιτιού και στο χωράφι, άλεσε στα πεταχτά το καλαμπόκι κι έκανε λεπτόκοκκο αλεύρι. Πρόσφερε στο βασιλιά τη γαβάθα κι εκείνος την έδωσε στο συμβούλιο του θρόνου για να την ελέγξει.

Όλη αυτή την ώρα η Ολουμπίσι που τώρα πια ήταν σίγουρη ότι η Γίνκα ήταν πραγματικά μάγισσα, προσπαθούσε να διαφύγει. Δεν μπορούσε να εξηγήσει πώς η Γίνκα είχε και πάλι δυο ολόκληρα χέρια. Η ίδια της είχε κόψει το δεξί χέρι και το είχε θάψει στο βασιλικό κήπο.

Όμως η Ολουμπίσι δεν είχε υπολογίσει τα άγρυπνα μάτια δυο υπηρετριών, που τρέξαν πίσω της και την ακινητοποίησαν. Σύρανε το πανάσχημο θηλυκό εμπρός στο βασιλιά που αμέσως την ανάκρινε σκληρά. Απ' το φόβο της για τη Γίνκα που πίστευε ότι κατείχε υπερφυσικές δυνάμεις, δεν έλεγε κουβέντα και σιωπούσε σαν τάφος. Ο λαός, που είχε καταλάβει τη δίψα για εξουσία και τη δόλια φύση της Ολουμπίσι, ζήτησε με μια φωνή την εκτέλεση του πανάσχημου θηλυκού. Η Ολουμπίσι δεν έβρισκε τρόπο να ξεφύγει, κατάλαβε ότι είχε πια χαθεί. «Να, ναι, ναι!» ούρλιαξε καταρρακωμένη, «έχετε όλοι σας δίκιο! Μου αξίζει ο θάνατος! Έκανα κακό μεγάλο! Εμπρός σκότωσέ με, αισχρο θηλυκό!»

«Αν αποζητάς το θάνατο, τότε θα 'ρθει να σε ανταμώσει» φώναξε ο βασιλιάς και διέταξε ένα σκλάβο να κόψει αμέσως το κεφάλι του πλέον επονείδιστου όλων των θηλυκών. Και ο σκλάβος υπάκουσε χωρίς αντίρρηση.

Εντωμεταξύ, όλα τα μέλη του βασιλικού συμβουλίου συμφώνησαν ότι η όμορφη Γίνκα είχε αλέσει το πιο λεπτό αλεύρι. Τα μάτια του βασιλιά γέμισαν δάκρυα χαράς και κάτω από τις γενικές επευφημίες του κόσμου, ανακήρυξε την όμορφη Γίνκα ευνοούμενή του σύζυγο.

Κι έτσι έζησε η Γίνκα για πολλά χρόνια στο πλευρό του βασιλιά και του έκανε επτά παιδιά στη διάρκεια της ζωής τους. Το μυστικό με το πνεύμα, που της έσωσε τη ζωή, το κράτησε κρυμμένο στην καρδιά της και στο τέλος το πήρε μαζί της στον τάφο.

ΤΟ ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΟ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ

Τον παλιό καιρό σ' ένα χωριό ζούσε ένας άντρας με τις πέντε γυναίκες του. Ο άντρας είχε ένα μοναχογιό. Το αγόρι είχε τέσσερα μαντρόσκυλα που τα φώναζε: Νζακιμουένα, Ζνονγκάνι, Μαμπάσι και Ντιμανσιέμι.

Μια ημέρα ο πατέρας του επέστρεψε από το Δάσος με έναν αγριόχοιρο που είχε πιάσει ζωντανό στο κυνήγι. Τον έκλεισε σε ένα κλουβί και απευθυνόμενος στην οικογένειά του είπε: «Απαγορεύω σε όλους σας ν' ανοίξετε αυτήν εδώ την πόρτα».

Όμως κάποια ώρα που ο πατέρας έλειψε από το σπίτι, το αγόρι άνοιξε την πόρτα του κλουβιού που ήταν κλεισμένο το αγριογούρουνο κι εκείνο το έσκασε. Το παιδί έκλεισε καλά την πόρτα να μη φανεί ότι το ζώο έλειπε. Σαν γύρισε ο πατέρας είπε στις γυναίκες του: «Απόψε θα σφάξουμε το αγριογούρουνο, ετοιμάστε πολλά χόρτα νκβάνγκα. Πράγματι, οι γυναίκες ετοίμασαν μια μεγάλη ποσότητα. Το ίδιο βράδυ, ο πατέρας άνοιξε την πορτούλα του κλουβιού και τότε μόνο κατάλαβε ότι το θήραμα είχε κάνει φτερά. Έξω φρενών, φώναξε την οικογένεια και ρώτησε: «Ποιος τόλμησε ν' ανοίξει την πόρτα;» Μετά από μικρό δισταγμό, το αγόρι βγήκε μπροστά και ομολόγησε το σφάλμα του. Τότε ο πατέρας του είπε:

«Θα πας στο Δάσος να βρεις το αγριογούρουνο και θα μου το φέρεις πίσω ζωντανό. Για να το ξεχωρίσεις σου λέω αυτό, η ουρά του είναι πιο κοντή απ' όλων των άλλων».

Το αγόρι πήρε το σάκο και το ραβδί του, σφύριξε στα τέσσερα σκυλιά του και ακολούθησε το μονοπάτι που πήγαινε στο μεγάλο Δάσος. Μετά από μεγάλη πεζοπορία συνάντησε μια αγέλη με αγριογούρουνα, τους σταμάτησε και τους ζήτησε να του δείξουν τις ουρές τους. Εξέτασε προσεκτικά την ουρά του καθενός και διαπίστωσε ότι είχαν όλες το ίδιο μήκος. Άφησε τα ζώα να φύγουν ενώ εκείνος συνέχισε το δρόμο του. Σε κάποια άλλη μεριά του Δάσους συνάντησε μια νέα αγέλη από αγριόχοιρους, τους σταμάτησε και τους εξέτασε επισταμένα. Όμως το ζώο που γύρευε δεν ήταν στο κοπάδι. Αργότερα, στην καρδιά του μεγάλου Δάσους, εκεί που κατοικούν όλα τα ξωτικά και τ' αερικά, διασταυρώθηκε με μια τρίτη αγέλη. Σταμάτησε τους αγριόχοιρους και τους ζήτησε να του δείξουν τις ουρές τους και τις κοίταξε μία προς μία. Κάποια στιγμή διαπίστωσε ότι ένα αγριογούρουνο σπρωχνότανε να κρυφτεί πίσω απ' τ' άλλα. Το φώναξε

το λοιπόν κοντά κι εξέτασε την ουρά του: ήταν κουτσονούρικο. Το άρπαξε με τα δυνατά του χέρια κι είπε στα υπόλοιπα να συνεχίσουν το δρόμο τους και εκείνος πήρε το δρόμο της επιστροφής. Περπάτησε ώρες πολλές. Κατά το βραδάκι άρχισε να βρέχει. Το αγόρι μπήκε με τα σκυλιά σε μια καλύβα που βρέθηκε τυχαία στο δρόμο τους. Έδεσε τα πόδια του αγριογούρουνου για να μη φύγει και άναψε φωτιά.

Λίγες στιγμές αργότερα άκουσε βήματα απ' έξω και μετά μια φωνή που έλεγε: «Οσφρίζομαι άνθρωπο στην καλύβα μου, μυρίζω ανθρώπινο κρέας στην καλύβα μου!» Η πόρτα άνοιξε κι εμφανίστηκε ένας Δράκος. Στα χέρια κράταγε έναν άνθρωπο που πρέπει να ήταν φρεσκοσφαγμένος. Ο Δράκος χαιρέτησε γαλίφικα το αγόρι, λέγοντας: «Γεια σου φίλε μου, πάει πολύς καιρός που δεν έχουμε ειδωθεί». Κι αφού είπε τις κουβέντες αυτές, δεν ασχολήθηκε άλλο με το αγόρι. Μαγείρεψε το φαγητό του από το κρέας του σκοτωμένου και όταν ετοιμάστηκε έδωσε ένα καλό κομμάτι κρέας στο αγόρι. Εκείνο αρνήθηκε λέγοντας: «Έχω φάει, αλλά αν θέλεις δώσ' μου έναν καρπό κόλα». Κι όπως το αγόρι ήταν ξεθεωμένο στην κούραση δεν άργησε να αποκοιμηθεί.

Ο Δράκος βρήκε την ευκαιρία για να βάλει σ' εφαρμογή το σχέδιό του. Ακούμπησε στη φωτιά μια σιδερόβεργα κι όταν το σίδερο άναψε και κόρωσε το κράτησε στο χέρι του και πλησίασε τον κοιμισμένο επισκέπτη του για να του κάψει τα μάτια. Την ίδια στιγμή, ο Νζακιμουένα, το πρώτο μαντρόσκυλο, άρχισε να γαυγίζει το Δράκο και ξύπνησε τ' αφεντικό του και τ' άλλα σκυλιά. Το λοιπόν, ο Δράκος αιφνιδιάστηκε και φώναξε στ' αγόρι: «Φίλε μου, τα σκυλιά σου είναι πολύ κακά, ζητάνε να με δαγκώσουνε».

Και τ' αγόρι του απάντησε: «Κάτι ήθελες να κάνεις, τα σκυλιά μου δεν αλυχτάνε ποτέ χωρίς λόγο». Ο Δράκος διαμαρτυρήθηκε ότι ήθελε μόνο να σκαλίζει τη φωτιά. Το αγόρι ησύχασε και ξανακοιμήθηκε. Ο Δράκος πίστεψε ότι και τα σκυλιά θα 'χουν κοιμηθεί για τα καλά και ξανάβαλε μπρος το μοχθηρό του σχέδιο. Όμως τη στιγμή που πήγε να χώσει το πυρωμένο σίδερο στα μάτια του παιδιού, τα σκυλιά όρμησαν πάνω του. Τρομοκρατημένος άφησε το όπλο να του φύγει απ' τα χέρια. Το αγόρι, που ξύπνησε εντωμεταξύ, του είπε να προσέξει και να μην ξανακάνει τα ίδια γιατί τα σκυλιά του είναι άγρυπνοι φύλακες.

Το επόμενο πρωινό ο Δράκος είπε στο αγόρι: «Διαπίστωσα χτες ότι σου αρέσουνε πολύ οι καρποί της κόλα. Έχω εγώ ένα δέντρο που κάνει τους πιο ζουμερούς καρπούς κόλα. Πάμε εκεί και εσύ θα κόψεις όσους ποθεί η ψυχή σου. Όμως επειδή απεχθάνομαι τα σκυλιά και δε θέλω να τρεχοβολάνε στο κτήμα μου σε παρακαλώ να τα κρατήσεις κλεισμένα στην καλύβα. Θα φυλάνε έτσι και το αγριογούρουνο να μη το σκάσει».

Το αγόρι έκανε κατά πώς του είπε ο Δράκος. Και πήγανε στο δέντρο κόλα. Ο Δράκος παρακίνησε το αγόρι να ανέβει επάνω και να κόψει όσους καρπούς ήθελε, μόνο έναν καρπό του είπε δεν έπρεπε να φάει, αυτόν που ήταν στην κορυφή του δέντρου. Το αγόρι σκαρφάλωσε στο δέντρο κι άρχισε να κόβει τους καρπούς και να τους ρίχνει καταγής. Ο Δράκος από κάτω τους μάζευε σε μια μεριά. Το αγόρι όταν είδε τον καρπό στην κορυφή που ήταν ο πιο ζουμερός κι ο πιο λαχταριστός τον

λιμπίστηκε. Τον ξεφλούδισε, κρέμασε τις φλούδες στα κλαριά του δέντρου κι έφαγε το μέσα. Για κακή του τύχη φύσηξε ένα αεράκι και κούνησε τα κλαδιά. Και οι φλούδες της κόλα έπεσαν κοντά στη ρίζα του δέντρου. Ο Δράκος το πρόσεξε και φώναξε αγανακτισμένος: «Άνθρωπε, πού βρήκες το θράσος να φας αυτόν τον καρπό; Δεν σ' το εξήγησα προτού ανέβεις εκεί πάνω;»

Το αγόρι θέλησε να δικαιολογηθεί, όμως ο Δράκος είχε αρχίσει κιόλας να σαλπίζει με το κέρατο της αντιλόπης για να καλέσει τους όμοιούς του. Αυτοί ξεφύτρωσαν απ' όλες τις μεριές. Άλλοι κράταγαν μασέτες* στα χέρια, άλλοι κατσαρόλες κι άλλοι είχαν φέρει έτοιμα νκουάνγκα**.

Ο Δράκος που τους είχε καλέσει εξήγησε στους άλλους Δράκους τα καθέκαστα με το αγόρι που ήταν σκαρφωμένο στο δέντρο.

Όλοι τους με μια φωνή φώναξαν: «Φταίει και θα πεθάνει!»

Δυο γιγαντώσωμοι Δράκοι βάλθηκαν να κόψουν το δέντρο που στην κορυφή του ήταν γαντζωμένο το αγόρι κι έτρεμε από το φόβο του. Κάποια στιγμή άρχισε να τραγουδάει με φωνή δυνατή για να ειδοποιήσει τα σκυλιά του:

«Νζακιμουένα και Ζνονγκάνι, οι Δράκοι θα με φάνε!

Μαμπάσι και Ντιμανσιέμι, οι Δράκοι θα με φάνε!»

Ο Νζακιμουένα άκουσε το κάλεσμα του αφεντικού του, έριξε την πόρτα και όλα μαζί τα σκυλιά όρμησαν προς τη μεριά που ήταν το αγόρι. Φτάσανε την τελευταία στιγμή και ρίχτηκαν πάνω στους Δράκους που κόβανε το δέντρο, ενώ οι υπόλοιποι τρομοκρατημένοι τρέχανε να σωθούνε προς όλες τις κατευθύνσεις. Το αγόρι κατέβηκε απ' το δέντρο, ευχαρίστησε τα σκυλιά του, πήγε στην καλύβα του Δράκου και πήρε το αγριογούρουνο, το ραβδί του και το σάκο του. Στο σάκο του έβαλε τους μεγάλους καρπούς κόλα για να θυμάται πως παραλίγο να πλήρωνε με τη ζωή του το μάζεμά τους.

Όταν γύρισε στο χωριό του παράδωσε το κουτσονούρικο αγριογούρουνο στον πατέρα του που καταχάρηκε βλέποντας ότι ο γιός του κατάφερε να το ξαναπιάσει.

Πέρασε καιρός.

Κάποια μέρα, ο πατέρας του αγοριού έτυχε να κοιτάξει στο σάκο του παιδιού και είδε μέσα τους μεγάλους ζουμερούς καρπούς της κόλα.

Πήρε έναν και τον έφαγε. Το αγόρι κατάλαβε αμέσως ότι χάθηκε ο ένας καρπός. Ρώτησε τον πατέρα του εάν έφαγε τον καρπό εκείνος. Κι ο πατέρας του το παραδέχτηκε. Το αγόρι τότε θύμωσε και του είπε: «Σου ζητάω να μου αναπληρώσεις τον καρπό που μου έφαγες. Δεν με νοιάζει ποιον καρπό θα κόψεις, φτάνει να είναι από το ίδιο δέντρο. Ένα σου λέω μόνο, το δέντρο κόλα ανήκει σ' ένα Δράκο».

* μασέτα, σπαθί που χρησιμοποιούν οι ιθαγενείς για ν' ανοίγουν δρόμο στην πυκνή τροπική βλάστηση.

** νκουάνγκα, χόρτα ψιλοκομμένα που γαρνίζουν το κρέας.

Ο πατέρας υποχρεώθηκε να πάει στο μεγάλο Δάσος για να ψάξει το δέντρο και να φέρει τον καρπό που του ζήτησε ο γιός του. Έψαξε για πολύ καιρό μέσα στο Δάσος, χωρίς σκυλιά και χωρίς οδηγό. Και λέγεται ότι δεν ξαναγύρισε ποτέ πίσω.

Κονγκό

ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

Μια φορά, ένας πατέρας πήγε στο Δάσος για να στήσει μαζί με το γιό του παγίδες. Αφού έστησαν τα δόκανα, τις σπαθόβεργες, τις ξόβεργες κι όλων των ειδών τις παγίδες, επέστρεψαν στο χωριό τους. Τρεις μέρες αργότερα, ο πατέρας έστειλε το παιδί να πάει στο Δάσος να ελέγξει τις παγίδες και να κουβαλήσει τη λεία που θα είχε πιθανόν πιαστεί.

Το αγόρι πήγε στο Δάσος. Σε κάθε παγίδα είχε πιαστεί κι ένα ζώο. Κι επειδή οι παγίδες ήταν πάρα πολλές, το παιδί βρέθηκε μπροστά σε έναν απίστευτο αριθμό θηραμάτων, τόσο μεγάλο που δεν ήξερε πώς να τα κουβαλήσει στο χωριό.

Γι' αυτό μάζεψε όλα τα ζώα και τα κουβάλησε στην Καλύβα του Διαβάτη. Αναποφάσιστο το παιδί δεν ήξερε ποιο ζώο απ' όλα να διαλέξει για να πάρει μαζί. Κι όπως βασάνιζε το μυαλό του άκουσε τους χτύπους τύμπανου που έπαιζε κάπου κοντά. Δεν φαινόταν ποιος χτυπάει το τύμπανο άλλα όποιος κι αν ήτανε τραγούδαγε κιόλας:

«Δεν μας νοιάζει για φαΐ
ζούμε με τραγούδια και χορό!
δεν δίνουμε αξία στο φαγητό,
γιατί τρεφόμαστε απ' τα τραγούδια και το χορό!»

Ο ρυθμός του τύμπανου μαζί με το τραγούδι ασκούσαν τέτοια μαγική γοητεία στο παιδί που άρχισε κι εκείνο να τραγουδάει και να χορεύει μαζί με τις αόρατες δυνάμεις. Χόρευε, χόρευε μέχρι τη δύση του ήλιου. Μόνο τότε θυμήθηκε ότι έπρεπε να γυρίσει στο χωριό του κι έφυγε τρέχοντας χωρίς να θυμηθεί καθόλου την Καλύβα του Διαβάτη και το κυνήγι. Όλοι οι κάτοικοι στο χωριό περίμεναν πώς και πώς το αγόρι να γυρίσει, σίγουροι για το κυνήγι που θα 'φερνε πράγμα που υπόσχονταν οι ώρες που είχε λείψει. Και όταν είδαν το αγόρι να γυρίζει άπρακτο, απογοητεύτηκαν. Ο πατέρας του ζήτησε εξηγήσεις: «Πώς και γυρίζεις τέτοια ώρα παιδί μου; Κι οι παγίδες δεν είχαν πιάσει τίποτα; Οι πρόγονοί μας λέγανε: γύρνα νωρίς απ' το αποτυχημένο κυνήγι, έτσι όπως έκανε κι ο στρατοκόπος που έφυγε μόλις χάραξε απ' το χωριό των Λιμάρηδων όπου είχε την ατυχία να σταματήσει για τη νύχτα. Από δω και πέρα, αν δεν βρίσκεις στις παγίδες πιασμένο κυνήγι να βιάζεσαι να γυρίσεις πίσω για να μην ξεγελάς την ελπίδα των άλλων που σε περιμένουν».

Το αγόρι δεν είπε κουβέντα για την περιπέτειά του. Τρεις μέρες αργότερα, το στείλανε και πάλι για να δει τις παγίδες. Κι όπως την πρώτη φορά έτσι και τώρα βρήκε ένα θήραμα σε κάθε παγίδα. Συγκέντρωσε όλο το κυνήγι στην Καλύβα του Διαβάτη και αποφάσισε να πάρει δύο ζώα μαζί του στο χωριό. Ξεχώρισε δυο όμορφες αντιλόπες και τις στρίμωξε μέσα στο πρόχειρο καλάθι που 'φτιαξε από λεπτές φοινικόβεργες. Δεν πρόλαβε όμως να σηκώσει το πανέρι με το κυνήγι και να κινήσει να φύγει, όταν άρχισε πάλι να ηχεί όπως και την προηγούμενη φορά το τύμπανο. Και πάλι ο ρυθμός ασκούσε πάνω του μια διαβολεμένη γοητεία σε τέτοιο σημείο που πέταξε μακριά το καλάθι και βάλθηκε να χορεύει ακριβώς σαν την πρώτη φορά. Χόρευε, χόρευε μέχρι που ξέχασε εντελώς την πείνα του. Όταν νύχτωσε, δεν βρήκε πια το κουράγιο να κουβαλήσει μαζί το κυνήγι που είχε συσκευάσει. Επέστρεψε λοιπόν στο χωριό με τα χέρια αδειανά. Αυτή τη φορά όλοι στο χωριό καταφέρθηκαν εναντίον του. Θιγμένο το αγόρι αποφάσισε να διηγηθεί την περιπέτειά του στον πατέρα του. Εκείνος όταν τον άκουσε, δεν μπόρεσε να κρατήσει τα γέλια του και είπε στο γιό του: «Αύριο, θα πάμε μαζί στο Δάσος, θέλω ν' ακούσω με τα ίδια μου τ' αυτιά αυτό το τύμπανο που σε μαγεύει κάθε φορά και στάθηκε η αιτία που δεν φάγαμε κρέας όλη την εβδομάδα».

Πράγματι, την επομένη πήγανε κι οι δυο τους στις παγίδες. Και βρήκανε ένα ζώο σε κάθε μια παγίδα. Μαζέψανε όλο το κυνήγι στην Καλύβα του Διαβάτη. Και ο πατέρας βάλθηκε να φτιάχνει δέματα με τα σκοτωμένοι ζώα. Την ώρα που είχαν ετοιμαστεί να φύγουνε, άρχισε να ηχεί το μαγικό τύμπανο μαζί και η φωνή με τη σαγηνευτική επήρεια:

«Δεν μας νοιάζει για φαΐ
ζούμε με τραγούδια και χορό!
δεν δίνουμε αξία στο φαγητό,
γιατί τρεφόμαστε απ' τα τραγούδια και το χορό!»

Ο ρυθμός ήταν στ' αλήθεια ακαταμάχητος, σε τέτοιο βαθμό που πατέρας και γιος άφησαν κάτω τα δέματα κι άρχισαν να χορεύουν. Αλλά ο πατέρας σιγοτραγουδάγε ένα άλλο τραγουδάκι αντιφωνώντας το τραγούδι που ακουγόταν.

Έλεγε τα εξής λόγια:

«Ω, μα τι μελωδικό τραγούδι είναι αυτό!
Ποιανού είναι το τύμπανο που ηχεί τόσο γλυκά;
Ποιανού τεχνίτη είναι το χέρι που το παίζει;
Και τι θα γινόταν άραγε αν ο τραγουδιστής
και ο τυμπανιστής έτρωγαν λιγούλακι κρέας;»

Ο πατέρας τραγουδούσε τόσο όμορφα που πολλά αερικά και ξωτικά άρχισαν να εμφανίζονται από διάφορες κρυψώνες του Δάσους. Ο άντρας τότε τους είπε: «Θα σας δώσω μερικά ζώα απ' το κυνήγι μόνο

αν με βοηθήσετε να μεταφέρω μέχρι την άκρη του Δάσους τα δέματα με το κυνήγι. Τα ξωτικά ενθουσιάστηκαν. Καταβρόχθισαν ενθουσιασμένα το κρέας, τραγουδώντας και χορεύοντας. Μετά ζεύτηκαν στους ώμους τα δέματα με το κυνήγι και συνοδέψανε τους δυο ανθρώπους μέχρι την είσοδο του χωριού. Εκεί άφησαν το φορτίο κάτω και χάθηκαν πίσω στο Δάσος.

Από τη μέρα εκείνη το αγόρι άρχισε να μαθαίνει τα μυστικά του Δάσους.

Κονγκό

ΑΧ, ΜΑΝΑ Μ' ΕΦΑΓΕ

Μια μάνα πήγε με την κόρη της στο Δάσος για να μαζέψουν άγριους καρπούς. Η περιοχή τους υπέφερε από λιμό.

Ανακάλυψαν ένα δέντρο που στην κορυφή του φύτρωναν όμορφα φρούτα μακχαλάανγκα. Η μάνα σκαρφάλωσε επάνω στο πανύψηλο δέντρο κι άρχισε το καρπολόγημα. Έκοβε τα φρούτα, τα πέταγε στο έδαφος κι η κόρη της από κάτω τα μάζευε.

Την ώρα που η μάνα έκοβε τα φρούτα η κόρη ακούστηκε να φωνάζει : «Αχ, μάνα, με τρώει! Αχ, μάνα, με καταπίνει!»

Η μάνα άκουγε: «Αχ, μάνα, τρώω! Αχ, μάνα, καταπίνω» γι' αυτό της φώναξε: «Ναι κορίτσι μου, φάε και κατάπιε! Έχουμε τόσες μέρες να βάλουμε κάτι στο στόμα μας!»

Το κορίτσι συνέχισε να φωνάζει ότι την τρώει και την καταπίνει, κι η μάνα που καταλάβαινε στραβά της έλεγε να φάει κι άλλα φρούτα.

Λίγη ώρα αργότερα, η φωνή του κοριτσιού είχε αδυνατίσει τόσο που η μάνα ανησύχησε. Κατέβηκε γρήγορα από το δέντρο κι άκουσε τις τελευταίες λέξεις της κόρης που φώναζε: «Αχ, μάνα, με τρώει! Μάνα, με καταπίνει!» Τότε μόνο η μάνα κατάλαβε ότι άλλα άκουγε στα ψηλά του δέντρου που ήτανε ανεβασμένη. Κοίταξε γύρω κι είδε μόνο το κεφαλάκι του κοριτσιού γιατί το υπόλοιπο σώμα το είχε καταβροχθίσει ένας πελώριος οφίος.

Η γυναίκα έφυγε τρέχοντας για να πάει στο χωριό τους να ειδοποιήσει τους άντρες. Αλλά μες στην ταραχή της έχασε το δρόμο και ξετρελαμένη τριγύριζε στο Δάσος. Μπροστά σ' ένα γκρεμό σωριάστηκε κι έκλαιγε ώσπου κάποια στιγμή είδε μια γριά που ερχόταν προς το μέρος της. Η γριά γυναίκα τη ρώτησε γιατί κλαίει. Και η μάνα διηγήθηκε τη συμφορά που την είχε βρει. Εκείνη της έδειξε το δρόμο για το χωριό και της είπε: «Γύρνα στο χωριό σου. Κι αν σε ρωτήσουν πώς χάθηκε η κόρη σου, να μην πεις κουβέντα. Μετά από επτά ημέρες, θα πας στο σημείο που ήταν ο πύθωνας. Θα γδυθείς τσιτσιδί μπροστά του κι ο πύθωνας θα σου δώσει ξανά το παιδί σου».

Η μάνα έφυγε και πήγε στο χωριό. Την έβδομη μέρα πήγε πράγματι στο μέρος που ήταν ο όφιος. Και ο πύθωνας ήταν πάντα εκεί με την κοιλιά φουσκωμένη σαν μπαλόκι. Η γυναίκα γδύθηκε μπροστά στο ερπετό και του έδειξε το αιδούιό της. Ο πύθωνας άρχισε να ξερνάει. Το πρώτο πράγμα που ξέρασε ο όφιος ήταν μια κασετίνα γεμάτη χρυσάφι. Το δεύτερο, πανέρια γιομάτα με καλαμπόκι, φιστίκια, και κάθε είδους

σπόρους. Έμεισε πάλι κι απελευθερώθηκαν υφάσματα σπάνιας ομορφιάς, μαργαριτάρια λαμπερά και λούσα πολλά. Και την τελευταία φορά που έκανε εμετό βγήκε το κορίτσι της που έλαμπε μέσα στην ομορφιά του. Η μάνα ένιωσε πανευτυχής κι ευχαρίστησε τον οφίο. Επέστρεψαν οι δυο τους στο χωριό μαζί με όλους τους θησαυρούς. Και μοίρασαν σε όλες τις γυναίκες του χωριού σπόρους. Κι έτσι θα πρασίνιζε ο τόπος τους όλος.

Η πρώτη σύζυγος του άντρα της έσκαγε από ζήλεια όσο έβλεπε τη γυναίκα μες τα πλούτη και τον κόσμο στο χωριό να της δείχνει τέτοιο σεβασμό. Κάποια μέρα, δεν άντεξε και τη ρώτησε πώς κατάφερε να αποκτήσει όλους αυτούς τους θησαυρούς. Εκείνη της διηγήθηκε την περιπέτειά της. Έτσι, η πρώτη σύζυγος αποφάσισε να κάνει κι εκείνη τα ίδια.

Φώναξε την κόρη της και της είπε: «Εμπρός, πάμε στο Δάσος να φάμε φρούτα μακχαλάανγκα. Δεν βλέπεις τις άλλες πώς πλουτίσανε ;»

Πήγαν στο Δάσος και βρήκαν ένα δέντρο γιομάτο με φρούτα μακχαλάανγκα. Και η μάνα είπε στην κόρη της:

«Εγώ θ' ανέβω να κόψω τα φρούτα». Ανέβηκε στο δέντρο και έκοβε φρούτα μακχαλάανγκα και τα πέταγε καταγής. Το κορίτσι έσκυβε, τα μάζευε κι έτρωγε κιόλας. Κι ενώ εκείνη μασούλαγε αμέριμνη ένας πύθωνας τυλίχτηκε γύρω της, την έσφιξε κι άρχισε να την καταπίνει. Το κορίτσι άρχισε τις φωνές: «Μάνα μου, με τρώει! Μάνα μου, με καταπίνει!» Η μάνα άκουσε το κορίτσι να φωνάζει και της απάντησε: «Άσε κόρη μου να σε καταπιεί! Άσε παιδάκι μου να σε φάει! Έτσι γινήκανε κι οι άλλες πλούσιες».

Ο όφιος συνέχισε να καταπίνει το παιδί. Στο τέλος η μάνα κατέβηκε απ' το δέντρο και πήρε το δρόμο για το χωριό. Καθ' οδόν συνάντησε μια γριά γυναίκα που τη ρώτησε από πούθε έρχεται. Η γυναίκα της διηγήθηκε ότι είχε πάει με την κορούλα της να μαζέψουνε φρούτα μακχαλάανγκα κι ότι ένας πύθωνας έφαγε το παιδί της. Η γριά έδωσε τις ίδιες ακριβώς συμβουλές όπως και στην πρώτη μάνα. Η πρώτη σύζυγος γύρισε στο χωριό. Μετά τρεις ημέρες δεν κρατιότανε από ανυπομονησία. Σηκώθηκε και πήγε στο μέρος που ήταν ο όφιος. Εκείνος ήταν πάντα εκεί. Πέταξε τα ρούχα της και τσίτσιδη στήθηκε μπροστά του και του έδειξε το αιδούιό της. Ο πύθωνας στην αρχή ξέρασε τρεις κασετίνες και μετά έμεισε το σαπισμένο κορμάκι του κοριτσιού. Η γυναίκα άνοιξε τις τρεις κασετίνες για να δει το περιεχόμενο. Η πρώτη περιείχε ακαθαρσίες, η δεύτερη φλούδες δέντρου και άμμο, η τρίτη φίδια που την άρχισαν στις δαγκωνιές.

Η γυναίκα πέθανε επί τόπου.

Κονγκό

ΓΙΑΤΙ ΚΑΠΟΙΟΙ ΑΝΤΡΕΣ ΕΧΟΥΝ ΤΡΙΧΕΣ ΣΤΟ ΣΤΗΘΟΣ

Πριν πολλά χρόνια ζούσε ένας φτωχός αγρότης, παντρεμένος με μια χήρα. Η γυναίκα είχε μια κόρη που ήταν πολύ τεμπέλα και ψηλομύτα γι αυτό και περιφρονούσε το θετό της πατέρα που ήταν φτωχός. Ο άντρας επιθυμούσε με την καρδιά του ένα δικό του παιδί που θα τον βοήθαγε στη δύσκολη δουλειά στο χωράφι. Όμως η γυναίκα του δεν μπορούσε πια να κάνει παιδιά κι έτσι παρέμενε η λαχτάρα του ένα ανεκπλήρωτο όνειρο.

Όταν κάποια μέρα ο χωρικός συναντήθηκε με το μάγο του χωριού, ο τελευταίος ρώτησε να μάθει γιατί τον τελευταίο καιρό στα μάτια του καθρεφτιζόταν η λύπη.

«Αχ», στέναξε ο φτωχός ανθρωπάκος, «ήθελα με όλη μου την καρδιά ένα παιδί δικό μου. Η θετή μου κόρη είναι τεμπέλα και κακιά και με βασανίζει απ' το πρωί μέχρι το βράδυ. Η γυναίκα μου όμως μου το ξέκοψε, δεν μπορεί να κάνει παιδιά πια. Τώρα ξέρεις την αιτία της λύπης μου».

«Αν πρόκειται μόνο γι' αυτό», είπε ο μάγος του χωριού, «τότε μπορώ να σου δώσω μια καλή συμβουλή. Θα σου πω πού είναι η είσοδος για τον Κάτω Κόσμο, εκεί θα σε βοηθήσουνε σίγουρα στο πρόβλημά σου. Λοιπόν θα περπατήσεις μια ολόκληρη μέρα προς τα ανατολικά μέχρι να συναντήσεις τρεις φοίνικες. Εκεί είναι η είσοδος για τον Κάτω Κόσμο».

Ο φτωχός χωρικός ευχαρίστησε το μάγο για τη συμβουλή του και γύρισε στην καλύβα του.

«Αύριο θα πάω όλη μέρα στο κυνήγι», είπε στη γυναίκα του και την παρακάλεσε να βάλει στο σάκο του λίγα τρόφιμα.

Το άλλο πρωινό πριν ακόμη σηκωθεί ο ήλιος, ο άνθρωπος ξύπνησε κι έφυγε απ' το χωριό του που ακόμη κοιμόταν. Για την περίπτωση που θα συναντούσε κάποιον περιέργο που θα ρώταγε για πού το 'χε βάλει τόσο πρωί, είχε μαζί του τόξο και βέλη ώστε να πει πως πάει στο κυνήγι.

Όταν κοντοζύγωνε στο Δάσος, φάνηκε ο ήλιος στον ορίζοντα και οι πρώτες ακτίνες του διαλύσανε την καταχνιά που σκέπαζε το τοπίο και του δείξανε το δρόμο που έπρεπε να εξακολουθήσει. Ο χωρικός ακολούθησε το μικρό αμμουδερό μονοπάτι που διέσχιζε τη ζούγκλα και κατά το μεσημέρι πια έφτασε σε μια απομακρυσμένη κοιλάδα που τη διέσχιζε ένα μεγάλο ποτάμι.

Με πολύ κόπο έφτιαξε μια πρόχειρη σχεδιά και πέρασε μ' αυτή στην αντίπερα όχθη. Εκεί τρομοκρατημένος ανακάλυψε ότι δεν υπήρχε πλέον μονοπάτι. Κι όσο έφτανε το μάτι έβλεπε μόνο άγρια βλάστηση που δεν είχε πατηθεί. Πουθενά ανθρώπινη παρουσία. «Πρέπει οπωσδήποτε να βρω την είσοδο για τον Κάτω Κόσμο» σκεφτότανε ο φτωχός ανθρωπάκος και άρχισε να κόβει την αγριάδα με τη μασέτα του για να ανοίξει δρόμο μέσα στην αδιαπέραστη ζούγκλα. Όταν κατέβηκε χαμηλά ο ήλιος, ο άντρας βούλιαξε αποκαμωμένος στα ψηλά χόρτα. Τα τρία φοινικόδεντρα που θα του δείχνανε την είσοδο για τον Κάτω Κόσμο δεν είχε μπορέσει να τ' ανακαλύψει. Αποφάσισε να συνεχίσει την πορεία του το άλλο πρωινό, έτσι σκαρφάλωσε σ' ένα δέντρο κι έφτιαξε πάνω στα κλαριά του το νυχτερινό του κατάλυμα ώστε να είναι ασφαλής από τα θηρία.

Το άλλο πρωί ξανάρχισε τον αγώνα του με την άγρια βλάστηση ανοίγοντας με μεγάλο κόπο δρόμο στη ζούγκλα. Για να ξέρει πού πηγαίνει ακολουθούσε την αντίθετη κατεύθυνση από την πορεία του ήλιου στον ουρανό.

Όταν έφτασε το μεσημέρι μέσα στο Δάσος είχε πια φωτίσει αρκετά. Μετά από λίγο έφτασε σε μια μεριά του Δάσους όπου φυτρώνανε σχεδόν μόνο θάμνοι και τα δέντρα ήταν αραιά. Ακούραστος βαριοπατούσε τα γκριζοπράσινα χόρτα που σκέπαζαν το αμμώδες έδαφος και προχωρούσε. Ο προμήθειές του κόντευαν να τελειώσουν κι έπρεπε, αν δεν ήθελε να πεθάνει από την πείνα, να φτάσει σύντομα στον Κάτω Κόσμο. Είχε αρχίσει να χάνει κάθε ελπίδα όταν το σούρουπο είδε στο βάθος μια συστάδα δέντρων. Σύντομα αναγνώρισε τους τρεις κοκοφοίνικες. Έμπηξε μια κραυγή θριάμβου κι ευχαρίστησε τους θεούς για τη βοήθειά τους. Τα τελευταία μέτρα μέχρι τα δέντρα τα έκανε όσο πιο γρήγορα μπορούσε κι έπεσε αποκαμωμένος στη ρίζα του ενός φοίνικα. Όταν πήρε ανάσα, έψαξε την είσοδο για τον Κάτω Κόσμο. Όμως όσο κι αν έψαχνε δεν έβρισκε το παραμικρό κοίλωμα ή εσοχή. Οι τρεις κοκοφοίνικες ήταν το μοναδικό κέρδος του σύντομου ταξιδιού του. Κι επειδή πείναγε πολύ, προσπάθησε να χτυπήσει από κάτω με πέτρες τις καρύδες. Με το πρώτο του χτύπημα πέτυχε το στόχο του και μια καρύδα έπεσε απ' το δέντρο και κύλησε μέχρι που χάθηκε παραπέρα. Θυμωμένος ο άντρας έτρεξε στο μέρος που πίστευε ότι σταμάτησε ο καρπός. Μέριασε τα χόρτα και κει ανακάλυψε μια μικρή σήραγγα που χανότανε μέσα στη γη. Χωρίς καθυστέρηση,

στριμώχτηκε στο άνοιγμα και σύρθηκε μέσα, ώσπου σύντομα βρέθηκε σ' έναν ευρύχωρο υπόγειο διάδρομο. Προχώρησε με γρήγορα βήματα, μέχρι που έφτασε σε μια ξύλινη πύλη που του έκλεινε το δρόμο. Επιφυλακτικά χτύπησε την πόρτα που ξάφνου άρχισε ν' ανοίγει με ένα βαρύ τριξιμο.

Πίσω από τη μεγάλη πόρτα είδε να τον περιμένει μια σταφιδιασμένη γριά και τρομοκρατήθηκε. Εκείνη χωρίς να πει λέξη του 'κανε νόημα να μπει. Ο χωρικός ακολούθησε τη σιωπηλή γριά που τον πέρασε μέσα από πολλούς σκοτεινούς διαδρόμους. Όταν πια φτάσανε σ' ένα υπόγειο ποτάμι, έδειξε στον επισκέπτη της μια βάρκα που περίμενε έτοιμη να τους περάσει αντίκρου. Ακολούθησε τις οδηγίες της γριάς χωρίς αντίρρηση και περάσανε με ασφάλεια πάνω από το δυνατό ρεύμα. Στην άλλη όχθη η συνοδός του τον οδήγησε σε μια μικρή καλύβα. Με τα κοκαλιάρικα λεπτόσαρκα δάχτυλά της άνοιξε την παμπάλαια πόρτα και άφησε τον επισκέπτη της να περάσει μέσα.

«Τι σε φέρνει σε μένανε, γενναίε ξένε;» έκρωξε η γριά με τσακισμένη φωνή.

«Κι εγώ που είχα πιστέψει ότι είσαι μουγγή», αποκρίθηκε ο φτωχός ανθρωπάκος. «Λοιπόν, μια και μιλάς τη γλώσσα μου, θα σου πω ευθύς το σκοπό της επίσκεψής μου. Έχω μια άσχημη και τεμπέλα θετή κόρη γι' αυτό θα 'θελα να κάνω ένα δικό μου παιδί. Επειδή όμως η γυναίκα μου δεν μπορεί να κάνει παιδιά πια, θέλω να ζητήσω τη δική σου βοήθεια.

«Πρώτα πρέπει να μείνεις και να με υπηρετήσεις για μια ολόκληρη βδομάδα», απαίτησε η γριά. «Και στο διάστημα αυτό, εγώ θα σκεφτώ αν θα εκπληρώσω την επιθυμία σου. Πρέπει όμως να υποσχεθείς ότι θα εκτελείς όλες μου τις διαταγές χωρίς αντιρρήσεις. Εάν δεν εκτελέσεις έστω και μία από τις οδηγίες που θα σου δώσω θα πεθάνεις επί τόπου».

Ο φτωχός ανθρωπάκος ορκίστηκε και άρχισε αμέσως τις δουλειές. Πήγε πίσω απ' την καλύβα, σήκωσε μια αγκαλιά ξύλα και άναψε φωτιά. Κι ενώ η σταφιδιασμένη γριά μαγείρευε, εκείνος περιεργάστηκε με τρόπο το εσωτερικό της καλύβας. Δεν ήταν διαφορετικό από το εσωτερικό μιας οποιασδήποτε καλύβας.

«Άντε τώρα να ξεκουραστείς λίγο», φώναξε ξαφνικά η γριά. «Αύριο σε περιμένει πολλή δουλειά».

Ο χωρικός χάρηκε που τ' άκουσε. Όταν απόφαγαν, εκείνος πήγε κι έφτιαξε ένα κρεβάτι από καλάμια, ξάπλωσε και σε λίγο είχε αποκοιμηθεί βαθιά.

Οι επόμενες μέρες πέρασαν με δουλειά σκληρή για τον επισκέπτη του Κάτω Κόσμου. Στην αρχή η γριά τον έστειλε σ' ένα υπόγειο Δάσος να κόψει ξύλα για τη φωτιά, μετά πήγε να οργώσει και να καλλιεργήσει μεγάλα χωράφια κι έπειτα έπρεπε να επιδιορθώσει τις ζημιές στην

καλύβα της γριάς γυναίκας. Το βράδυ της έβδομης μέρας είπε επιτέλους η γριά στον υπηρέτη της:

«Εκπλήρωσες σωστά όλες σου τις υποχρεώσεις, εκτός από μία: σαν τελευταίο σου ζητάω να μου πλύνεις την πλάτη».

Ο χωρικός ένωσε αποστροφή για την πλάτη της γριάς γυναίκας, που καλύπτονταν από ένα παχύ στρώμα βρώμας κι ήταν γεμάτη κρεατοελιές, κι όμως την έπλυνε μέχρι τέλους, και η γριά φχαριστήθηκε.

Το άλλο πρωί η σταφιδιασμένη γριά του έδωσε έναν ανανά που τον είχε καλοτυλιγμένο μ' ένα πολύχρωμο πανί και του είπε:

«Όταν θα φτάσεις στο σπίτι σου, ν' αφήσεις το φρούτο μια ολόκληρη νύχτα μέσα σε ζεστό νερό. Πρόσεξε όμως, δεν πρέπει ν' ανοίξεις το πανί και να κοιτάξεις τον ανανά προτού ξημερώσει.

Και μετά γέμισε το σάκο του επισκέπτη της με όλα τα καλούδια και του έδειξε το δρόμο για τη μεγάλη πύλη. Ο φτωχός χωρικός ευχαρίστησε τη γριά ξανά για την πολύτιμη βοήθειά της κι έφυγε. Χαρούμενος έτρεξε στον ανηφορικό διάδρομο που όσο έβγαινε απ' τη γη όλο και στένευε. Κι όταν τέλος στριμώχτηκε στη μικρή σχισμή και κατάφερε να βγει έξω, στραβώθηκε από το πολύ φως, μιας κι είχε ξεσυνηθίσει τον ήλιο κι έβαλε τα χέρια του μπροστά στα μάτια του που πονούσαν για να μπορέσει να δει γύρω του. Περιπάτησε παραπατώντας μέχρι τη ρίζα ενός κοκοφοίνικα κι εκεί έπεσε στο χορτάρι ζαλισμένος. Γρήγορα τα μάτια του συνηθίσανε στο φως του ήλιου και ανάλαφρος ξεκίνησε με κατεύθυνση τα δυτικά, εκεί που βρισκόταν το χωριό του. Μετά από δυο μέρες πεζοπορία επέστρεψε κατάκοπος στο χωριό του.

Μόλις αντίκρισε από μακριά τις καλαμένιες στέγες τον πήρανε τα δάκρυα. Του φαινότανε σαν να είχε ξενιτευτεί για χρόνια κι ότι μόλις τώρα γύριζε στην πατρίδα. Κάθισε στη σκιά ενός εβενόδεντρου και περίμενε υπομονετικά να πέσει το σκοτάδι και τότε μόνο σηκώθηκε και πήγε στην καλύβα του. «Μα πού ήσουν!», έβγαλε μια φωνή η γυναίκα του μόλις τον είδε. «Είχαμε πια πιστέψει ότι σε φάγανε τα θηρία». «Χάθηκα μες στο Δάσος», γκρίνιαξε ο χωρικός και κρέμασε στον τοίχο το πανωφόρι που μέσα του είχε κρύψει το πολύτιμο δώρο της γριάς. Η γυναίκα του γεμάτη περιέργεια τον βομβάρδισε με ερωτήσεις άλλα εκείνος αποκρινότανε με υπεκφυγές. Είχε αποφασίσει, το μυστικό να το κρατήσει ακόμη μια νύχτα για τον εαυτό του. Κι όταν η γυναίκα του και η κόρη της πέσανε για ύπνο, έβγαλε με κάθε μυστικότητα τον τυλιγμένο ανανά από το πανωφόρι του, τον έβαλε με ζεστό νερό μέσα στη χύτρα κι έπειτα την ακούμπησε πάνω στη σβηστή πυροστιά. Ανακουφισμένος και ήρεμος ξάπλωσε χωρίς να κάνει θόρυβο στο κρεβάτι κι αφέθηκε γρήγορα σ' ένα βαθύ και χωρίς όνειρα ύπνο.

Το επόμενο πρωινό, τον ξύπνησαν τα αναστατωμένα ξεφωνητά της γυναίκας του που είχε πάει στην πυροστιά για ν' ανάψει φωτιά.

«Τι έπαθες γυναίκα;» ρώτησε ο χωρικός κι έτριψε τα μάτια του για να ξυπνήσει.

«Μέσα στη χύτρα μας είναι ένα νεογέννητο μωρό! Έλα να δεις, είναι ένα κοριτσάκι».

Σ' αυτές τις λέξεις ο άντρας πετάχτηκε απ' το κρεβάτι κι έτρεξε κοντά στη γυναίκα του. Πράγματι μέσα στη μεγάλη χύτρα ήτανε ξαπλωμένο ανάσκελα και κοιμόταν αθώα ένα μωράκι τυλιγμένο σ' ένα πολύχρωμο πανί.

«Μπορείς εσύ να εξηγήσεις πώς βρέθηκε το μωρό αυτό μέσα στη χύτρα μας», ρώτησε η γυναίκα τον άντρα της που έλαμπε από ευτυχία. «Εάν μου υποσχεθείς να μην πεις σε κανέναν κουβέντα, θα σου φανερώσω από πού κρατάει η σκούφια του μωρού».

Κι όταν η γυναίκα ορκίστηκε σ' όλους τους θεούς ότι δεν θα της έφυγε κουβέντα, της διηγήθηκε ο χωρικός το ταξίδι του στον Κάτω Κόσμο.

«Η γριά εκπλήρωσε την επιθυμία σου, άντρα μου», είπε τελικά η γυναίκα. «Θα. πούμε στο χωριό ότι το γέννησα εγώ σήμερα».

Ο χωρικός συμφώνησε με την πρόταση της γυναίκας του κι έφυγε όλο χαρά για τις δουλειές του.

Το νέο για τη γέννηση του παιδιού διαδόθηκε σ' όλο το χωριό σαν τη φωτιά στα ξερά χόρτα. Όλοι ευχήθηκαν στο ζευγάρι, μόνο η Αντέντι, η κόρη, δεν μπορούσε να χωνέψει ότι η μάνα της γέννησε αυτό το κοριτσάκι. Και γι' αυτό την πίεζε όλη την ώρα με ερωτήσεις για να μάθει την αληθινή προέλευση της αδελφούλας της, μέχρι που η γυναίκα αποκάλυψε το μυστικό. Η Αντέντι ορκίστηκε να μη μιλήσει σε κανέναν στο χωριό για την προέλευση της μικρής Εφούα, έτσι είχαν ονομάσει το κοριτσάκι.

Το παιδί μεγάλωσε κι έγινε ένα όμορφο και πρόθυμο κοριτσάκι. Με τον καλόβολο χαρακτήρα του κέρδισε τις καρδιές των γονιών του, που το αγάπαγαν υπερβολικά. Η Αντέντι γεμάτη φθόνο παρακολουθούσε την ετεροθαλή αδελφούλα της να μεγαλώνει κι άρχισε μέρα τη μέρα να την μισεί. Γεμάτη ζήλια έβλεπε πως ήταν αγαπητή σε όλους.

Όταν κάποια μέρα οι γονείς άφησαν τα κορίτσια μόνα στο σπίτι και πήγανε στο χωράφι για να ξεριζώσουνε τα ζιζάνια, η ζηλιάρα Αντέντι αποφάσισε να εκδικηθεί τη μικρή της αδερφή. Την τσιγκλούσε και την τριβέλιζε για ώρα πολλή, μέχρι που ξέσπασε ένας άγριος καυγάς μεταξύ τους. Και ξαφνικά, η Αντέντι φώναξε κατάμουτρα στη μικρή της αδερφή ότι εκείνη δεν είναι παιδί ανθρώπων αλλά το παιδί ενός ανανά.

Όμως τότε η Αντέντι, τρομαγμένη, είδε το πρόσωπο της μικρής Εφούα να παραμορφώνεται απ' τον πόνο. Σηκώθηκε κι έβγαλε χωρίς μιλιά το φόρεμά της και διπλώθηκε με το παλιό πολύχρωμο ύφασμα που

κάποτε ήταν τυλιγμένος ο ανανάς. Και τραγούδησε ένα λυπητερό τραγουδάκι που τα λόγια του μείνανε χαραγμένα για καιρό στ' αυτιά της ετεροθαλούς αδερφής:

«Η Αντέντι θεωρεί τον εαυτό της παιδί των ανθρώπων
εμένα όμως με βλέπει σαν το παιδί ενός ανανά,
Αντέντι, εγώ τότε επιστρέφω στη χώρα των ανανάδων
Αντέντι, χμμ, χμμ, Αντέντι!»

«Μη φεύγεις, μείνε δω μαζί μου, Εφούα», την ικέτευσε η Αντέντι που είχε τρομοκρατηθεί βλέποντας την αδελφούλα της να πηγαίνει προς τη μεριά του Δάσους. Αλλά χωρίς αποτέλεσμα! Η Εφούα έφτασε γρήγορα στο Δάσος και χάθηκε χωρίς να γυρίσει ούτε μια φορά το κεφάλι της για να κοιτάξει πίσω.

Στο μεταξύ ο πατέρας είχε ένα κακό προαίσθημα. Μέσα του κάτι του έλεγε ότι στην καλύβα τους, τώρα που λείπουνε, κάτι συμβαίνει. Δεν μπορούσε να βρει ησυχία και αναγκάστηκε να το πει στη γυναίκα του:

«Νιώθω ότι στο σπίτι μας κάτι κακό συμβαίνει. Πρέπει να γυρίσω αμέσως στο χωριό και να δω τί κάνουν τα παιδιά».

«Τι είναι αυτές οι τρέλες;» του φώναξε η γυναίκα του. «Μου φαίνεται ότι τα λες αυτά για να γλιτώσεις τη δουλειά στο χωράφι».

Όμως ο χωρικός δεν κρατιόταν. Κι όταν έφτασε στην καλύβα τους είδε καθισμένη στα σκαλιά την Αντέντι να κλαίει.

«Πού είναι η Εφούα;» ρώτησε με κομμένη την ανάσα ο ανήσυχος πατέρας.

«Της είπα ότι είναι το παιδί ενός ανανά», είπε η Αντέντι μέσα στους λυγμούς της. «Κι εκείνη έβγαλε τα ρούχα της κι έφυγε προς τα κει».

«Ωστε πήγε ανατολικά», είπε ο πατέρας γεμάτος αγωνία κι όρμησε μέσα στο καλύβι. Γέμισε στα γρήγορα το σάκο του κι έφυγε τρέχοντας προς το Δάσος. «Πρέπει να προλάβω την Εφούα, πριν γυρίσει πίσω στον Κάτω Κόσμο», σκεφτότανε. Κι όμως όσο κι αν έτρεχε, δεν μπορούσε ν' ανακαλύψει κάποιο ίχνος της αγαπημένης του κόρης. Χωρίς να σταματήσει ούτε για να πάρει ανάσα, άνοιγε δρόμο με τη μασέτα του μέσα στην άγρια βλάστηση. Ακόμη και μέσα στο σκοτάδι συνέχιζε βιαστικός την πορεία του και τελικά, με το χάραμα κατάφερε να φτάσει στο μεγάλο πλάτωμα που φυτρώνανε οι τρεις κοκοφοινικιές.

«Αν προλάβει η μικρούλα Εφούα να γυρίσει στον Κάτω Κόσμο, πάνε λυθήκανε τα μάγια», σκέφτηκε. Και ψόφιος στην κούραση όπως ήταν έπεσε στα τέσσερα μες στα χόρτα που φύτρωναν στις ρίζες των φοινίκων κι έψαχνε. Ξάφνου έμπηξε ο απελπισμένος χωρικός μια κραυγή. Κάτω από ένα φοίνικα βρήκε μέσα σ' ένα πολύχρωμο πανί έναν ανανά τυλιγμένο. Μόνο τα μαλλιά της Εφούα δεν είχαν

μεταμορφωθεί. Πήρε στα χέρια του το παράξενο πακέτο και το 'σφιξε σφιχτά στο στήθος του.

«Αχ, παιδί μου, παιδάκι μου, γύρισε, γύρισε πίσω», ικέτευε ενώ μούσκευε με τα δάκρυά του τα μαλλάκια της.

Σε λίγο διαπίστωσε ότι τα μαλλιά του κοριτσιού είχανε κολλήσει στο στήθος του και τώρα μεγαλώνανε πάνω του. Έπιασε τις τρίχες με το χέρι του και προσπάθησε να τις ξεριζώσει. Χωρίς αποτέλεσμα.

Περίλυπος γύρισε πίσω στο καλύβι του και διηγήθηκε στην οικογένειά του τη μοίρα της αγαπημένης του κόρης Εφούα. Κατηγόρησε τη γυναίκα του με πικρά λόγια γιατί πρόδωσε στην κόρη της το μυστικό της προέλευσης του παιδιού. Και μέσα στην οργή του πέταξε έξω από την καλύβα του τη γυναίκα μαζί και τη θετή κόρη του και λίγο καιρό αργότερα ξαναπαντρεύτηκε μια άλλη γυναίκα, που του έκανε πολλά παιδιά. Όταν τ' αγόρια του μεγάλωσαν ο χωρικός διαπίστωσε ότι όλα είχαν μαλλιαρό στήθος.

Από κείνο τον καιρό και πέρα όλοι οι απόγονοι του γεροχωρικού μέχρι ακόμη στις μέρες μας βγάζουν τρίχες στο στήθος.

Γκάνα, Ακάν

ΤΑ ΤΡΙΑ ΑΔΕΡΦΙΑ ΚΑΙ Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥΣ

Κάποτε, ήταν ένας άντρας με τρεις γιούς. Τους αγάπαγε όλους το ίδιο. Κάποια στιγμή αρρώστησε βαριά. Όταν έφτασε η ώρα να πεθάνει, κάλεσε τα παιδιά του για να τους ανακοινώσει την τελευταία του επιθυμία. Τους είπε τα ακόλουθα λόγια:

«Παιδιά μου, σύντομα θα έχω φύγει από κοντά σας. Προς το παρόν δεν έχω τίποτα να σας αφήσω. Μετά θάνατον όμως θα έρθω κάποια νύχτα στον ύπνο σας και θα σας πω πού βρίσκεται η κληρονομιά του καθενός. Αλλά θα πρέπει να ακολουθήσετε πιστά τις οδηγίες που θα σας δώσω για ν' αποκτήσετε τα δώρα μου. Ο καθένας σας θα πρέπει να πάει στο σημείο που θα του υποδείξω, θα πάρει το πακέτο που θα βρει, μα δεν θα το ανοίξει προτού επιστρέψει στο σπίτι».

Μόλις είπε και την τελευταία λέξη, ο πατέρας πέθανε. Του έγινε μια κηδεία με όλες τις τιμές.

Λίγες μέρες μετά την κηδεία ο πρωτότοκος γιος είδε ένα όνειρο. Ήρθε ο πατέρας τους στον ύπνο και του παράγγειλε ν' ανέβει σ' ένα γειτονικό βουνό και να σταθεί μπροστά σ' ένα δέντρο μπαομπάμπ. Το παλικάρι πήγε πράγματι στο δέντρο. Κι έτσι όπως περίμενε, ένα μεγάλο πακέτο έπεσε από ψηλά απ' το δέντρο. Το σήκωσε, το φορτώθηκε στο κεφάλι του και πήρε το δρόμο της επιστροφής. Το πακέτο όμως ήταν τεράστιο και πάρα πολύ βαρύ, γι' αυτό σταμάτησε στην όχθη ενός ποταμού για να ξεκουραστεί. Κι έτσι όπως καθότανε τον τσίγκλησε η περιέργεια να δει τι ήταν αυτό που έκανε το πακέτο τόσο βαρύ. Αντιστάθηκε, στο τέλος δεν άντεξε, άνοιξε το πακέτο παρ' όλες τις συμβουλές του πατέρα. Από μέσα πετάχτηκαν πρόβατα, κατσίκια, πουλερικά, και όλα αυτά τα ζωντανά που ήταν κλεισμένα βρήκαν την ευκαιρία και γίνανε μπουχός. Δυστυχής και ντροπιασμένος ο νεαρός δεν βρήκε το κουράγιο να γυρίσει στο χωριό. Απόμεινε κει τσακισμένος να κλαίει τη μοίρα του.

Την επόμενη μέρα ήταν η σειρά του δευτερότοκου που είχε δει το ίδιο όνειρο. Πήγε στο ίδιο μέρος και περίμενε, μετά από λίγο είδε να πέφτει από ψηλά ένα πελώριο πακέτο. Το σήκωσε και ξεκίνησε για το χωριό. Ακολούθησε το ίδιο μονοπάτι όπως και ο μεγάλος του αδερφός. Και όταν έφτασε στην όχθη του ποταμού τον βρήκε να κάθεται σε μια πέτρα.

Ο πρωτότοκος άρχισε τις κοροϊδίες λέγοντάς του:

«Ο πατέρας μας κοροϊδεψε. Πίστεψες ότι το πακέτο σου έχει μέσα κάτι τι πολύτιμο; Τίποτα έξω από χαλίκια και άμμο δεν έχει, γι' αυτό και είναι ασήκωτο. Αν δε με πιστεύεις άνοιξε να δεις μόνος σου».

Παρακινήμένος από τον αδερφό του ο δευτερότοκος άνοιξε το πακέτο του. Την ίδια στιγμή ξεπήδησαν από μέσα πρόβατα, κατσίκια, κοτόπουλα, βόδια, περιστέρια ... κι όλ' αυτά που κάνουν τον πλούτο! Έξαλλος εκείνος άρχισε να βρίζει το μεγάλο του αδερφό. Κι οι δυο τους πιαστήκανε στα χέρια. Όμως η δυστυχία τους ήταν μεγαλύτερη από τον θυμό τους γι' αυτό και σταμάτησαν λέγοντας:

«Θα περιμένουμε τώρα να δούμε τι θα κάνει ο μικρός μας αδερφός».

Τη νύχτα που ακολούθησε, ο υστερότοκος ονειρεύτηκε. Ο πατέρας τους παρουσιάστηκε και του υπέδειξε το μέρος που έπρεπε να πάει και να περιμένει την κληρονομιά του. Το πρωινό, πήγε στο σημείο που έπρεπε και στάθηκε στις ρίζες του δέντρου. Ένα τεράστιο πακέτο έπεσε μπροστά του. Ευχαρίστησε τον πατέρα του και το σήκωσε. Ήταν πολύ βαρύ. Με προσπάθεια προχώρησε κι έφτασε στο ποτάμι που περίμεναν τ' αδέρφια του. Με το που τον είδανε να 'ρχεται διπλωμένο κάτω απ' το βάρος του πακέτου, εκείνοι άρχισαν τις κοροϊδίες:

«Βασανίζεσαι για το τίποτα, αδελφούλη μας. Πιστεύεις στ' αλήθεια ότι το πακέτο έχει μέσα κάτι που ν' αξίζει; Ο πατέρας μας κοροϊδεψε. Το πακέτο σου είναι γεμάτο μέχρι απάνω με πέτρες και ακαθαρσίες. Κι αν δεν το πιστεύεις, κοίταξε μόνος σου».

Ο υστερότοκος τους ρώτησε με τη σειρά του:

«Και πού βρίσκονται οι πέτρες κι οι ακαθαρσίες οι δικές σας; Εγώ το πακέτο μου δεν πρόκειται να τ' ανοίξω προτού να φτάσω στο χωριό. Θα σεβαστώ τη θέληση του πατέρα μας».

Του είπαν κι άλλες κουβέντες άσκημες για να τον αποθαρρύνουν. Εκείνος όμως αντιστάθηκε και τους παράτησε εκεί για να επιστρέψει στο χωριό. Και μόλις πήρε ανάσα, στην καλύβα τους, άνοιξε το πακέτο του. Χιλιάδες και μυριάδες οικόσιτα ζώα πετάχτηκαν έξω απ' το πακέτο. Κι ο υστερότοκος γιος έγινε ζάπλουτος. Τα αδέρφια του έγιναν υπηρέτες του κι ο ίδιος ανακηρύχτηκε αρχηγός της φυλής.

Μπουρούντι

ΔΥΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΕΣ

Κάποτε, σ' ένα χωριό, ζούσε ένας άντρας με τις δυο γυναίκες του. Στο χωριό ζούσε κι ένας νάνος. Ο άντρας με τις δυο γυναίκες προτιμούσε τη δεύτερη απ' την πρώτη. Γι' αυτό και η πρώτη σύζυγος ζήλευε. Κάποια μέρα η πρώτη σύζυγος είπε στη δεύτερη:

«Καλή μου Καλόονγκο, έχω δει στο Δάσος καρπούς Μπόοντι, δεν πάμε να τους μαζέψουμε; Αρέσουνε του άντρα μας πολύ».

Πράγματι, πήγανε στο Δάσος και βρήκανε το δέντρο που ήταν φορτωμένο με καρπούς. Η πρώτη σύζυγος, η Μουάαντι, είπε:

«Εγώ δεν ξέρω να σκαρφαλώνω, εσύ που είσαι και πιο νέα, δεν ανεβαίνεις στο δέντρο να μαζέψεις τους καρπούς;»

Η Καλόονγκο δεν είπε όχι. Ανέβηκε ίσαμε την κορυφή του δέντρου που ήταν γεμάτο καρπούς Μπόοντι. Μάζεψε, μάζεψε, πέντε ολόκληρες αγκαλιές. Κάποια στιγμή είπε στη συντρόφισσά της:

«Καλή μου Μουάαντι, δεν έχει πια άλλους καρπούς, θα κατέβω» .

Μόλις το άκουσε αυτό η πρώτη σύζυγος, χτύπησε με τις παλάμες της τον κορμό και την ίδια στιγμή το δέντρο μεγάλωσε κι έγινε πελώριο. Η νέα γυναίκα που κρατιόταν δύσκολα στην κορυφή του δέντρου άρχισε τα παρακάλια.

«Καλή μου Μουάαντι, λυπήσου με, σπλαχνίσου με, καλή μου Μουάαντι!»

Όμως η πρώτη σύζυγος την ειρωνεύτηκε λέγοντάς της:

«Τι κέρδισες, ε; Περνιόσουνά σε όλα για πιο καλή και με παραμέριζες μες το ίδιο μας το σπίτι. Να, τώρα τι έπαθες!» Και συμπλήρωσε: «Άντε λοιπόν, πήδα κι εγώ θα σε πιάσω».

Η νέα γυναίκα δεν ήξερε τι να κάνει, στο τέλος πήδησε αλλά η Μουάαντι δεν έκανε καμιά προσπάθεια για να την πιάσει. Κι έτσι η κοπέλα τσάκισε τα πόδια και τα χέρια της.

Η πρώτη σύζυγος την έσυρε μέχρι την κουφάλα ενός δέντρου. Και κει την έκρουψε μέσα στην κοιλότητα. Φεύγοντας της είπε:

«Φεύγω, αλλά θα έρχομαι κάθε μέρα να σου φέρνω φαγητό και θα σε περιποιούμαι μέχρι να γιάνεις και να γίνεις καλά».

Και η πρώτη σύζυγος γύρισε στο χωριό τους. Μαγείρευε τους καρπούς Μπόοντι κι έβαλε στον άντρα της να φάει.

Όταν βράδιασε ο άντρας ρώτησε τη Μουάαντι:

«Καλή μου Μουάαντι, ξέρεις πού έχει πάει η Καλόονγκο;

Και η Μουάαντι αποκρίθηκε: «Άει, παράτε με! Πότε με ξαναρώτησες εσύ για το τι κάνει και τι δεν κάνει η Καλόονγκο; Κι αν θέλεις να ξέρεις, κάπου θα 'ναι με τους νέους της ηλικίας της και θα τα λένε».

Ξημέρωσε και η Καλόονγκο δεν είχε φανεί. Ο σύζυγος πήγε στους φίλους του και τους είπε ότι η γυναίκα του χάθηκε. Κι άρχισαν το ψάξιμο. Ψάξανε μια ολόκληρη βδομάδα, μα δεν την βρήκαν.

Κρυφά, κάθε μέρα που πέρναγε, η πρώτη σύζυγος πήγαινε στο μέρος που είχε κρύψει τη δύστυχη Καλόονγκο και της έφερνε φαγητό. Κι όταν η Καλόονγκο τη ρώταγε:

«Μου φέρνεις μόνο φαγητό, πού είναι επιτέλους το γιατρικό;»

Η Μουάαντι της απαντούσε: «Πάψε! Έχω ψάξει όλο τον κόσμο για να βρω το βάλαμο που θα θρέψει τα σπασίματά σου κι ακόμη δεν το βρήκα».

Κι έτσι πέρναγε ο καιρός κι άδειαζαν και γέμιζαν τα φεγγάρια. Κάποια μέρα ο νάνος του χωριού ακολούθησε κρυφά την πρώτη σύζυγο, την ώρα που πήγαινε στο μέρος που είχε φυλακισμένη την Καλόονγκο. Κι όπως συνήθως, πήγε, άφησε το φαγητό στην κοπέλα και ξανάφυγε για το χωριό.

Μόλις η Μουάαντι απομακρύνθηκε, ο νάνος πλησίασε στην κουφάλα του δέντρου, ανακάλυψε μέσα την Καλόονγκο κι έβαλε τις φωνές:

«Μαμά Καλόονγκο! Τι κάνεις εδώ; Στο χωριό όλος ο κόσμος σε γυρεύει κι εσύ κρύβεσαι αυτού!»

Η Καλόονγκο του εξήγησε πώς είχαν τα πράγματα. Ο νάνος έτρεξε αμέσως στο χωριό για να τα πει όλα στον αρχηγό του χωριού. Την ώρα των συζητήσεων, ο αρχηγός μάζεψε όλους τους άντρες και τους πληροφόρησε για την ανακάλυψη που είχε κάνει ο νάνος. Συμφώνησαν όλοι μαζί την επόμενη μέρα ν' ακολουθήσουν κρυφά τη Μουάαντι μέχρι το Δάσος και να δούνε τελικά τι πάει και κάνει εκεί ... Πράγματι την επόμενη μέρα η Μουάαντι έκανε το συνηθισμένο της δρομολόγιο. Κι όταν έφτασε στην κρυψώνα, έδωσε στην Καλόονγκο φαγητό για να φάει, όμως την ώρα που ετοιμαζόταν να φύγει πετάχτηκαν οι άντρες και την αιφνιδίασαν, λέγοντάς της:

«Μάλιστα, μάλιστα! Εσύ δεν ήσουν που μας έλεγες ότι δεν ξέρεις πού βρίσκεται η Καλόονγκο;»

Τραβήξανε και βγάλανε την κοπέλα μέσα από το κοίλωμα του δέντρου και τότε διαπιστώσανε ότι τα σπασμένα πόδια της είχανε πάθει γάγγραινα. Η πρώτη σύζυγος τους είπε:

«Μη με σκοτώνετε. Έχω το γιατρικό που θα την κάνει αμέσως καλά».

Έβγαλε από το σακούλι της μια σκόνη και φύσηξε λίγη πάνω στην κοπέλα. Τα τσακισμένα πόδια της γίνηκαν αμέσως καλά, όπως και πρώτα και το κορμί της έγινε πανέμορφο. Και επέστρεψαν όλοι μαζί στο χωριό. Ο σύζυγος έδιωξε την πρώτη του γυναίκα λέγοντάς της: «Φύγε και χάσου γιατί είσαι μια κακιά μάγισσα».

Και το παραμύθι που φαινόταν ατέλειωτο ... παίρνει τέλος εδώ.

Κονγκό

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Πριν από μερικά χρόνια ζούσαν ένας άντρας και μια γυναίκα. Έκαναν κι οι δυο τους προσπάθειες μεγάλες για να εξοικονομήσουν τον επιούσιο για τους ίδιους και τα παιδιά τους, αλλά τα φέρνανε πολύ δύσκολα βόλτα. Μια μέρα ο άντρας αποφάσισε να κατεβεί στη θάλασσα για να ψαρέψει.

Όταν έφτασε στην παραλία είδε μια πιρόγα τραβηγμένη έξω στην άμμο που την έλεγαν «η Λίμνη με τις κότες». Έσπρωξε τη μικρή πιρόγα στο νερό, πήδησε μέσα, ανοίχτηκε στη θάλασσα και προσπάθησε να ψαρέψει. Έμεινε μια ολόκληρη βδομάδα μα δεν έπιασε ούτε λέπι.

Στις αρχές της νέας βδομάδας είπε:

«Θα δοκιμάσω να ψαρέψω σ' εκείνο εκεί το νησάκι».

Έριξε το αγκίστρι του κοντά στο νησάκι και περίμενε ίσαμε πέντε ώρες, όταν ξαφνικά ένιωσε την πετονιά του να τραβάει. Κι όταν τράβηξε έξω την πεταχτή είδε ότι στο αγκίστρι του είχε πιαστεί η Βασίλισσα της Θάλασσας. Σήκωσε το ρόπαλό του να της βαρέσει μια στο κεφάλι, όμως η Βασίλισσα της Θάλασσας του είπε:

«Προτού με χτυπήσεις, σήκωσε τα μάτια σου ψηλά και κοίταξε τον καλό θεό. Θα σου χαρίσω μια κατσίκα μαγική. Δεν θα χρειαστεί να ξανακατέβεις στη θάλασσα. Θα πεις μόνο: «Από την καλοσύνη αυτής της κατσίκας που μου χάρισε η Βασίλισσα της Θάλασσας, θέλω να δω μπροστά μου όλα όσα έχω ανάγκη για να ζήσω!»

Όμως έξω στη στεριά υπήρχε κάποια γυναίκα που ήταν νονά στα βαφτίσια του γιου του ανθρωπάκου μας. Η πονηρή κουμπάρα γνώριζε ότι ο κουμπάρος δεν είχε κατσίκα. Κατέβηκε στην παραλία να του πάει λίγο φαγητό. Όταν τον είδε να 'ρχεται του είπε:

«Κουμπάρε πεινάς κι έχεις πολύ κουραστεί. Σου έφερα κάτι για να φας. Δώσ' μου μένα το καλάθι με τα σύνεργα και την κατσίκα να σ' τα κουβαλήσω εγώ».

Πήρανε μαζί το δρόμο του γυρισμού και ο δρόμος περνούσε πρώτα από το σπίτι της κουμπάρας. Όταν φτάσανε μπροστά στο σπίτι της εκείνη του είπε:

«Κουμπάρε μείνε εδώ να κοιμηθείς απόψε».

Κι όπως ο κουμπάρος ήταν ξεθεωμένος αποφάσισε να μείνει και να κοιμηθεί εκεί. Η κουμπάρα είχε μια ψυχοκόρη που έμενε μαζί της στο σπίτι, μόλις ο κουμπάρος αποκοιμήθηκε της είπε:

«Πήγαινε μέσα και πάρε την κατσικά του κουμπάρου.

Να την πας στο μαντρί και να φέρεις τη δικιά μας να τη βάλεις δίπλα στον κουμπάρο που κοιμάται».

Ξημέρωσε κι ο κουμπάρος σηκώθηκε, πήρε την κατσικά που ήταν δεμένη δίπλα του κι έφυγε. Όταν έφτασε στο σπίτι του είπε στα παιδιά του που μαζεύτηκαν κοντά του:

«Τώρα θα δείτε, πώς με την καλοσύνη αυτής της κατσίκας που μου χάρισε η Βασίλισσα της Θάλασσας, θα πάρουμε όλα όσα έχουμε ανάγκη για να ζήσουμε».

Δεν είχε τελειώσει καλά καλά τη φράση του κι η κατσικά άρχισε να κάνει την ανάγκη της πάνω στο κρεβάτι των παιδιών. Ο άνθρωπος συγχυσμένος γύρισε κατά τη μεριά της θάλασσας και φώναξε:

«Βασίλισσα της Θάλασσας, θα τα πούμε αύριο».

Και πράγματι την άλλη μέρα ο άντρας ξανακατέβηκε στη θάλασσα, έριξε στο νερό τη «Λίμνη με τις κότες» και χτύπησε με δύναμη το κουπί. Όταν τέλος έφτασε στο νησάκι είπε:

«Βασίλισσα της Θάλασσας σήμερα θα σε σκοτώσω».

Ο άντρας ψάρεψε μέχρι τ' απόγευμα όταν είδε την πετονιά του να τεντώνεται. Κοιτάζει και βλέπει ότι είχε ξαναπιάσει στο αγκίστρι του τη Βασίλισσα της Θάλασσας. Σηκώνει το ρόπαλό του να τη βαρέσει. Κι η Βασίλισσα της Θάλασσας τον προλαβαίνει:

«Φίλε μου, προτού να με χτυπήσεις, σήκωσε ψηλά τα μάτια σου και κοίταξε τον θεό. Ναι φίλε μου! Θα σου χαρίσω μια μικρή μαγική ταμπακέρα. Και δεν θα χρειαστεί να ξανάρθεις εδώ ποτέ. Όταν θα φτάσεις σπίτι σου, θα πεις μόνο: «Με την καλοσύνη της ταμπακέρας που μου χάρισε η Βασίλισσα της Θάλασσας θέλω να δω όλα όσα ποθεί η ψυχή μου τούτη την ώρα μπροστά μου».

Στο τέλος ο κουμπάρος πείστηκε, μα μόλις έφτασε στη στεριά, η κουμπάρα του ήταν εκεί και τον περίμενε. «Φτωχέ μου κουμπάρε ξέρω ότι διψάς. Να, λίγος καφές που σου έφερα για να πιεις».

Ο κουμπάρος πήρε τον καφέ και τον ήπια. Η κουμπάρα συνέχισε: «Δώσ' μου μένα το καλάθι του ψαρέματος, θα το κουβαλήσω εγώ».

Ανέβηκαν μαζί το δρόμο. Ο κουμπάρος ήταν κατάκοπος και περνώντας από το σπίτι της κουμπάρας μπήκε κι έπεσε αμέσως για ύπνο. Όταν η κουμπάρα τον είδε κοιμισμένο είπε στο κορίτσι της:

«Πάρε την ταμπακέρα που έχει ακουμπήσει δίπλα του ο κουμπάρος κι άλλαξέ τη με τη δική μας».

Όταν ο κουμπάρος σηκώθηκε το χάραμα, πήρε την ταμπακέρα κι ανέβηκε στο δικό του σπίτι. Κι όταν τα παιδιά κι η γυναίκα του τον είδανε να 'ρχεται, φωνάξανε:

«Τι μας φέρνει ο πατέρας σήμερα; Χτες μας έφερες μια κατσίκια που μας κατούρησε το κρεβάτι».

Ο πατέρας τους έδειξε το δώρο του και τους είπε:

«Τώρα θα δείτε! Με την καλοσύνη αυτής της ταμπακέρας που μου χάρισε η Βασίλισσα της Θάλασσας, θέλω να δω όλα όσα ποθεί η ψυχή μου αμέσως μπροστά μου».

Την ίδια στιγμή, μέσα από την ταμπακέρα βγήκανε σφήκες κι άρχισαν στις τσιμπιές τα παιδιά. Εκείνα ουρλιάζανε απ' τον πόνο:

«Αι! Αι! Αι! Οι σφήκες μας τσιμπάνε».

Ο άντρας είπε εξαγριωμένος:

«Ε, λοιπόν, αυτή τη νύχτα δεν θα κοιμηθώ στο σπίτι μου, θα κατέβω στην παραλία».

Μια και δυο κατηφόρισε στη θάλασσα και κει ξάπλωσε στο μόλο και κοιμήθηκε. Όταν φώτισε το πρώτο πρωινό φως, μπήκε στην πιρόγα «Λίμνη με τις Κότες», έδωσε μια δυνατή σπρωξιά στο κουπί και μετά από λίγο έφτασε στα νερά του μικρού νησιού. Ψάρευε συνέχεια μέχρι αργά το απόγευμα. Ξάφνου ένιωσε την πετονιά του βαριά, τραβάει και βλέπει τη Βασίλισσα της Θάλασσας στο αγκίστρι του. Σηκώνει ψηλά το ρόπαλο. Η Βασίλισσα της Θάλασσας προλαβαίνει και του φωνάζει:

«Φίλε μου πριν με βαρέσεις, σήκωσε τα μάτια σου ψηλά στον ουρανό και κοίταξε τον καλό θεό. Σήμερα είναι η τελευταία μέρα που έρχεσαι εδώ. Τώρα κιόλας θα σου δώσω το μαγικό αυλό. Και μόλις φτάσεις στο σπίτι σου θα πεις: «Με την καλοσύνη της φλογέρας που μου έχει χάρισει η Βασίλισσα της Θάλασσας θέλω τούτη την ώρα να δω όλα όσα ποθεί η ψυχή μου μπροστά μου».

Πείστηκε λοιπόν ο άνθρωπος να πάρει τη φλογέρα και γύρισε πίσω στην ακτή. Μόλις πάτησε το πόδι του στη στεριά βλέπει μπροστά του πάλι την κουμπάρα που του λέει:

«Καημένε κουμπάρε, ξέρω ότι διψάς και πεινάς. Πάμε στο σπίτι μου να φας, να πιεις, να καρδαμώσεις».

Και όπως συνήθως στο δρόμο της επιστροφής, σηκώνει εκείνη το πανέρι του κουμπάρου. Και όταν πια φτάνουνε σπίτι ο κουμπάρος τρώει και πίνει και η κουμπάρα του λέει:

«Δεν κάθεται κουμπάρε να κοιμηθείς εδώ;»

Και πράγματι εκείνος έμεινε. Κι όπως πήγαινε να τον πάρει ο ύπνος, η κουμπάρα του λέει:

«Δώσε μου μένα τη φλογέρα να σ' τη φυλάξω».

Και ο κουμπάρος της αποκρίθηκε:

«Όχι, θα την κρατήσω εδώ δίπλα μου».

Η κουμπάρα περίμενε τη στιγμή που εκείνος θα κοιμότανε και τότε είπε στο κορίτσι της:

«Ακόμα δεν ξέρεις τί πρέπει να κάνεις; Πήγαινε γρήγορα να πάρεις τη φλογέρα που 'ναι ακουμπισμένη δίπλα στον κουμπάρο και βάλε στη θέση της τη δική μας».

Το κορίτσι υπάκουσε. Όταν όμως πήγε να πιάσει τη φλογέρα, εκείνη σηκώθηκε και της χτύπησε το χέρι. Η μικρούλα ξαφνιασθηκε αλλά δοκίμασε πάλι, η φλογέρα την ξαναχτύπησε. Και τότε το 'βαλε στα πόδια τσιρίζοντας:

«Αι! Αι! Μάνα η φλογέρα με κοπανάει».

Η κουμπάρα είπε τότε στη μικρούλα:

«Τρέμεις απ' την πείνα μου φαίνεται, άντε πήγαινε στη χύτρα να φας κάτι. Η κουμπάρα σήκωσε τις φούστες της και νυχοπερπατώντας πλησίασε τη φλογέρα. Μόλις πήγε να πιάσει το καλάμι, εκείνη σηκώθηκε και τη χτύπησε στο χέρι. Όταν το καλάμι τη χτύπησε για τρίτη φορά η κουμπάρα έβαλε τις φωνές:

«Φύγε απ' το σπίτι μου! Έξω από δω!»

Και ο κουμπάρος που ξύπνησε είπε απευθυνόμενος στη φλογέρα του:

«Κάνε αυτό που πρέπει να κάνεις».

Η φλογέρα άρχισε να βαράει την κουμπάρα. Βάρεσε, βάρεσε, βάρεσε. Της κουμπάρας της πέσαν τα φουστάνια, μπουρδουκλώθηκε κι έπεσε κάτω ψελλίζοντας αδύναμα παρακάλια στον κουμπάρο:

«Κουμπάρε, θα σου δώσω την κατσίκα σου, την ταμπακέρα σου και τη φλογέρα σου. Μόνο να φύγεις! Φύγε απ' το σπίτι μου!»

Η κουμπάρα κόντευε να πεθάνει απ' τα χτυπήματα που είχε δεχτεί. Ο κουμπάρος μάζεψε όλα τα πράγματά του, την κατσίκα, την ταμπακέρα και τη φλογέρα κι έφυγε να πάει στο σπίτι του. Όταν πια έφτασε, είπε τα μαγικά λόγια:

«Με την καλοσύνη της κατσίκας που μου χάρισε η Βασίλισσα της Θάλασσας, θέλω να δω μπροστά μου όλα αυτά που μου χρειάζονται».

Και είδε αμέσως όλα αυτά που του χρειάζονταν να υλοποιούνται μπροστά στα μάτια του. Και από τη μέρα εκείνη, ο κουμπάρος έζησε σαν άνθρωπος πολύ πολύ πλούσιος και αυτός και η οικογένειά του.

Τις προάλλες συνάντησα τον κουμπάρο και του είπα:

«Κουμπάρε, θα μου κάνεις μια χάρη;»

«Ναι αμέσως!»

Μου δίνει μια ανάποδη με το χέρι του κι εγώ κάνω μεταβολή και δρόμο παίρνω, δρόμο αφήνω...

Σεϋχέλλες, Κρεολοί

Ο ΠΟΥΛΑΡΟΥΡΑΙΟΣ

Τον παλιό καιρό, ζούσε ένα πλάσμα, το οποίο σαν ζώο ήταν ερμαφρόδιτο. Ένα μέρος του κορμιού του ήταν καλυμμένο με φτερά κι έμοιαζε με πουλί και το άλλο μέρος του ήταν τριχωτό κι έμοιαζε με αρουραίο. Σε τέτοιο μάλιστα βαθμό που το ονόμαζαν Πουλαρουραίο.

Όταν ο Πουλαρουραίος μάθαινε από κάπου ότι το τάδε πουλί απεβίωσε πήγαινε ευθύς στο ξόδι του για να το κλάψει μαζί με όλα τ' άλλα πουλιά. Και εκεί παρουσιαζότανε με την πλευρά του κορμιού του που ήταν καλυμμένη με φτερά, έτσι ώστε τα πουλιά να είναι σίγουρα ότι είναι ένα μαζί τους. Κι όταν πάλι κάποιος αρουραίος πέθαινε έτρεχε για να τον κλάψει μαζί με όλους τους άλλους αρουραίους. Κι εκεί έδειχνε την πλευρά του σώματος που ήταν τριχωτή. Και οι αρουραίοι ήταν πια σίγουροι ότι το πλάσμα αυτό ήταν της δικιάς τους ράτσας. Κι αυτό το παιχνίδι των δύο ρόλων έγινε για τον Πουλαρουραίο πηγή χαράς και κομπορρημοσύνης.

Έφτασε όμως μια μέρα και ο Πουλαρουραίος αρρώστησε βαριά και πέθανε. Το νέο του θανάτου του έφτασε στ' αυτιά των πουλιών. Όταν όμως εκείνα φτάσανε στον τόπο που ήταν ο νεκρός, διαπίστωσαν ότι το σώμα του πεθαμένου ήταν χωρισμένο στα δύο, το ένα μέρος ήταν καλυμμένο με φτερά και τ' άλλο με τρίχες. Είπανε το λοιπόν:

«Αυτό εδώ το πλάσμα δεν είναι της δικιάς μας ράτσας, διότι εμείς τρίχες δεν έχουμε, ας αφήσουμε στους αρουραίους την τιμή να τον θάψουνε.

Και επέστρεψαν στα σπίτια τους κουβαλώντας πίσω μαζί τους και τα σάβανα. Με τη σειρά τους οι αρουραίοι μάθανε το μαντάτο του θανάτου. Τρέξανε να πάνε κοντά στον πεθαμένο, όμως τι έκπληξη τους περίμενε εκεί! Το αποθαμένο πλάσμα είχε ένα σώμα δισυπόστατο. Είπαν οι αρουραίοι το λοιπόν:

«Ετούτο δω δεν είναι από το δικό μας σόι, γιατί εμείς φτερά δεν έχουμε. Ας τον αφήσουμε στα πουλιά για να φροντίσουνε για την κηδεία του».

Και φύγανε και κείνοι παίρνοντας μαζί και τα σάβανα.
Και το κουφάρι του Πουλαουραίου έμεινε εκεί γιατί κανείς δεν
βρέθηκε να τον θάψει. Γι' αυτό και λένε ότι όλοι οι άνθρωποι είναι
αδέρφια αλλά κάθε ένας ανήκει σε μια συγκεκριμένη φάρα. Λέγεται
ακόμη ότι ο κλέφτης έχει πιο πολλούς φίλους από τον ψεύτη.

Μαλάουι, Λιλόγγους

Η ΑΧΑΡΙΣΤΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Κάποτε ένας άντρας παντρεύτηκε μια πολύ όμορφη γυναίκα. Και την αγαπούσε πολύ. Λίγα χρόνια μετά το γάμο τους η γυναίκα κόλλησε μια φοβερή ασθένεια, τη λέπρα. Σε λίγο οι φίλοι του άντρα άρχισαν να τον συμβουλεύουν να την παρατήσει, αλλά εκείνος ούτε που τους άκουγε γιατί αγάπαγε πολύ τη γυναίκα του.

Γύρισε σ' όλα τα μέρη για να μπορέσει να βρει ένα μάγο ώσπου κάποια μέρα βρήκε κάποιον που του είπε:

«Μπορώ να θεραπεύσω τη γυναίκα σου, όμως όλα εξαρτώνται από σένα».

«Θα κάνω ό,τι κι αν μου ζητήσεις», απάντησε ο άντρας, «γιατί για μένα το πιο σπουδαίο πράγμα στον κόσμο είναι η υγεία της γυναίκας μου».

Ο μάγος έφυγε για λίγο και γύρισε μ' ένα μικρό σκύλο. Είπε τότε στον άντρα:

«Βλέπεις αυτό εδώ το σκυλί; Αν το καταπιείς ολόκληρο η γυναίκα σου ευθύς θα γιατρευτεί».

Ο άντρας άνοιξε το στόμα του και έκανε μια χαψιά το σκυλάκι. Ο μάγος του έδωσε την ακόλουθη συμβουλή:

«Για να μην ξανακολλήσει η γυναίκα σου το μικρόβιο της λέπρας θα πρέπει να μην τσακωθείτε ποτέ ξανά. Να ξέρεις ότι στην πιο μικρή φιλονικία σας, ο σκυλάκος θα βγει από την κοιλιά σου και η γυναίκα σου θα ξαναγίνει λεπρή».

Ο άντρας γύρισε στο σπίτι του και βρήκε τη γυναίκα του να σφύζει από υγεία κι ομορφιά. Κάθε ίχνος λέπρας είχε χαθεί από πάνω της. Της διηγήθηκε τα καθέκαστα, τι έκανε για να την γιατρέψει. Και επέμεινε πολύ στη συμβουλή που του είχε δώσει ο μάγος. Η γυναίκα του υποσχέθηκε ότι δεν θα γινόταν εκείνη ποτέ η αιτία για να τσακωθούνε κι ότι δεν θα έλεγε κουβέντες για να τον στεναχωρήσει.

Πέρασε καιρός. Μια μέρα ο σύζυγος έφυγε για να πάει ταξίδι. Στη διάρκεια της απουσίας του η γυναίκα πήγε στο Δάσος να μαζέψει

μανιτάρια. Εκεί, είχε την τύχη να βρεθεί μπροστά σ' ένα μισοφαγωμένο από λέοντα βουβάλι. Μάζεψε το θήραμα και το πήγε σπίτι. Έδωσε στους γονείς της ένα μεγάλο κομμάτι και το υπόλοιπο το μαγείρεψε και το έφαγε με τους φίλους της. Δεν κράτησε καθόλου κρέας για τον άντρα της. Όταν εκείνος γύρισε στο χωριό άκουσε ότι η γυναίκα του βρήκε ένα μισοφαγωμένο βούβαλο στο Δάσος.

«Απόψε θα φάω ένα καλό κομμάτι κρέας», μονολόγησε.

Αλλά το βράδυ, όταν κάθισε να φάει, κατάπληκτος διαπίστωσε ότι στο πιάτο ήταν μόνο λαχανικά. Σκέφτηκε ότι η γυναίκα του θα είχε κρατήσει το κρέας για την επομένη.

Έφαγε χωρίς να πει λέξη. Την άλλη μέρα η γυναίκα του σέρβιρε ξανά το ίδιο φαΐ με λαχανικά. Πουθενά κρέας. Ρώτησε λοιπόν ευγενικά:

«Έμαθα ότι βρήκες στο Δάσος ένα μισοφαγωμένο απ' τα λιοντάρια βουβάλι κι ότι το μάζεψες. Δεν κράτησες κάνα κομμάτι για μένα;»

Η γυναίκα θύμωσε και του απάντησε με αγένεια:

«Πάψε! Τότε που εσύ έφαγες ολόκληρο σκύλο, σου είπα εγώ γιατί δεν μου κράτησες λιγούλακι;»

Ο άντρας ένιωσε ότι τον πρόσβαλε, της είπε λοιπόν ότι γίνεται αχάριστη κι έτσι κατέληξαν να καυγαδίζουνε. Ο σκύλος πετάχτηκε απ' την κοιλιά του άντρα και η γυναίκα ξανάγινε στη στιγμή λεπρή, μάλιστα έγινε πιο λεπρή από παλιά. Πήγαν πάλι και βρήκαν τον μάγο, όμως αυτός αρνήθηκε να δώσει τον σκύλο στον άντρα για να τον ξανακαταπιεί.

Κονγκό

Ο ΚΥΝΗΓΟΣ, Ο ΣΚΙΟΥΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΔΡΑΚΟΣ

Σ' ένα χωριό ζούσε άλλοτε ένας πολύ ικανός κυνηγός και ήταν τόσο άξιος που δεν γύρναγε ποτέ από το κυνήγι με άδεια χέρια. Η γυναίκα του και τα παιδιά του δεν ήξεραν άλλο φαγητό έξω απ' το κρέας.

Κάποια μέρα που πήγε για κυνήγι έτυχε να μην χτυπήσει τίποτα. Κι όσο η μέρα προχώραγε στο τέλος της τόσο ο κυνηγός γινόταν πιο δυστυχισμένος. Δεν μπορούσε να συνηθίσει στην ιδέα ότι θα επέστρεφε άπρακτος στο σπίτι του. Θυμήθηκε λοιπόν ότι κάποια απ' τις προηγούμενες μέρες είχε στήσει μια παγίδα σ' ένα μέρος στο Δάσος. Κι είπε στον εαυτό του: «Πάμε να κοιτάξουμε σ' αυτή την παγίδα μήπως και υπάρχει κάποιο θήραμα». Έφτασε σ' εκείνο το σημείο και καταχάρηκε όταν είδε ότι υπήρχε ένας σκίουρος πιασμένος απ' το πόδι! Ο κυνηγός μονολόγησε: «Δεν πειράζει, μικρό ή μεγάλο το ζώο, σημασία έχει ότι κάτι έπιασα. Αυτός ο σκίουρος θα σώσει τη φήμη μου σαν μεγάλου κυνηγού στα μάτια της γυναίκας μου και των παιδιών μου».

Όμως όταν έβγαλε το ζώακι απ' την παγίδα, εκείνο του απεύθυνε το λόγο και του είπε:

«Αφεντικό, μη με σκοτώσεις, σε ικετεύω. Η γυναίκα σου και τα παιδιά σου είναι μαθημένα να τρώνε μεγάλα κομμάτια κρέας και θα σε κοροϊδέψουνε μόλις δουν να γυρνάς με ένα μικρό σκιουράκι που δεν μετράει διόλου. Άσε με να φύγω και ποιος ξέρει, ίσως κάποια μέρα σου φανώ κι εγώ σε κάτι χρήσιμος».

Το ζώακι κλάφτηκε τόσο πετυχημένα. που ο κυνηγός στο τέλος δεν άντεξε και το ελευθέρωσε. Κι έτσι υπέστη την έσχατη γι' αυτόν ταπείνωση, να γυρίσει στο σπίτι του με άδεια χέρια.

Κάποια άλλη μέρα πήγε να κυνηγήσει σε ένα Δάσος μακρινό και χτύπησε μια αντλόπη. Στο δρόμο της επιστροφής τον έπιασε μπόρα. Βρήκε καταφύγιο μαζί με το σκύλο του σε μια καλύβα που είδε τυχαία μέσα στο Δάσος. Άναψε φωτιά για να ζεσταθεί και περίμενε να σταματήσει η καταρρακτώδης βροχή. Την ώρα που ζεσταινότανε

άνοιξε η πόρτα και μπήκε μέσα ένα πλάσμα τρομακτικό. Είχε δύο κεφάλια, μεγάλα μαύρα δόντια και μια πελώρια φουσκωτή κοιλιά: ήταν ο Δράκος! Απευθύνθηκε στον κυνηγό και στο σκύλο του και είπε: «Καλώς ήρθατε στο σπιτικό μου!»

Όταν η βροχή κόπασε, ο κυνηγός σηκώθηκε, μάζεψε το θήραμα και το ντουφέκι του και κίνησε να φύγει, όμως ο Δράκος τον έπιασε απ' το μπράτσο, τον σταμάτησε και του είπε:

«Έ, φιλαράκο, έτσι φεύγουνε χωρίς να ζητήσουνε την άδεια του οικοδεσπότη; Λοιπόν άκουσε τη θέλησή μου: πρώτα ο σκύλος σου θα φάει το κυνήγι σου, μετά εσύ θα φας το σκύλο σου και στο τέλος εγώ με τη σειρά μου θα φάω εσένα».

Ο κυνηγός διαμαρτυρήθηκε, ο Δράκος όμως του έφραξε την έξοδο και επέμενε στην πρότασή του.

Στη διάρκεια της παλαβής αυτής κουβέντας ανάμεσα στον κυνηγό και τον Δράκο για το αν μπορεί ή όχι να τον φάει, περνούσε τυχαία έξω από την καλύβα ο σκίουρος, ο οποίος χωρίς να γίνει αντιληπτός άκουσε την κουβέντα και αναγνώρισε τον κυνηγό που κάποτε του είχε χαρίσει τη ζωή. Έτρεξε γρήγορα κι έκλειψε μια μάσκα, τη φόρεσε και επέστρεψε στην καλύβα του Δράκου. Σκαρφάλωσε στη σκεπή της καλύβας και με μια χοντρή φωνή, μίλησε:

«Σωπάστε όλοι σας! Εγώ, ο Παντοδύναμος, βρέθηκα εδώ για να σας λύσω τη φιλονικία. Ο φίλος μου ο Δράκος έχει δίκιο. Άνθρωπε, θα δώσεις στο σκύλο σου το θήραμα και μόλις το ξεκοκαλίσει, εσύ με τη σειρά σου θα τον φας. Και όταν κι εσύ θα τελειώσεις με το σκύλο, ο Δράκος θα φάει εσένα. Και μόλις ο Δράκος θα σταματήσει να σε μασάει τότε θα κατέβω εγώ, ο Παντοδύναμος, και θα τον καταβροχθίσω για πάντα».

Μόλις ο Δράκος άκουσε αυτή τη σπηλαιώδη και βροντερή φωνή να απονέμει δικαιοσύνη, άρχισε να τρέμει, τα μάτια του γέμισαν δάκρυα κι άρχισε να παρακαλάει τον Παντοδύναμο με τα ακόλουθα λόγια:

«Μεγαλοδύναμε, εδώ εμείς κουβεντιάσαμε στ' αστεία, εγώ δεν είχα σκοπό να κάνω κακό στο φίλο μου τον Άνθρωπο. Το μόνο που θέλω είναι να μαζέψει το κυνήγι του και να πάει στο καλό μαζί με το σκύλο του. Λυπήσου με, μεγάλε Αφέντη!»

Κι ο Παντοδύναμος αποκρίθηκε: «Είμαι ο Παντοκράτορας, αλλά συνάμα και ο πιο επιεικής μέσα στο βασίλειό μου. Ο κυνηγός μπορεί να φύγει. Όσο για σένα, Δράκε, δεν πρόκειται να σε καταβροχθίσω, όμως θα κάτσεις μέσα στο σπίτι σου και θα κάνεις μετάνοιες. Δεν θα βγεις πριν περάσουν τρεις μέρες».

Ο κυνηγός βγήκε απ' την καλύβα, ενώ ο Δράκος ψέλλιζε ευχαριστίες διάφορες και υποσχόταν στον Παντοδύναμο ότι θα σεβόταν την τιμωρία που του είχε επιβάλει. Την ίδια ώρα ο σκίουρος κατέβηκε απ'

τη σκεπή, ξεσκέπασε το πρόσωπό του απ' τη μάσκα και είπε στον άνθρωπο που τα έχασε μόλις τον αναγνώρισε:
«Άνθρωπε, γύρνα στο σπίτι σου, αλλά να ξέρεις στο εξής ότι μια καλή πράξη δεν πάει ποτέ χαμένη».

Κονγκό

ΣΑ ΜΑΖΟΥΛΟΥ Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΜΥΤΗ

Κάποια μέρα ο Σα Μουχάνγκι θέλησε να παντρευτεί.

Έψαξε και τελικά βρήκε τη γυναίκα που επιθυμούσε να παντρευτεί σ' ένα χωριό μακριά απ' το δικό του. Όταν της ζήτησε να παντρευτούν εκείνη του είπε: «Η Σα Μαζούλου δεν είναι όμορφη γυναίκα. Δες τη μύτη μου! Δεν έχει ξαναγίνει γυναίκα με τόσο μεγάλη μύτη. Αν με παντρευτείς, θα γελάει όλος ο κόσμος μαζί σου».

«Εμένα δεν με νοιάζει», της αποκρίθηκε ο νέος άντρας. «Θέλω μόνο να σε παντρευτώ».

Και με την υπόσχεση αυτή ο Σα Μουχάνγκι γύρισε στο χωριό του και πήγε να βρει τους φίλους του.

«Πήγα και βρήκα τη γυναίκα που θα παντρευτώ», τους είπε, «τη λένε Σα Μαζούλου».

«Σα Μαζούλου; Ποια; Αυτή με τη μεγάλη μύτη;» είπαν όλοι μαζί μ' ένα στόμα. «Θέλεις στ' αλήθεια να παντρευτείς τη Σα Μαζούλου; Μην το κάνεις αυτό. Όλος ο κόσμος θα γελάει μαζί σου εξαιτίας της μύτης της».

«Εγώ διάλεξα τη Σα Μαζούλου», επέμεινε ο νεαρός άντρας. «Αυτή θα πάρω γυναίκα μου ό,τι κι αν γίνει». Αυτά τους είπε και τους γύρισε την πλάτη.

Μετά από λίγο οι γυναίκες του χωριού αρχίσανε να του λένε:

«Μην παντρευτείς τη Σα Μαζούλου, είναι πολύ άσχημη!»

«Λέτε; Και πού θα βρω γυναίκα καλύτερη από τη Σα Μαζούλου;» αποκρινόταν εκείνος.

«Καλά, είναι δική σου υπόθεση!» συνέχιζαν οι γυναίκες. «Αλλά εμείς δεν πρόκειται σε καμιά περίπτωση να πάμε να τη συνοδέψουμε απ' το χωριό της».

«Έχει καλώς!» τους είπε ο Σα Μουχάνγκι μ' ένα τόνο που δεν σήκωνε αντίρρηση, «θα πάω τότε μόνος μου να τη φέρω. Η Σα Μαζούλου θα γίνει οπωσδήποτε γυναίκα μου».

Και ο Σα Μουχάνγκι έκλεισε την κουβέντα και πήγε στο σπίτι του για να κουβεντιάσει με τους γονείς του. «Αύριο», τους ανακοίνωσε, «θα πάω να παντρευτώ τη γυναίκα μου, γι' αυτό δώστε μου αυτά που μου αναλογούν για την προίκα».

Με τα χρήματα που του έδωσαν οι γονείς του, ο Σα Μουχάνγκι κίνησε το επόμενο πρωινό να πάει στο χωριό της νύφης. Περιπάτησε όλη μέρα και κατά το βράδυ έφτασε στο χωριό της μνηστής του. Η προίκα που παρουσίασε έγινε δεκτή κι έτσι εκείνη τη νύχτα ο νέος κοιμήθηκε ευχαριστημένος.

Την άλλη μέρα, με το χάραμα, ο γερο-θείος απ' το σόι της μάνας τής Σα Μαζούλου κάλεσε την κοπέλα και της είπε:

«Σα Μαζούλου, επειδή σήμερα παντρεύεσαι και φεύγεις για να πας να ζήσεις στο χωριό του άντρα σου, άκουσε αυτά που έχει να σου πει ο μητράδελφος θείος σου! Μείνε για πάντα κοντά στον άντρα σου. Μην φύγεις ποτέ από δίπλα του. Ακόμη κι αν οι άνθρωποι εκεί στο χωριό δεν είναι μαζί σου καλοί, ακόμη κι αν εκείνοι ψάχνουν για τσακωμό, εσύ μην το βάζεις στα πόδια. Δούλεψε καλά για τον άντρα σου. Αν σου πει η μάνα του άντρα σου: "Πήγαινε να φέρεις νερό", μην αντιμιλήσεις αλλά πήγαινε στο ποτάμι για να φέρεις νερό. Αν σου πει η μάνα του άντρα σου: "Πήγαινε να κοπανίσεις στο γουδί το μανιόκο", μην κάνεις μούτρα, πήγαινε απλά εκεί που είναι τα γουδιά και κάνε τη δουλειά που σου ζητήσανε. Μην τσακώνεσαι με τους ανθρώπους στο χωριό. Να τρως μαζί τους και να 'σαι φιλική με τις ανιψιές του άντρα σου, γιατί μια γυναίκα δεν πρέπει να δημιουργεί διχόνοια μέσα στην οικογένεια του άντρα της. Αν ακολουθήσεις τις συμβουλές του θείου απ' το σόι της μάνας σου, τότε ο νέος που θα σε παντρευτεί θα είναι πάντα προσεκτικός και πρόθυμος απέναντι σε μένα και στα παιδιά μου, και ποτέ δεν θα πει κακή κουβέντα για την οικογένειά μου! Άκουσες καλά τις συμβουλές του θείου σου, Σα Μαζούλου;»

«Ναι, άκουσα», απάντησε εκείνη.

Ο γέρος ξεπροβόδισε την κοπέλα λέγοντάς της: «Πήγαινε στο καλό».

Η Σα Μαζούλου πήγε κατόπιν και βρήκε τη μάνα της. Εκείνη τη βοήθησε να φτιάξει το πανέρι της. Της έβαλε μέσα όσα η κόρη της θα χρειαζόταν και το έκλεισε καλά. Όλες οι γυναίκες του χωριού μαζευτήκανε μπροστά στο σπίτι της και είπαν:

«Σα Μαζούλου, μήπως σου πέρασε απ' το μυαλό ότι θα σε συνοδεύσουμε μέχρι το χωριό του άντρα σου; Αμ, δεν πρόκειται! Ποτέ δεν θα συνοδεύαμε μια κοπέλα τόσο άσχημη σαν και σένα, γιατί εμάς θα κοροϊδέψουνε μόλις φτάσουμε στο χωριό».

Αυτές οι κουβέντες πονέσανε πολύ τη Σα Μαζούλου. Κι όμως, προτίμησε να: σιωπήσει. Πήρε το πανέρι της, το έβαλε στο κεφάλι της και βγήκε στο δρόμο μαζί με τον άντρα της.

Δρόμο πήραν, δρόμο άφησαν.

Όταν φτάσανε σ' ένα ρυάκι αποφασίσανε να σταματήσουνε. Ακουμπήσανε τα πράγματα που είχαν φορτωθεί κι ανοίξανε το πανέρι για να βγάλουνε το μανιόκο. Εκείνη τη στιγμή ένας μυστηριώδης άντρας πετάχτηκε από το Δάσος, τους πλησίασε και τους μίλησε:

«Για πού το βάλατε ολομόναχοι;»

«Πήγα στο πέρα χωριό για να φέρω τη γυναίκα μου», αποκρίθηκε ο Σα Μουχάνγκι.

«Οι άνθρωποι στο χωριό μου δεν θελήσανε να με συνοδέψουνε όπως είναι το έθιμο. Γι' αυτούς η γυναίκα μου λόγω της μεγάλης της μύτης είναι πανάσχημη. Τα ίδια είπανε και οι γυναίκες στο χωριό της γυναίκας μου κι αρνηθήκανε να 'ρθουνε μαζί μας. Να, γιατί είμαστε ολομόναχοι εδώ».

Ο άντρας που είχε ξεφυτρώσει από το Δάσος τους κοίταξε και δεν απάντησε. Κοίταξε κατόπιν εξεταστικά τα πράγματά τους κι έδειξε με το δάχτυλο το μανιόκο:

«Φίλοι μου», τους είπε, «δώστε μου να φάω κι εγώ λίγο ψωμί».

Ο Σα Μουχάνγκι του έκοψε ένα κομμάτι και οι τρεις κάτσανε και φάγανε με όρεξη.

«Πού θα πάτε να περάσετε τη νύχτα;» ρώτησε ο άντρας όταν πια τελειώσανε.

«Δεν μας απασχολεί καθόλου», απάντησε ο Σα Μουχάνγκι. «Είμαστε φορτωμένοι γι' αυτό περπατάμε αργά. Θα κοιμηθούμε όπου μας πιάσει η νύχτα».

«Ακολουθήστε με», είπε ο ξένος, «ξέρω ένα μέρος όπου θα είσαστε ασφαλείς για να περάσετε τη νύχτα».

Και μ' αυτή την κουβέντα ο παράξενος άντρας φορτώθηκε μερικά πράγματα και προπορεύτηκε για να τους δείξει το δρόμο. Ο Σα Μουχάνγκι και η Σα Μαζούλου τον ακολούθησαν. Σύντομα φτάσανε σ' ένα ξέφωτο. Κόντευε να νυχτώσει. Ο Σα Μουχάνγκι πήγε να μαζέψει ξύλα για ν' ανάψει φωτιά. Η Σα Μαζούλου πήγε στο ποτάμι και κουβάλησε νερό. Σε λίγη ώρα τα είχαν όλα έτοιμα.

Εκείνη τη στιγμή ο μυστηριώδης άντρας που όλη αυτή την ώρα είχε χαθεί, ξαναπαρουσιάστηκε και κάθισε να φάει μαζί τους κοντά στη φωτιά. Όταν αποφάγανε, στράφηκε στη Σα Μαζούλου:

«Σα Μαζούλου, είσαι γυναίκα με κουράγιο. Αγνόησες τις κακίες των γυναικών στο χωριό σου κι ακολούθησες τον άντρα σου. Να μου το θυμηθείς, θ' ανταμειφθείς γι' αυτό. Πρόσεξε όμως, Σα Μαζούλου, να μείνεις πιστή στον άντρα σου. Ακόμη κι αν σε αδικήσει, ακόμη κι αν εκείνος σου φερθεί άσκημα να μη φύγεις από κοντά του γιατί αν φύγεις από κοντά του θα δυστυχήσεις!»

Κι όταν τελείωσε την κουβέντα αυτή ο μυστηριώδης άντρας σηκώθηκε και χάθηκε μες στο Δάσος. Ο Σα Μουχάνγκι και η Σα Μαζούλου τον

περίμεναν ώρα πολλή πιστεύοντας ότι θα ξαναγυρίσει. Τώρα είχε πια σκοτεινιάσει για τα καλά, αλλά οι δυο τους εξακολούθησαν να κοιτάζουν στη μεριά του Δάσους που είχε χαθεί ο μυστηριώδης ξένος. Για λίγο ακόμη κουβέντιασαν ώσπου αποκοιμήθηκαν.

Την άλλη μέρα με την πρώτη ακτίνα του ήλιου ο Σα Μουχάνγκι σηκώθηκε. Ποια ήταν η έκπληξη του όμως μόλις κοίταξε τη γυναίκα του. Η μεγάλη μύτη της είχε εξαφανιστεί! Μάλιστα! Και δεν ήταν πια άσχημη γυναίκα η Σα Μαζούλου, αλλά αντίθετα πανέμορφη!

Συνεπαρμένος ο Σα Μουχάνγκι ξύπνησε τη γυναίκα του.

«Σα Μαζούλου», της είπε, «η μύτη σου, η μεγάλη μύτη σου χάθηκε!»

Η Σα Μαζούλου, κατάπληκτη, ψαχούλευε το πρόσωπό της.

«Αλήθεια είναι», αναφώνησε, «η μύτη μου που την κορόιδευε όλος ο κόσμος εξαφανίστηκε! Είναι απίστευτο! Πώς έγινε αυτό;»

«Πού να ξέρω κι εγώ;» της είπε ο Σα Μουχάνγκι. «Μάλλον εσύ, Σα Μαζούλου, θα πρέπει να μου εξηγήσεις αυτή την αλλαγή!»

Χαρούμενοι κουβεντιάζανε ώσπου κάποια στιγμή αντιληφθήκανε ότι ο ήλιος είχε ανέβει ψηλά στον ουρανό.

«Ξεχαστήκαμε», είπε ο Σα Μουχάνγκι, «είναι ώρα να φύγουμε».

Σηκωθήκανε και χωρίς άλλο χασομέρι ξεκινήσανε. Γύρω στο μεσημέρι φτάσανε στο χωριό. Μεγάλη ήταν η έκπληξη όλων. Είχε γίνει τόση κουβέντα για την ασχήμια της Σα Μαζούλου και τη μακριά της μύτη και τώρα ξαφνικά μπροστά τους παρουσιάστηκε μια πανέμορφη γυναίκα!

Οι γυναίκες του χωριού που είχαν αρνηθεί να πάνε να τη συνοδέψουν τώρα ντροπιασμένες κρυφτήκανε στις καλύβες του. Αλλά και οι νέοι δεν αισθάνονταν τώρα περήφανοι για τη συμπεριφορά τους. Ο Αρχηγός του χωριού τους επιτίμησε με γλώσσα αυστηρή:

«Βλέπετε λοιπόν! Ντροπιαστήκατε κι ήταν μια δίκαιη τιμωρία γιατί δε θελήσατε να συμπαρασταθείτε στο φίλο σας. Εκείνος, αντίθετα, βρήκε το κουράγιο να πάει ολομόναχος στο μακρινό χωριό και να φέρει τη γυναίκα του που εσείς τη λέγατε άσχημη. Να τώρα, που εκείνοι τα κατάφεραν και χωρίς εσάς».

Η συνηθισμένη καθημερινή ζωή του ζευγαριού άρχισε και σύντομοι τα γεγονότα αυτά ξεχάστηκαν. Ο καιρός πέρασε. Την περίοδο της ξηρασίας διαδέχτηκε η περίοδος των βροχών. Κι έφτασε η μέρα που η Σα Μαζούλου τσακώθηκε με το σύζυγό της. Ο τσακωμός ήταν άσχημος και η Σα Μαζούλου μάζεψε τα πράγματά της για να γυρίσει στο χωριό της. Αφού περπάτησε για ώρα πολλή στο Δάσος, η αναπνοή της έγινε βαριά από την υγρασία και ασυναίσθητα το χέρι της πήγε στο πρόσωπό της.

«Μα τι είν' αυτό; Τι έπαθα;» αναφώνησε. «Η μύτη μου μεγάλωσε και πάλι κι έγινε πιο μεγάλη από τα πριν».

Σταμάτησε.

«Τι να κάνω;» αναρωτήθηκε. Κάθισε και σκέφτηκε για λίγο κι αποφάσισε να ξαναγυρίσει στο χωριό του άντρα της. Και, ω του θαύματος, όσο προχωρούσε, η μεγάλη μύτη της κόνταινε και όταν πια έφτασε στο χωριό, η μυτόνγκα είχε για τα καλά χαθεί. Για καλή της τύχη δεν συνάντησε κανέναν στο δρόμο κι ο άντρας της δεν κατάλαβε τίποτα.

Πέρασαν έξι μέρες. Οι άντρες του χωριού αποφάσισαν να πάνε για κυνήγι. Σκοτώσανε τέσσερις αντιλόπες και ένα βούβαλο. Ο Σα Μουχάνγκι όμως απ' την πλευρά του ήταν άτυχος. Δεν χτύπησε κανένα ζώο. Το κυνήγι πήρε τέλος, μοιράσανε το κρέας και οι κυνηγοί κοροϊδέψανε το Σα Μουχάνγκι καθώς και τη γυναίκα του Σα Μαζούλου. Προσβλημένη η γυναίκα παράτησε το μαγείρεμα και σηκώθηκε κι έφυγε απ' το χωριό. Όμως, όπως και την άλλη φορά αμέσως μόλις απομακρύνθηκε απ' το χωριό, η μύτη της μεγάλωσε κι η φουκαριάρα η Σα Μαζούλου υποχρεώθηκε να ξαναγυρίσει στο χωριό. Ευτυχώς σαν και την άλλη φορά, μόλις έφτασε στις πρώτες καλύβες του χωριού η μύτη της ξανάγινε φυσιολογική.

Κάποια άλλη μέρα οι άντρες πήγανε για ψάρεμα. Οι γυναίκες μείνανε μόνες στο χωριό κι αναρωτιόντουσαν:

«Τι να κάνουμε αλήθεια;»

«Γιατί δεν πάμε να ψάξουμε για αρουραίους», είπε κάποια.

«Ωραία ιδέα, είναι ο καλύτερος μεζές», απάντησαν οι άλλες. Μια και δυο πήγανε. Παρ' όλες τις τρύπες και τα λαγούμια που ανοίξανε πιάσανε ελάχιστους ποντικούς. Αντίθετα η Σα Μαζούλου, που ήταν ικανή και ήξερε πώς να γουβώνει τη γη, τσάκωσε πολλούς αρουραίους. Η ζήλεια κυρίεψε τις άλλες γυναίκες.

«Ναι, ναι, σε είδαμε, έπιασες πολλούς αρουραίους. Για πες μας όμως τα λαγούμια τ' ανοίγεις με τη μύτη σου;»

Όταν άκουσε αυτές τις γεμάτες κακία κουβέντες η Σα Μαζούλου ξέσπασε οργισμένη:

«Ωστε αυτά σκεφτόσαστε για μένα; Θα γυρίσω λοιπόν κι εγώ στο χωριό μου».

Και ξεχνώντας αυτό που της είχε συμβεί δυο φορές ήδη σηκώθηκε κι έφυγε! Δεν πρόλαβε ν' απομακρυνθεί από το χωριό και η μύτη της άρχισε να μεγαλώνει πιο πολύ από κάθε άλλη φορά. Κατάλαβε λοιπόν ότι έκανε λάθος μεγάλο να εγκαταλείψει έτσι αναίτια τον άντρα της και το χωριό.

Γύρισε πίσω καταντροπιασμένη. Και γι' άλλη μια φορά, η μύτη μίκρυνε καθώς γύριζε και κανείς δεν το κατάλαβε. Έτσι λοιπόν γινότανε κάθε φορά που για τον ένα ή τον άλλο λόγο η Σα Μαζούλου τσακωνότανε κι ήθελε να εγκαταλείψει τον άντρα της.

Πέρασε καιρός. Η Σα Μαζούλου απόκτησε παιδί, κι αυτό μεγάλωσε, περπάτησε ώσπου κάποια μέρα στα καλά καθούμενα ο άντρας της Σα Μαζούλου πέθανε. Αυτή τη φορά οι γυναίκες του χωριού μετά την κηδεία του άντρα της τη συνοδέψανε πίσω στο χωριό και στους γονείς της.

Εκεί οι άνθρωποι σαν την είδανε μείνανε κατάπληκτοι. Είχαν περάσει μήνες και χρόνια από τότε που είχε φύγει. Ήταν όμως χωρίς αμφιβολία η ίδια η Σα Μαζούλου που έφερνε μαζί της κι ένα παιδάκι, μα η μύτη της την έκανε να φαίνεται άλλη. Είχε φύγει πανάσχημη και γύρναγε πανέμορφη. Τη ρωτήσανε να μάθουνε.

«Πώς έγινε αυτό, την ημέρα που έφυγες είχες μια πελώρια μύτη και τώρα επιστρέφεις άλλος άνθρωπος. Τι συνέβη και σε έκανε ν' αλλάξεις;»

Η Σα Μαζούλου τους διηγήθηκε την ιστορία της. Είπε για το μυστηριώδη άνθρωπο του Δάσους, για το πρώτο βράδυ που έφυγαν απ' το χωριό και τη νύχτα στο ξέφωτο, διηγήθηκε όσα εκείνος ο παράξενος άντρας της είπε, ότι μετά χάθηκε και τέλος πως το άλλο πρωινό ξύπνησε κι είχε εξαφανιστεί η απαίσια μύτη της. Τους είπε ακόμη για τη μύτη της, πώς μεγάλωνε κάθε φορά που τσακωνότανε κι αποφάσιζε να φύγει απ' το χωριό του άντρα της.

Όλοι την άκουγαν με προσοχή. Στο τέλος της διήγησης η μάνα της τη ρώτησε:

«Αυτός ο άνθρωπος, ξέρεις ποιος ήταν;»

«Δεν τον γνωρίζω», αποκρίθηκε η Σα Μαζούλου, «κι ούτε ο Σα Μουχάνγκι τον γνώριζε».

Οι μήνες πέρασαν. Οι γονείς της Σα Μαζούλου την ξαναπάντρεψαν κι εκείνη απόκτησε πολλά παιδιά.

Αλλά η Σα Μαζούλου έμεινε για πάντα πιστή στο σύζυγό της.

Ζάμπια, Κίτουε

ΚΑΠΙΝΚΑ ΝΙΟΚΑ

Ένας άνθρωπος κάποτε είχε μια πανέμορφη κόρη και της είχε δώσει το όνομα Καπίνκα Νιόκα. Η Καπίνκα Νιόκα ήταν πολύ καλομαθημένη, κι αν της ζητάγανε στο σπίτι να κάνει κάποια δουλειά, εκείνη δεν κούναγε μήτε το δαχτυλάκι της. Το μόνο πράγμα που της άρεσε να κάνει ήταν να περιποιείται την ομορφιά της.

Όταν η Καπίνκα Νιόκα έφτασε σε ηλικία γάμου, αρσενικά όλων των λογιών στριμώχονταν γύρω της. Αλλά κανένα δεν κατάφερε να κερδίσει την καρδιά της. Ούτε κι αυτές ακόμα οι συμβουλές του πατέρα της δεν την έκαναν ν' αλλάξει γνώμη.

Κάποια μέρα, εμφανίστηκε ένας άντρας πανάσχημος και τη ζήτησε. Ο άντρας λεγόταν Καντανγκένε. Και προς μεγάλη έκπληξη όλων, η Καπίνκα Νιόκα δέχτηκε να τον παντρευτεί. Ο πατέρας της ήταν αντίθετος με το γάμο αλλά μάταια. Η Καπίνκα Νιόκα του το ξέκοψε: «Εγώ αγαπώ τον άντρα αυτόν, και μόνο μ' αυτόν θα παντρευτώ».

Έτσι ο Καντανγκένε παντρεύτηκε την Καπίνκα Νιόκα και μετά την πήρε μαζί του στο σπιτικό του. Την πρώτη τους νύχτα ο Καντανγκένε σήκωσε στα χέρια τη νεαρή νύφη και την οδήγησε στο γαμήλιο κρεβάτι. Τη νύχτα όμως εκείνη μαζεύτηκαν στο Δάσος όλων των ειδών τ' αρσενικά ζώα που 'ταν ερωτευμένα με την πανέμορφη Καπίνκα Νιόκα και κάνανε μια μαγική τελετή για να βλάψουνε το γαμπρό. «Εμπρός, να πάρουμε τη γυναίκα του Καντανγκένε. Αυτός δεν είναι άξιος να ζει μ' αυτήν τη γυναίκα. Άλλωστε, αυτός είναι που την άρπαξε από μας». Και λέγοντας αυτά ξεκίνησαν τα ζώα, όλα μαζί, να πάνε στο σπίτι του Καντανγκένε.

Όταν πια ξημέρωσε, ο Καντανγκένε προσπάθησε να σηκωθεί απ' το κρεβάτι αλλά στάθηκε αδύνατο, γιατί το μισό του κορμί, δηλαδή η μία πλευρά του σώματός του, έμενε κολλημένο στο κρεβάτι. Το μισό του σώμα ήταν σαπισμένο και πάνω του έβλεπε μάλιστα και σκουλήκια. Η Καπίνκα Νιόκα ξύπνησε, είδε τα ζώα να έρχονται από μακριά κι άρχισε να τραγουδάει:

Καντανγκένε, εσύ, νυφίτσα και βούβαλε
που μοιάζεις με τσακάλι
βούβαλε που μοιάζεις με αγρίμι
εσύ, τιγροειδή νυφίτσα, ζώο των θάμνων
δείξε μας επιτέλους τον ανδρισμό σου!

Σ' αυτή την ευθεία πρόκληση ο Καντανγκένε ένιωσε το κορμί του να πάλλεται και να δονείται από δύναμη. Πετάχτηκε πάνω απ' το κρεβάτι κι όρμησε χωρίς δισταγμό πάνω στην αγέλη των θηρίων και μοίρασε χτυπήματα προς όλες τις μεριές. Έπεσε με λύσσα απάνω στο λιοντάρι, γρονθοκόπησε τη λεοπάρδαλη, τσάκισε τον ιπποπόταμο, ποδοπάτησε τον κροκόδειλο, στραγγάλισε τον βόα, χοροπήδαγε για ώρα πάνω στον κάπρο. Και τέλος βρέθηκε πρόσωπο με πρόσωπο με τη χελώνα. Κι ο αγώνας συνεχίστηκε ανελέητα, ώσπου κάποια στιγμή η χελώνα μάζεψε την τελευταία ικμάδα των δυνάμεών της και μ' ένα τελευταίο χτύπημα έριξε καταγής τον Καντανγκένε, άρπαξε τη γυναίκα του κι από δω πάνε οι άλλοι.

Όταν το ζεύγος, η Καπίνκα Νιόκα και ο χελώνας, έφτασαν στο σπίτι του τελευταίου, η μάνα-χελώνα ετοιμαζόταν να ξεφλουδίσει δυο ρίζες μανιόκο. Η Καπίνκα Νιόκα τότε της είπε: «Μάνα, δώσε μου εμένα το μανιόκο να σ' το αλέσω». Η μάνα-χελώνα πράγματι της έδωσε το μανιόκο και της έφερε και το γουδοχέρι.

Την ώρα που η Καπίνκα Νιόκα κοπάνιζε το μανιόκο, γύρω της ήρθανε παιδάκια να της κάνουνε παρέα, κι εκείνη είπε ένα τραγουδάκι:

Στο σπίτι μου ποτέ δει είχα πιάσει το γουδί
να 'μαι τώρα εδώ που αλέθω
γουδί χτύπα γερά, κουνήσου
εσύ που ζητάς καρτερία
γουδί κουνήσου, γη κατάπιε με.

Όταν τέλειωσε το τραγούδι της η κοπέλα είχε χωθεί στο χώμα μέχρι τη μέση. Και ξεκίνησε πάλι να τραγουδάει:

Στο σπίτι μου ποτέ δεν είχα πιάσει το γουδί
να 'μαι τώρα εδώ που αλέθω
γουδί, χτύπα γερά, κουνήσου
εσύ που θέλεις καρτερία
γουδί κουνήσου, γη κατάπιε με.

Κι αυτή τη φορά χώθηκε στη γη μέχρι το λαιμό. Τα παιδιά που παρακολουθούσαν, έτρεξαν να ειδοποιήσουνε το χελώνο. Αλλά η

Καπίνκα Νιόκα είχε αρχίσει για τρίτη φορά το τραγουδάκι της. Και όταν η χελώνα έφτασε τρεχάτη το τραγουδάκι τελείωνε και η Καπίνκα Νιόκα χανότανε μέσα στο χώμα που την σκέπασε τελείως. Έτσι η Καπίνκα Νιόκα κέρδισε ξανά τη θέση της στο σπίτι του Καντανγκένε.

Ζαΐρ, Λούμπα

ΤΑ ΔΥΟ ΟΡΦΑΝΑ

Τον παλιό καιρό ζούσαν σ' ένα χωριό δυο ορφανά. Ο πρωτότοκος ήταν ένας Περαστής των Νερών. Είχε ένα μαχαίρι και μ' αυτό αμυνόταν ενάντια στα ψάρια και στ' αμφίβια. Ο άλλος, ο μικρός αδερφός, έστηνε παγίδες κι όλο έτρωγε κυνήγι. Τα μεγάλα όμως ζώα που πιάνονταν στο δόκανό του κατάφερναν συχνά να απελευθερωθούν κι ο νέος δεν είχε εργαλεία για να μπορέσει να φτιάξει τις παγίδες του πιο γερές.

Μια μέρα, πήρε το μαχαίρι που είχε ξεχάσει ο αδερφός του και πήγε στο Δάσος. Στην πρώτη παγίδα είχε πιαστεί ένας αρουραίος, στη δεύτερη μια αντιλόπη και σ' ένα τρίτο δόκανο βρήκε έναν αγριόχοιρο που ήταν έτοιμος να ελευθερωθεί και να φύγει. Έβγαλε το μαχαίρι του αδερφού του απ' τη θήκη και το κάρφωσε στα πλευρά του ζώου που με μια τελευταία προσπάθεια κατάφερε και ελευθερώθηκε κι έφυγε τροχάδην με το μαχαίρι καρφωμένο στα πλευρά του. Μην μπορώντας να κάνει τίποτα ο νεαρός παγιδευτής μάζεψε το κυνήγι του και γύρισε στην καλύβα τους.

Όταν έφτασε εκεί διηγήθηκε στο μεγάλο του αδερφό τι του συνέβη, Αυτός έγινε έξαλλος και του είπε:

«Το μαχαίρι μου το χρειάζομαι, να πας αμέσως να μου το φέρεις αλλά πρόσεξε, θέλω το ίδιο μαχαίρι κι όχι κάποιο άλλο.

Ο νεαρός έφυγε και γύρισε ξανά στο Δάσος. Εκεί σταμάτησε στην όχθη του ποταμού που liaζόταν ένας κροκόδειλος. Το αμφίβιο τον ρώτησε:

«Νεαρέ άνθρωπε τι γυρεύεις;»

Εκείνος αποκρίθηκε:

«Ψάχνω το αγριογούρουνο που σώθηκε από το δόκανο που 'χα στήσει κι έφυγε τρέχοντας με το μαχαίρι του αδερφού μου καρφωμένο στα πλευρά του».

Τότε μίλησε ο κροκόδειλος:

«Βγάλε μου τις βρωμιές που σκεπάζουν τις φολίδες μου κι εγώ θα σου πω τι πρέπει να κάνεις».

Ο νεαρός καθάρισε τις φολίδες του κροκόδειλου τόσο καλά που έλαμψαν.

Και ο κροκόδειλος ευχαριστημένος του είπε:

«Πήγαινε σ' εκείνη εκεί την καλύβα και χτύπησε την πρώτη πόρτα που θα βρεις».

Ο νέος έκανε όπως του είπε το αμφίβιο ερπετό. Η πρώτη πόρτα άνοιξε και στο άνοιγμα φάνηκε ένα Στοιχειό με πρόσωπο ανθρώπου και μαλλιά που έπεφταν μέχρι τα πόδια του. Ο νεαρός θέλησε να το βάλει στα πόδια, όταν το Στοιχειό του φώναξε:

«Μείνε εκεί που είσαι, μην κάνεις βήμα γιατί πέθανες στη στιγμή».

Το παλικάρι δεν κούνησε απ' τη θέση του. Το τέρας ρώτησε:

«Ποιος σ' έστειλε σε μένα;»

«Ο κροκόδειλος με στέλνει. Του είπα την ιστορία για το πώς έχασα το μαχαίρι του αδερφού μου. Το κάρφωσα στον αγριόχοιρο που πιάστηκε στην παγίδα μου κι εκείνος έφυγε με το μαχαίρι καρφωμένο στα πλευρά του».

Το Στοιχειό ζήτησε από το νέο να του κόψει τα μακριά μαλλιά του, και ο νέος το έκανε.

«Αυτή εδώ η πόρτα οδηγεί σε μια υπόγεια αίθουσα», του εξήγησε το τρομαχτικό πλάσμα, «μόνο άνοιξέ την και μπες».

Ο νεαρός μπήκε μέσα, εκεί ολόγυρα ήταν γριές γυναίκες μισόγυμνες. Μόλις τον είδανε πηδήξαν από τη χαρά τους: «Να κάποιος που θα μπορεί από δω και πέρα να μας φτιάχνει το φαγητό μας».

Ο νέος άντρας έζησε αρκετές μέρες μαζί μ' αυτές τις γυναίκες· τους μαγείρευε και ασχολιότανε με την καθαριότητα. Κάποια μέρα, η πιο γριά από τις γυναίκες τον ρώτησε να μάθει το λόγο που είχε έρθει εκεί μέσα. Της διηγήθηκε την ιστορία του μαχαιριού. Η γριά έβγαλε και του έδωσε το μαχαίρι, του 'δωσε ακόμη τρία αυγά. Και του είπε με λίγα λόγια: «Θα σπάσεις το ένα αυγό κατάχαμα και στη στιγμή θα βρεθείς στην καλύβα σου. Όταν δώσεις στον αδερφό σου το μαχαίρι του, θα σπάσεις το δεύτερο αυγό και θα δεις να εμφανίζεται γύρω σου μια μεγάλη πολιτεία γεμάτη ανθρώπους απ' όλες τις φυλές του κόσμου. Τότε θα σπάσεις το τρίτο αυγό και θα γίνεις αρχηγός σ' αυτή την πόλη».

Όλα κύλησαν κι έγιναν κατά πώς το είχε προειπεί η γριά. Ο νέος έγινε αρχηγός στη μεγάλη πολιτεία και ανάθεσε στον αδερφό του τα σπουδαιότερα καθήκοντα της αυλής του. Όμως εκείνος έγινε τύραννος ανυπόφορος για τους κατοίκους της πόλης. Ο αρχηγός τον απάλλαξε απ' τα καθήκοντά του και του επέβαλε μια τιμωρία. Οργισμένος ο πρωτότοκος έφυγε και αναζήτησε να βρει μια παρόμοια ευκαιρία όπως ο αδερφός του. Έτσι κάποια μέρα που τριγύριζε στο Δάσος έφτασε στο ποτάμι που λιαζόταν ο ίδιος κροκόδειλος που τον ρώτησε:

«Νέε μου, τι σε φέρνει προς τα δω;»

«Ψάχνω την ευκαιρία να γίνω κι εγώ αρχηγός όπως ο μικρός αδερφός μου» αποκρίθηκε.

Ο κροκόδειλος, το λοιπόν, του πρότεινε να του καθαρίσει τις φολίδες σαν όρο για να του φανερώσει το μυστικό. Ο νέος άντρας απάντησε ότι τέτοιο εξευτελισμό δεν τον δέχεται. Ο κροκόδειλος του έδειξε τότε την καλύβα και του είπε:

«Πήγαινε και χτύπησε την πρώτη πόρτα».

Ο άντρας πήγε, χτύπησε και μπήκε. Βρέθηκε πρόσωπο με πρόσωπο μ' ένα πλάσμα τρομακτικό που είχε εμφάνιση ανθρώπινη. Το Στοιχειό ρώτησε να μάθει το σκοπό της επίσκεψης του ξένου, κι εκείνος απάντησε ότι σκοπός του ήταν να γίνει αρχηγός σε μια πόλη έτσι όπως έγινε ο μικρός του αδερφός.

Το Στοιχειό του ζήτησε να του κόψει τα μαλλιά. Ο νέος άντρας αρνήθηκε χωρίς περιστροφές. Και τότε το Στοιχειό του άνοιξε την πόρτα που οδηγούσε στην υπόγεια αίθουσα, και ο νέος που γύρευε την εξουσία, μπήκε. Οι γριές γυναίκες μόλις τον είδαν φώναξαν πετώντας απ' τη χαρά τους:

«Να κάποιος που θα μας ετοιμάζει το φαγητό μας».

Και η πιο γριά απ' όλες του ζήτησε να μαγειρέψει για να φάνε.

«Δεν είμαι γριά για να μαγειρεύω», αποκρίθηκε ο νέος.

Και η γριά τον ρώτησε:

«Τότε τι γυρεύεις εδώ;»

Κι εκείνος απάντησε:

«Αναζητώ την εξουσία, θέλω να γίνω αρχηγός έτσι όπως έγινε ο μικρός μου αδερφός».

Η γριά γυναίκα του έδωσε τότε τρία αυγά και του παρήγγειλε να τα σπάσει με τη σειρά που πρέπει. Εκείνος έσπασε το πρώτο αυγό και βρέθηκε την ίδια στιγμή στην καλύβα του. Κι εκεί αντί ν' εξακολουθήσει τη σειρά μέχρι τέλους έσπασε το τρίτο αυγό στη θέση του δεύτερου! Αμέσως γύρω του ξεφύτρωσαν κάθε είδους θηρία, κι όταν πια έσπασε και το τελευταίο πετάχτηκε μια πελώρια πύρινη φλόγα που τον κατάπιε.

Γκαμπόν, Ογκουέ

ΓΙΑΤΙ Ο ΑΝΤΡΑΣ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ Ν' ΑΠΟΚΑΛΥΨΤΕΙ ΜΥΣΤΙΚΑ ΣΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

Στην πρωτεύουσα ενός μεγάλου βασιλείου ζούσε μια φορά κι έναν καιρό ένας πολύ σοφός άνθρωπος, που λεγότανε Χιαμέκε. Όλες τις μέρες του χρόνου έρχονταν από κάθε γωνιά της χώρας άνθρωποι που θέλανε να του ζητήσουνε τη συμβουλή του. Όλος ο κόσμος γνώριζε ότι ο Χιαμέκε ήταν πάντα πρόθυμος να τους συμβουλέψει. Κανείς δεν βρέθηκε ποτέ να πει ότι χρειάστηκε τη βοήθειά του και κείνος του την αρνήθηκε. Γι' αυτό κι ο κόσμος όλος τον αγαπούσε και τον τιμούσε σε κάθε ευκαιρία.

Ο βασιλιάς της χώρας όμως δεν έβλεπε με καλό μάτι την αγάπη του λαού προς τον Χιαμέκε. Τον φθονούσε και τον ζήλευε. Φοβόταν ότι κάποια μέρα οι υπήκοοί του θα τον εκθρόνιζαν για να βάλουν στη θέση του τον σοφό Χιαμέκε. «Πρέπει να βιαστώ», κατέληξε κάποια μέρα ο βασιλιάς, «πρέπει να βρω τρόπο να τον εξαφανίσω προτού γίνει ακόμη πιο αγαπητός στο λαό μου».

Όμως ο βασιλιάς όσο κι αν έψαχνε δεν έβρισκε το παραμικρό ψεγάδι στη ζωή του σοφού υπηκόου του, κι έσπαγε μέρα νύχτα το κεφάλι του για να σκεφτεί τι παγίδα θα μπορούσε να του στήσει ώστε να τον βγάλει απ' τη μέση. Μετά από πολλή σκέψη του κατέβηκε μια ιδέα. Έστειλε έναν υπηρέτη να πάει στον Χιαμέκε και να του γνωστοποιήσει ότι την επομένη θα πρέπει να παρουσιαστεί μπροστά στο βασιλιά.

Πράγματι, το επόμενο πρωινό ο Χιαμέκε ντύθηκε με την καλύτερή του κελεμπία και παρουσιάστηκε στο παλάτι.

Ο βασιλιάς τον υποδέχτηκε με ενθουσιώδη τρόπο και τον χαιρέτησε με τα ακόλουθα λόγια:

«Καλώς όρισες στο παλάτι σοφέ μου άνθρωπε, Χιαμέκε! Είμαι υπερήφανος που ο πιο φημισμένος και ο πλέον αγαπητός άνθρωπος του βασιλείου μου ανταποκρίθηκε αμέσως στη βασιλική επιθυμία. Αφήσου να σε δεχτεί η βασιλική αγκαλιά, πιστότερε των υπηκόων μου. Τη διάκριση αυτή την έχεις κερδίσει από καιρό».

Ο Χιαμέκε ευχαρίστησε το βασιλιά για την ενθουσιώδη υποδοχή με μετρημένες κουβέντες και ρώτησε να μάθει το λόγο της πρόσκλησης.

«Έχω μια ιδιαίτερη επιθυμία, πιστότερε των υπηκόων μου. Πριν από λίγες μέρες είχα ένα παράξενο όνειρο. Ονειρεύτηκα ότι μου κλέψανε το πιο πολύτιμο απ' όλα τα δαχτυλίδια μου που το φοράω μόνο τις μέρες των πιο μεγάλων γιορτών. Όταν το άλλο πρωί ξύπνησα, πήγα αμέσως στο θησαυροφυλάκιο του παλατιού κι εκεί με μεγάλη μου ανακούφιση διαπίστωσα ότι το πολύτιμο κόσμημα βρισκόταν σώο και αβλαβές στη θήκη του. Μπορείς τώρα να βάλεις με το νου σου τι σκοτούρα έχω από τότε στο κεφάλι μου μην τυχόν και μου κλέψουνε το δαχτυλίδι.

»Για το δαχτυλίδι αυτό υπάρχει μια ολόκληρη ιστορία: Μου το έδωσε ο πατέρας μου την ώρα που ξεψυχούσε και με όρκισε να μην το χάσω ποτέ. Το φορούσαν οι βασιλιάδες από τα πολύ παλιά χρόνια. Γι' αυτό κι εγώ το φυλάω ως κόρη οφθαλμού. Έτσι λοιπόν, Χιαμέκε, αποφάσισα αυτό το ανεκτίμητης αξίας κόσμημα να το εμπιστευτώ για φύλαξη στα χέρια τα δικά σου. Απ' αυτή την πράξη μπορείς να συμπεράνεις και την απεριόριστη εμπιστοσύνη που τρέφει για το πρόσωπό σου ο βασιλιάς. Όμως πρόσεξε, δεν πρέπει να μιλήσεις γι' αυτό σε κανέναν, ούτε και στην ίδια τη γυναίκα σου, μήτε ακόμη στο θετό γιό σου. Γιατί σε περίπτωση που το δαχτυλίδι χαθεί, ενόσω βρίσκεται στα χέρια σου, τότε εσύ θα πεθάνεις. Ξέρεις τι θα σήμαινε η απώλεια του δαχτυλιδιού; Κακοτυχία, αρρώστιες, φτώχεια θ' απλωθούν σ' ολόκληρο το βασίλειο. Ελπίζω ότι θα εκπληρώσεις την επιθυμία του Βασιλέα σου».

«Βασιλιά μου, με αυτή σου την παράκληση μου έκανες τη μεγαλύτερη τιμή που θα μπορούσες ποτέ να μου κάνεις, σ' το λέω με απόλυτη επίγνωση και σ' ευχαριστώ βαθύτατα γι' αυτό. Επειδή όμως δεν είναι χωρίς λόγο και αιτία που με έχουν ονομάσει σοφότερο των ανθρώπων στο βασίλειό σου, επίτρεψέ μου μία ένσταση. Το δικό μου το σπίτι βρίσκεται ανοιχτό στη διάθεση του καθένα και γι' αυτό φαντάζει πολύ επικίνδυνη η φύλαξη εκεί ενός τέτοιας αξίας αντικειμένου. Αντίθετα το θησαυροφυλάκιο της μεγαλειότητάς σου είναι χτισμένο με χοντρούς πέτρινους τοίχους και μόνο εσύ έχεις το δικαίωμα εισόδου. Εάν μάλιστα ζητήσεις να πάρεις το κλειδί του θησαυροφυλακίου από τον αρχικλειδούχο και το κρατάς πάντα επάνω σου, τότε φυλάγεται με πλήρη ασφάλεια το δαχτυλίδι στο θησαυροφυλάκιο σου, σε αντίθεση με τη φύλαξη που θα είχε στο ασήμαντο σπίτι μου».

Ο βασιλιάς σκέφτηκε για λίγη ώρα τις κουβέντες του σοφού Χιαμέκε. Τέλος έσπασε τη σιωπή του και είπε:

«Οι κουβέντες σου αποδεικνύουν ότι δεν χαίρεις μόνο της φήμης του σοφού αλλά κι ότι πράγματι είσαι βαθύτατα σοφός. Ο βασιλιάς σου μολοντούτο έχει κάποιους ενδοιασμούς σε σχέση με την πρότασή σου.

Σε περίπτωση που ακολουθήσω τη συμβουλή σου, υπάρχει πάντα ο κίνδυνος να χάσω το κλειδί του θησαυροφυλακίου ή κάποιος να μου το κλέψει την ώρα που κοιμάμαι. Γι' αυτό ακριβώς πιστεύω ότι το δαχτυλίδι στο δικό σου απλό σπίτι θα είναι καλύτερα φυλαγμένο απ' ό,τι στο δικό μου θησαυροφυλάκιο. Από κανενός κλέφτη το μυαλό δε θα περνούσε ότι το δαχτυλίδι του βασιλιά βρίσκεται στο σπίτι του Χιαμέκε».

«Αφού, βασιλιά μου, επιμένεις τόσο πολύ, δεν μπορώ να σου αρνηθώ άλλο την εκπλήρωση της επιθυμίας σου. Θα κρύψω στο σπίτι μου το δαχτυλίδι σου και δεν θα πω σε κανέναν το παραμικρό».

Στα λόγια αυτά ο βασιλιάς παρέδωσε το πολύτιμο δαχτυλίδι και αποχωρίστηκε τον πιστότερο των υπηκόων του.

Πίσω στο σπίτι του ο Χιαμέκε έκρυψε το πολύτιμο κόσμημα σε μια μικρή μαύρη κασετίνα που την έθαψε στο κοκκινόχωμα του πατώματος, στο δωμάτιο που δεχότανε τον κόσμο. Κανείς από τους τόσους επισκέπτες δεν θα μπορούσε να φανταστεί τι μεγάλης αξίας αντικείμενο κρυβόταν στο απλό σπιτάκι του λιτού αυτού ανθρώπου.

Είχαν περάσει αρκετές μέρες από την επίσκεψη του Χιαμέκε στο βασιλιά, όταν τον καλέσανε σ' ένα μακρινό χωριό στα σύνορα του βασιλείου.

Κι όταν ο βασιλιάς έμαθε για την πολυήμερη απουσία του Χιαμέκε, έστειλε πάραυτα έναν αγγελιαφόρο στη σύζυγο του σοφού. Ο υπηρέτης ανακοίνωσε στη γυναίκα ότι επιθυμία τού βασιλιά είναι την επομένη να συνομιλήσει μαζί της.

Έτσι την άλλη μέρα η γυναίκα ντυμένη με το γιορτινό της φόρεμα πήγε στο βασιλικό παλάτι. Κι επειδή ήταν παντρεμένη σε πρώτο γάμο με τον πεθαμένο αδερφό του βασιλιά, της έγινε μεγάλη υποδοχή.

«Καλώς όρισες, ακριβή μου κουνιάδα! Είσαι το ίδιο όμορφη όπως εκείνες τις πρώτες μέρες του γάμου σου με τον αδερφό μου».

«Αχ, αγαπητέ μου κουνιάδε», στέναξε η γυναίκα «μη μου θυμίζεις τον μακαρίτη πολυαγαπημένο μου άντρα. Με τα λόγια σου έξυσες τις πληγές μου που δεν έχουν ακόμη γιάνει».

«Μα δεν είναι ευτυχισμένος ο γάμος σου με το σοφό Χιαμέκε; Μήπως και δεν τον αγαπάς; Στον κουνιάδο σου μπορείς ν' ανοίξεις την καρδιά σου».

«Έτσι όπως αγάπησα τον αδερφό σου, δεν αγαπάω τον τωρινό μου σύζυγο. Και μπορώ να πω ακόμη ότι η σοφία του Χιαμέκε με φοβίζει!»

«Ακριβή μου κουνιάδα, θέλω να σου κάνω μια πρόταση. Θα 'θελες να γίνεις βασίλισσα δίπλα μου; Εάν το θέλεις, τότε θα γίνεις. Θα σε ανακηρύξω πρώτη μου σύζυγο. Μόνο πρόσεξε, πρέπει να βγάλουμε απ' τη μέση τον Χιαμέκε. Έβαλα κιόλας μπροστά ένα πανούργο

σχέδιο. Εάν με βοηθήσεις κι εσύ, σε λίγες μέρες θα είμαι σε θέση να διατάξω τη δημόσια εκτέλεση του σοφού Χιαμέκε».

«Αχ, πώς θα 'θελα να γίνω βασίλισσα», φώναξε η γυναίκα. «Είμαι σίγουρη ότι σε αγαπώ πιο πολύ απ' ό,τι αγαπάω τον Χιαμέκε. Εάν μπορούσες να μου υποσχεθείς ότι μετά το θάνατό σου ο γιός μου θα γινόταν βασιλιάς, τότε είμαι απόλυτα σύμφωνη με την πρότασή σου!»

Ο βασιλιάς υποσχέθηκε ότι σύντομα κιόλας ο γιός της θα έπαιρνε το μισό του βασιλείου και αργότερα, μετά το θάνατό του, θα το κληρονομούσε ολόκληρο. Ο βασιλιάς δεν είχε βέβαια καμιά πρόθεση να κρατήσει τις υποσχέσεις του.

«Για πες μου τώρα, πώς μπορώ να σε βοηθήσω, καλέ μου κουνιάδε;» ρώτησε γεμάτη περιέργεια η γυναίκα. Ο βασιλιάς της εκμυστηρεύτηκε ότι εμπιστεύτηκε στον άντρα της για φύλαξη ένα από τα δαχτυλίδια του. «Είπα στον άντρα σου ότι θα πεθάνει σε περίπτωση που δεν μπορέσει να μου επιστρέψει το δαχτυλίδι. Πρέπει λοιπόν να ψάξεις στο σπίτι σας, να βρεις το δαχτυλίδι και να μου το φέρεις κρυφά στο παλάτι. Με τον τρόπο αυτό θα μπορέσουμε, χωρίς να μας υποψιαστεί κανείς, να βγάλουμε απ' τη μέση τον άντρα σου».

Η γυναίκα υποσχέθηκε ότι θα ερευνούσε κάθε σπιθαμή του σπιτιού τους κι ότι σύντομα θ' ανακάλυπτε το δαχτυλίδι.

Γύρισε τροχάδην στο σπίτι της κι άρχισε αμέσως το ψάξιμο. Για τρεις ολόκληρες μέρες σκάλιζε σε μπαούλα κι έψαχνε κουτιά και κασόνια, ακόμη έσκαψε ολόκληρο τον κήπο, όμως το δαχτυλίδι δεν μπόρεσε να το βρει.

Το βράδυ της τρίτης μέρας επέστρεψε ο άντρας της από το ταξίδι του. Χαιρέτησε την οικογένειά του κι η γυναίκα του τον πήρε ιδιαιτέρως στο δωμάτιό του και κει του είπε:

«Τις μέρες που έλειψες είδα ένα παράξενο όνειρο. Ήρθε, λέει, ο μακαρίτης ο άντρας μου και μου φώναξε: «Ο τωρινός σου σύζυγος δεν σε αγαπάει. Σου κρύβει κάποιο μυστικό!»

Στις λέξεις αυτές σαν να χτύπησε κεραυνός τον Χιαμέκε. Όταν συνήρθε, προσπάθησε να καθησυχάσει τη γυναίκα του.

«Μη δίνεις σημασία στα όνειρα, αγαπημένη μου γυναίκα. Φυσικά και σ' αγαπώ όπως την πρώτη μέρα του γάμου μας και δεν υπάρχει κανένα μυστικό που θα το 'κρυβα από σένα. Ξέχνα λοιπόν αυτό το ανόητο όνειρο και φτιάξε μου κάτι για να φάω.

Η γυναίκα συγχύστηκε που δεν μπόρεσε με την πανουργία της να τον παγιδεύσει. Έβαλε όμως στόχο να το επιχειρήσει και πάλι σύντομα.

Όταν ο Χιαμέκε τέλειωσε το φαγητό του, ξάπλωσε στο κρεβάτι. Η γυναίκα του έμεινε ξύπνια και σκεφτότανε πώς θα έπειθε τον άντρα της να της ομολογήσει την κρυψώνα του δαχτυλιδιού.

«Ίσως έχει κρυμμένο το δαχτυλίδι πάνω του», της πέρασε από το μυαλό. Αθόρυβα σηκώθηκε και στο λιγοστό φως του φεγγαριού έψαξε

τα ρούχα που φόραγε ο άντρας της στο ταξίδι. Χωρίς αποτέλεσμα όμως. Το δαχτυλίδι δεν ήταν πουθενά. Προσεκτικά επέστρεψε στο κρεβάτι. Δεν μπόρεσε να κλείσει μάτι όλη τη νύχτα. Πολλές σκέψεις πέρασαν απ' το μυαλό της και καθώς έβλεπε τον άντρα της να κοιμάται της κατέβηκε μια έξυπνη ιδέα. Ξάπλωσε στο κρεβάτι, σκεπάστηκε με την κουβέρτα και καμώθηκε ότι κοιμάται. Ξαφνικά έμπηξε τρεις διαπεραστικές στριγκλιές που ο Χιαμέκε άκουσε μες στον ύπνο του και πετάχτηκε πάνω αναστατωμένος.

«Όχι, όχι, δεν είναι αλήθεια! Λες ψέματα! Ψέματα λες!» άκουσε τη γυναίκα του να λέει στον ύπνο της. Τρομαγμένος την έπιασε απ' τα μπράτσα και την ταρακούνησε μέχρι που εκείνη άνοιξε τα μάτια της.

«Πάλι είδα αυτό το φρικτό όνειρο. Ο μακαρίτης ο άντρας μου ήρθε και μου είπε πάλι αυτές τις κουβέντες: "Ένας καλός σύζυγος μοιράζεται πάντα όλα τα μυστικά με τη γυναίκα του. Εγώ ποτέ μου δεν σου έκρυψα κάτι. Αλλά α ο τωρινός σου σύζυγος κάτι σου κρύβει. Δεν σ' αγαπάει!" Ωχ, είναι φοβερό, δεν μπορώ άλλο». Κι έβαλε τα κλάματα.

«Ησύχασε ακριβή μου γυναίκα. Χτες δεν σου έλεγα πόσο σ' αγαπώ κι ότι δεν έχω μυστικά από σένα;»

Μόνο έπειτα από μεγάλη προσπάθεια κατάφερε ο Χιαμέκε να κατευνάσει τη γυναίκα του. Στη συνέχεια της νύχτας δεν μπόρεσε να ξανακλείσει μάτι γιατί σκεφτότανε το κρυμμένο δαχτυλίδι του βασιλιά.

Τις επόμενες μέρες επαναλήφθηκε η ίδια ιστορία. Η γυναίκα δεν άφηνε ούτε μέρα ούτε νύχτα τον άντρα της σε ησυχία. Εκείνος δεν άντεχε πια τις κατηγορίες της γυναίκας του και μια νύχτα γύρισε και της είπε: «Αγαπημένη μου, πρέπει να μάθεις την αλήθεια. Δεν μπορώ να σε βλέπω να βασανίζεσαι έτσι από τα όνειρα. Το όνειρο που βλέπεις δεν είναι χωρίς νόημα! Λέει την αλήθεια!»

Κι έτσι κάθισε και της εξιστόρησε τα καθέκαστα με το δαχτυλίδι, της αποκάλυψε μάλιστα και το μέρος που το είχε κρυμμένο. «Βλέπεις λοιπόν», είπε τελειώνοντας, «ότι εγώ σ' αγαπώ σ' αλήθεια. Μην τύχει όμως και σου ξεφύγει κουβέντα σε κανένα για το δαχτυλίδι του βασιλιά. Τώρα το ξέρεις ότι αν χαθεί το πολύτιμο κόσμημα θα με εκτελέσουν».

Η γυναίκα του υποσχέθηκε να μείνει σαν ένας τάφος σιωπηλή. Στην πραγματικότητα περίμενε γεμάτη ανυπομονησία πότε θα ξανάφευγε ο άντρας της σε ταξίδι.

Λίγο καιρό αργότερα ένας γειτονικός βασιλιάς κάλεσε τον Χιαμέκε για να τον συμβουλευτεί.

Η ύπουλη γυναίκα καταχάρηκε όταν έμαθε ότι ο άντρας της θα ταξίδευε. Τώρα μπορούσε επιτέλους να ξεθάψει το δαχτυλίδι από την κρυψώνα του. Για να μην κινήσει υποψίες, δεν άφησε να φανεί η χαρά

της, αλλά συνόδεψε τον άντρα της μέχρι έξω από την πόλη και με δάκρυα στα μάτια τον αποχαιρέτησε. Και μετά έτρεξε στο σπίτι τους, όσο πιο γρήγορα μπορούσαν να την πάνε τα πόδια της, πήρε ένα φτυάρι, έσκαψε στο σημείο που της είχε φανερώσει ο άντρας της και βρήκε επιτέλους τη μαύρη κασετίνα.

Τρέμοντας από ανυπομονησία άνοιξε το κουτάκι κι έμπηξε μια κραυγή θαυμασμού όταν είδε να λαμποκοπάει το πανέμορφο κόσμημα. «Αχ, τι όμορφο δαχτυλίδι! Πώς λάμπει και πώς γυαλίζει!»

Προσεκτικά πέρασε το πολύτιμο δαχτυλίδι στο δάχτυλό της και το έστρεψε στον ήλιο έτσι που ν' αστράψουν τα διαμάντια. Έπειτα έβαλε στην κασετίνα ένα μπρούτζινο φτηνιάρικο δαχτυλίδι και την ξαναέθαψε στο ίδιο σημείο. Όταν εξαφάνισε όλα τα ίχνη της αποτρόπαιης πράξης της, έφυγε για να πάει τρέχοντας στο παλάτι. Ο βασιλιάς πρόσεξε αμέσως το δαχτυλίδι στο δάχτυλο της κουνιάδας του και θριαμβολόγησε:

«Τώρα τίποτα πια δεν μπορεί να εμποδίσει το γάμο μας αγαπημένη μου κουνιάδα. Σύντομα κιόλας θα 'μαστε ένα ευτυχισμένο ζευγάρι!»

Και μετά κάθισαν και το μοχθηρό θηλυκό εξιστόρησε στον Βασιλιά, που την άκουγε όλο ενδιαφέρον, με ποιο πανούργο τρόπο κατάφερε να αποσπάσει το μυστικό της κρυψώνας του δαχτυλιδιού από τον άντρα της.

«Είσαι γυναίκα πανέξυπνη, και μάλιστα πιο έξυπνη από τον άντρα σου. Όλοι στο βασίλειό μου νομίζουν ότι ο άντρας σου είναι ο πιο έξυπνος κι ο πιο σοφός σ' ολόκληρη τη χώρα. Στην πραγματικότητα όμως, εμείς οι δύο είμαστε πιο έξυπνοι από κείνον. Καταφέραμε κι οι δυο να τον εξαπατήσουμε», είπε ο βασιλιάς και πνίγηκε στα γέλια, ενώ χτύπαγε από χαρά τα χέρια του στα μπούτια του.

Ξαφνικά σοβάρεψε και γύρισε στη συνένοχό του:

«Μέχρι τώρα μας πήγαν όλα ευνοϊκά. Όμως πρέπει να προσέξουμε μην τύχει κα κάνουμε κάποιο λάθος. Ο άντρας σου είναι πανέξυπνος κι όταν ανακαλύψει ότι το δαχτυλίδι δεν βρίσκεται στην κρυψώνα του θ' αναποδογυρίσει γη και ουρανό για να το βρει. Πρέπει λοιπόν να κρύψουμε το δαχτυλίδι σ' ένα μέρος όπου δεν θα μπορεί να το βρει. Έκανα μια καλή σκέψη. Θα ριξουμε το δαχτυλίδι στη θάλασσα κι έτσι κανένας δεν θα μπορέσει ποτέ να το ξαναβρεί!»

Όπως ακριβώς το σχεδιάσανε έτσι κι έγινε. Ο βασιλιάς διέταξε τους τρεις πιο έμπιστους υπηρέτες του να φύγουν αμέσως και να πάνε κατευθείαν στη θάλασσα για να πετάξουν στα βαθιά νερά το δαχτυλίδι.

Η ύπουλη γυναίκα επέστρεψε στο σπίτι της και ασχολήθηκε με το νοικοκυριό της σαν να μη συνέβαινε τίποτα.

Μετά από δυο μέρες οι υπηρέτες που είχαν αναλάβει την αποστολή, επέστρεψαν και είπαν στον ανυπόμονο βασιλιά ότι το δαχτυλίδι

βρίσκεται στο βυθό της θάλασσας. Γεμάτος ευχαρίστηση τους άκουσε να του διηγούνται πώς ανοίχτηκαν με ένα ψαροκάικο στη θάλασσα κι εκεί πώς φουντάρισαν στα άπατα το δαχτυλίδι.

«Τώρα πια μπορεί να επιστρέψει ο πάνσοφος Χιαμέκε», σάρκασε ο βασιλιάς.

Μερικές μέρες αργότερα επέστρεψε ο ανυποψίαστος Χιαμέκε από το ταξίδι του στο γειτονικό βασίλειο. Μόλις απόφαγε το βραδινό του, του είπε η γυναίκα του: «Χτες ήρθε ένας βασιλικός αγγελιαφόρος και σε ζήτηγε. Είπε ότι ο βασιλιάς επιθυμεί να σε δει αμέσως μόλις επιστρέψεις!»

«Μα δεν μπορεί κανείς να έχει την ησυχία του;» γκρίνιαξε ο Χιαμέκε και κίνησε να πάει στο παλάτι.

«Ο αγαπητός μου φίλος επέστρεψε και πάλι στο βασίλειό μου», αναφώνησε ο βασιλιάς μόλις είδε τον Χιαμέκε να μπαίνει στο παλάτι. «Άφησέ με να σε ασπαστώ, ακριβέ μου φίλε. Ας πιούμε μια κούπα φοινικόκρασο για την ευτυχία της επιστροφής σου».

Αφού αδειάσανε μερικές κούπες κρασί, ο βασιλιάς είπε στον καλεσμένο του:

«Γνωρίζεις βεβαίως ότι στην επόμενη πανσέληνο γιορτάζουμε το θέρο. Τη μέρα της γιορτής θα επιθυμούσα να φορέσω το πολύτιμο δαχτυλίδι μου. Και επειδή πρέπει να το δώσω στο χρυσοχόο μου για να μου το γυαλίσει, θα πρέπει να μου το φέρεις το συντομότερα δυνατό!»

«Μεγαλειότατε, θα σου το παραδώσω αύριο το πρωί. Το 'χω κρυμμένο σε μια πολύ καλή κρυψώνα».

Και προτού χωρίσουνε ήπιανε μερικές κούπες φοινικόκρασο ακόμη. Πλησίαζαν μεσάνυχτα όταν ο Χιαμέκε χαρούμενος και παραπατώντας πήρε το δρόμο της επιστροφής για το σπίτι του.

Πριν ακόμη φωτίσει πήρε το φτυάρι κι έσκαψε για να ξεθάψει το μαύρο κουτί και, σύντομα, πανευτυχής το κράταγε στα χέρια του. Όταν όμως το άνοιξε προσεκτικά για να βγάλει έξω το δαχτυλίδι και είδε τον μπρούτζινο κρίκο, έπαθε τέτοια ταραχή που η κασετίνα του ξέφυγε απ' τα χέρια κι έπεσε στο πάτωμα. «Δεν είναι δυνατόν!» αναφώνησε γεμάτος απόγνωση. «Εδώ πρέπει να έγινε κάποιο μαγικό κόλπο ή να 'χει βάλει το χέρι του κάποιος δαίμονας».

Η πανούργα γυναίκα του που κρυφάκουγε στην πόρτα, άνοιξε και μπήκε στο δωμάτιο του άντρα της με την έκφραση του ανυποψίαστου στο πρόσωπό της. «Τι σου συνέβη, αγαπημένε μου άντρα; Με τις φωνές σου ξύπνησες όλη τη γειτονιά».

«Αχ, καλή μου γυναίκα, συμβαίνει κάτι τρομερό. Κοίταξε δω, αντί να βρω στην κασετίνα το πολύτιμο δαχτυλίδι του βασιλιά, βρήκα ένα φτηνό χάλκινο κρίκο. Πες μου, πώς να μην τρελαθώ;»

«Μην εξάπτεσαι έτσι», τον παρηγόρησε η ύπουλη γυναίκα. «Εσύ είσαι ο πιο σοφός άνθρωπος σ' ολόκληρη τη χώρα. Σύντομα θα 'χεις ξεδιαλύνει το μυστήριο. Μόνο μη χάνεις το κουράγιο σου!»

«Πρώτα όμως πρέπει να πάω στο βασιλιά να του πω ότι το δαχτυλίδι του χάθηκε!»

Ο Χιαμέκε πήρε τον πιο σύντομο δρόμο για να φτάσει γρηγορότερα στο παλάτι και κει διηγήθηκε στον βασιλιά τι του συνέβη. Ο βασιλιάς μόλις άκουσε τα μαντάτα και για να μην προκαλέσει υποψίες, άρχισε να μαίνεται και να ξεφωνίζει. Τράβαγε τα μαλλιά του και επαναλάμβανε ξανά και ξανά «Πόσο κακότυχος είμαι! Είμαι ο πιο δυστυχής κάτοικος σ' ολόκληρο το βασίλειό μου! Η εξαθλίωση, η πείνα και οι αρρώστιες θα πέσουν τώρα πάνω στο λαό μου. Άχου, κακοδαιμονία!»

Όταν ο βασιλιάς ηρέμησε κάπως, ο Χιαμέκε του είπε:

«Βασιλιά μου, δώσ' μου μια βδομάδα καιρό. Θα κάνω τ' αδύνατα δυνατά να ξαναβρώ σ' αυτές τις μέρες το χαμένο δαχτυλίδι».

«Καλώς, είμαι σύμφωνος με την πρότασή σου. Αλλά ούτε μέρα παραπάνω γιατί σε δέκα μέρες είναι η γιορτή του θέρου. Εάν δεν βρεις μες στη εβδομάδα το δαχτυλίδι, τότε θα πεθάνεις πριν τη γιορτή. Δεν μπορώ να παραβώ το βασιλικό μου λόγο!»

Ο σοφός Χιαμέκε αποχαιρέτησε το βασιλιά και πήγε στο σπίτι του συντετριμμένος. Κλείστηκε στο δωμάτιό του και σωριάστηκε σωστό ράκος σ' ένα κάθισμα. «Αυτό είναι το δυσκολότερο πρόβλημα που μου έχει τύχει στη ζωή», στέναξε κι έσφιξε το κεφάλι του με τα δυο του χέρια.

Ξαφνικά πετάχτηκε πάνω κι άρχισε να σκάβει στο πάτωμα. Στο βρόντο. Έσκαψε κάθε εκατοστό γης στο δωμάτιο και ανασκάλεψε κάθε κουτί, κουτάκι ή κάσα. Όμως χωρίς αποτέλεσμα.

«Εδώ μόνο η μαγεία μπορεί να βοηθήσει», μονολόγησε στο τέλος. Πήρε μαζί του ένα δώρο για το μάγο και βγήκε έξω από το σπίτι.

«Ο σοφότερος άνθρωπος της χώρας μας δεν εμπιστεύεται πια τη λογική του και στρέφεται τώρα στη μαγεία;» ρώτησε ο μάγος σαρκαστικά τον επισκέπτη του. «Άντε, έμπα μέσα στην καλύβα μου Χιαμέκε. Θα δω τι μπορώ να κάνω για να σε βοηθήσω».

Ο πανέξυπνος Χιαμέκε εξιστόρησε στο γέροντα τα γεγονότα κι όταν τελείωσε τη διήγηση, ο μάγος σηκώθηκε χωρίς να πει κουβέντα. Πήρε στα χέρια του μια πήλινη κούπα που ήταν γεμισμένη με πετραδάκια το καθένα βαμμένο με άλλο χρώμα και τα ανακάτεψε με το χέρι ενώ σιγομουρμούριζε διάφορες ακατάληπτες λέξεις. Στο τέλος άδειασε την κούπα στο πάτωμα και τα πετραδάκια σκόρπισαν δεξιά κι αριστερά. Με το διαπεραστικό βλέμμα του εξέτασε τη θέση των πετραδιών πάνω στο δάπεδο. Μετά από μεγάλη σιωπή επιτέλους μίλησε: «Το δαχτυλίδι του βασιλιά δεν πρόκειται να το βρεις. Γιατί το δαχτυλίδι είναι μικρό κι

η γη είναι μεγάλη. Περισσότερα δεν μπορώ να σου πω αγαπητέ μου Χιαμέκε».

«Δεν μπορείς τουλάχιστο να μου πεις πού περίπου βρίσκεται το δαχτυλίδι; Είναι θαμμένο μέσα στην πολιτεία; Ή μήπως ο μπρούτζινος χαλκάς είναι το μαγεμένο βασιλικό δαχτυλίδι;»

«Το μπρούτζινο δαχτυλίδι μπορείς να το πετάξεις! Και το πού βρίσκεται το δαχτυλίδι αυτή τη στιγμή δεν μου το λένε οι πέτρες μου. Θα σου δώσω όμως ακόμη μια συμβουλή. Την ημέρα της εκτέλεσής σου να κόψεις όλα τα μαλλιά σου και ν' αφήσεις μόνο τρεις τούφες ακούρευτες στο κέντρο της κεφαλής σου. Τι σημαίνουν οι τρεις τούφες μαλλιά θα το καταλάβεις την ίδια μέρα».

Ο Χιαμέκε ευχαρίστησε το γέροντα και γύρισε στο σπίτι του.

Τις μέρες που ακολούθησαν δεν έψαξε καθόλου για το δαχτυλίδι, γιατί είχε πιστέψει στα λόγια του μάγου. Από μέρα σε μέρα γινόταν όλο και πιο λιγομίλητος και με τη γυναίκα του μίλαγε ελάχιστα και έλεγαν μόνο τ' απαραίτητα. Είχε αποφασίσει να υποταχτεί στη μοίρα του. Όλο αυτόν τον καιρό δεν έφαγε τίποτα, μόνο έπινε λίγο νερό τα πρωινά και το βράδυ.

Την ημέρα της εκτέλεσής του σηκώθηκε πολύ νωρίς. Πλύθηκε, φόρεσε την καλή του κελεμπία και πήγε στον κουρέα. «Σήμερα έχω μια πολύ ειδική επιθυμία», είπε. «Θέλω να μου κόψεις όλα τα μαλλιά και να μου αφήσεις τρεις τούφες στη μέση του κρανίου».

Πράγματι ο κουρέας τον κούρεψε έτσι ακριβώς όπως του ζήτησε ο Χιαμέκε.

Τις τρεις φούντες τρίχες στο κεφάλι του τις έκρυψε μέσα σ' ένα καπέλο που 'χε πάρει για το σκοπό αυτόν από το σπίτι του. Καθώς έφευγε, πίσω του ο κουρέας κούναγε το κεφάλι του με νόημα.

Ο σοφός Χιαμέκε δεν έβγαζε το καπέλο του ποτέ, ακόμη και στο σπίτι του μέσα. Στη γυναίκα του είπε: «Το γνωρίζεις ότι σήμερα θα πεθάνω. Ο βασιλιάς έχει διατάξει κι έχουν αρχίσει οι ετοιμασίες της εκτέλεσής μου στην πλατεία της γιορτής. Έχω μια τελευταία επιθυμία. Για μια ολόκληρη βδομάδα δεν έβαλα τίποτα έξω από νερό στο στόμα μου. Σήμερα όμως θέλω να φάω το αγαπημένο μου φαγητό. Πήγαινε σε παρακαλώ στην αγορά, ψώνισέ μου μερικά ψάρια και μαγείρεψέ τα να τα φάω. Όταν αποφάω θα πρέπει να αποχαιρετήσω εσένα και το γιό μου. Το σπίτι και ο κήπος όπως και τα χρήματά μου κι ό,τι άλλο ακόμα μου ανήκει, θα γίνει τώρα δικό σου».

Η γυναίκα του είχε αντίρρηση: «Δεν αντέχω να πάω στην αγορά και να βλέπω τον κόσμο να μιλάει πίσω απ' την πλάτη μου. Όλοι ρωτάνε και θέλουν να μάθουν γιατί θα σ' εκτελέσουν».

«Αφού είναι έτσι θα πάω εγώ στην αγορά», είπε ο Χιαμέκε οργισμένος. «Εσύ ν' ανάψεις τότε τη φωτιά».

Στην αγορά ο Χιαμέκε έψαξε να βρει τα ψάρια που του άρεσαν περισσότερο. Τ' ανακάλυψε μετά από προσπάθεια σε μια γριά γυναίκα. Αγόρασε τρία μεγάλα ψάρια και τα πήγε στη γυναίκα του που άρχισε να τα καθαρίζει αμέσως. Καθώς έσκιζε την κοιλιά του πρώτου ψαριού, της καρφώθηκε ένα ψαροκόκαλο στο δάχτυλο. «Κοίτα να δεις πώς ματώνω», του παραπονέθηκε. «Να καθαρίσεις μόνος σου τα ψάρια σου. Εγώ τελείωσα για σήμερα».

Ο Χιαμέκε θύμωσε μαζί της και κάλεσε το θετό του γιο και του ζήτησε να καθαρίσει εκείνος τα ψάρια. Απρόθυμα ο νεαρός υπάκουσε. Ήταν όμως τόσο αδέξιος που μετά από λίγο ένα κόκαλο του καρφώθηκε στο χέρι ακριβώς όπως και στη μάνα του. Κακιωμένος πέταξε το μαχαίρι στο πάτωμα και τα παράτησε: «'Αν θέλεις να φας ψάρια, τότε να κάτσεις να τα φτιάξεις μόνος σου».

«Δεν χρειάζεται να κάνετε πια τίποτα για μένα. Θα εκπληρώσω μόνος μου την τελευταία μου επιθυμία. Άντε τώρα, αφήστε με μόνο μου, δεν αντέχω άλλο να βλέπω τα μούτρα σας».

Μάνα και γιος βγήκαν από την κουζίνα κι ο Χιαμέκε ξεκοίλιασε το τρίτο ψάρι, όταν ξάφνου το μαχαίρι του σκάλωσε σε κάτι σκληρό. Έβαλε δύναμη ώσπου κατάφερε τέλος να ξεκοιλιάσει το ψάρι. Και τότε γλίστησε κι έπεσε ένα ματωμένο αντικείμενο στο πάτωμα. Ο Χιαμέκε έσκυψε και είδε πάνω στο πάτωμα το πολύτιμο δαχτυλίδι.

Μόλις είδε τα αστραφτερά πετράδια με τα οποία ήταν δεμένο το δαχτυλίδι, του ξέφυγε μια κραυγή χαράς. Κι όταν η γυναίκα του μπήκε για να δει τι συμβαίνει, εκείνος είχε κρυμμένο το δαχτυλίδι κάτω από το ρούχο του. «Γιατί ξεφώνισες έτσι μόλις τώρα;» ρώτησε όλο περιέργεια η γυναίκα του.

«Να, μου καρφώθηκε κι εμένα ένα κόκαλο», είπε ψέματα ο Χιαμέκε και συνέχισε δραστήρια να καθαρίζει τα λέπια, χωρίς να δώσει παραπέρα σημασία στη γυναίκα του.

Κι όταν πια ετοίμασε το φαγητό του, κάθισε ευχαριστημένος στο τραπέζι. Χάρηκε τα αγαπημένα του ψάρια, ήπια και μερικές κούπες δροσερό φοινικόκρασο και τέλος πανευτυχής ξάπλωσε στο κρεβάτι του για να πάρει κι έναν υπνάκο.

«Πώς βρέθηκε άραγε το δαχτυλίδι του βασιλιά στην κοιλιά του ψαριού», αναρωτιότανε.

Η ανέλπιστα σωτηρία τον γέμισε με χαρά. Και έφυγε απ' το σπίτι του τραγουδώντας για να πάει στο χώρο όπου ετοιμαζόταν η εκτέλεσή του. Η γυναίκα του που τον ακολουθούσε από κάποια απόσταση, πίστεψε ότι ο θάνατος που πλησίαζε έκανε τον άντρα της να χάσει τα λογικά του.

Το πλήθος στην πλατεία σιώπησε όταν ο Χιαμέκε πέρασε κι ανέβηκε αγέρωχα τα σκαλοπάτια της εξέδρας του βασιλικού θρόνου. Όλοι τέντωναν τ' αυτιά τους για ν' ακούσουνε τα λόγια του σοφού

ανθρώπου: «Βασιλιά μου. Βλέπω ότι οι ετοιμασίες για την εκτέλεση του πιστότερου των υπηκόων σου έχουν λάβει τέλος. Ο δήμιος με το καλοτροχισμένο χατζάρι στο χέρι περιμένει μόνο ν' ακουμπήσω το σβέρκο μου στο κούτσουρο. Όμως ο σοφός Χιαμέκε δεν έχει σκοπό να πεθάνει σήμερα!»

«Τολμάς και φέρνεις αντίρρηση στη βασιλική προσταγή!

Πριν ακόμη νυχτώσει θα 'χεις πεθάνει».

«Μεγαλειότατε, αυτή την ευχαρίστηση δεν πρόκειται να σου την προσφέρω!»

Και με αυτές τις λέξεις ο Χιαμέκε έβγαλε το καπέλο του και το πέταξε στο πλήθος. Μόλις το πλήθος είδε τις τρεις τούφες μαλλιά στο κοντοκουρεμένο του κρανίο, ξέσπασε στα γέλια.

Ο βασιλιάς έκανε μεγάλες προσπάθειες για να μπορέσει ν' ακουστεί.

«Αφού νομίζεις ότι μπορείς να κοροϊδεύεις το βασιλιά σου θα πεθάνεις μέσα σε φριχτά βασανιστήρια. Δεν πρόκειται να πεθάνεις με αποκεφαλισμό αλλά θα διατάξω να σε κόψουνε κομματάκια!»

Δεν πρόλαβε ο βασιλιάς να τελειώσει τη φράση του και ο Χιαμέκε είχε σκάσει στα γέλια και στη στιγμή ακολούθησε κι όλος ο κόσμος. Εξοργισμένος ο βασιλιάς κοίταξε βλοσυρός τον Χιαμέκε που γελούσε μέχρι δακρύων. «Γέλα, φίλε μου!» του φώναξε ο βασιλιάς με όσο πιο δυνατή φωνή μπορούσε για ν' ακουστεί πάνω απ' τις ζητωκραυγές και τα γέλια του πλήθους. «Το θάνατο όμως δεν τον γλιτώνεις. Προτού πεθάνεις, μήπως θέλεις να μου πεις ποια σημασία έχουν αυτές οι τρεις τούφες τρίχες πάνω στο γυμνό σου κεφάλι; Όλος ο κόσμος γελάει μαζί σου με την αστεία κόμμωση που 'χεις κάνει!»

«Ακούστε με όλοι σας καλά», φώναξε στο πλήθος ο Χιαμέκε. «Κάθε μια τούφα μαλλιά στο κεφάλι μου έχει τη δική της σημασία. Η πρώτη τούφα μαλλιά σημαίνει ότι δεν πρέπει ποτέ κανείς να παντρεύεται γυναίκα χήρα. Η δεύτερη τούφα εννοεί, ποτέ γάμο με γυναίκα που 'χει παιδί. Και η σημασία της τρίτης τούφας είναι ότι ο άντρας δεν πρέπει ποτέ να φανερώνει στη γυναίκα τα μυστικά του».

Ψίθυροι ακούγονταν από τους κατάπληκτους θεατές. Κανείς από το μέγα πλήθος δεν καταλάβαινε τη βαθύτερη σημασία των λόγων του σοφού Χιαμέκε.

Μόνο ο βασιλιάς και η άπιστη γυναίκα του είχαν κεραυνοβοληθεί από τα λεγόμενα.

Όταν ο θόρυβος κόπασε, πήρε ο βασιλιάς το λόγο: «Τώρα που μάθαμε τη σημασία που έχουν οι τρεις τούφες τρίχες μπορούμε να προχωρήσουμε στην εκτέλεση. Και θα έχουμε όλο τον καιρό μετά το θάνατό σου για να σκεφτούμε τις σοφές κουβέντες σου. Είσαι έτοιμος για να πεθάνεις;»

«Το είπα ήδη μια φορά ότι σήμερα δεν έχω καμία διάθεση να πεθάνω!»

Ο βασιλιάς έβραζε από θυμό: «Εδώ απόφαση είναι η επιθυμία του βασιλιά», φώναξε πάνω από το πλήθος. «Ο σοφός Χιαμέκε πρέπει να πεθάνει αμέσως!»

«Μου επιτρέπεις να πω δυο κουβέντες», είπε ο Χιαμέκε στον εξαγριωμένο βασιλιά.

«Αν πρόκειται να είναι και οι τελευταίες σου, τότε σ' το επιτρέπω».

Και ο Χιαμέκε έχωσε το χέρι στην κελεμπία του κι έβγαλε ένα γλιτσιασμένο αντικείμενο. Μετά πήγε κοντά στο βασιλιά, υποκλίθηκε και είπε με δυνατή φωνή: «Να, το δαχτυλίδι σου μεγαλειότατε!»

Ο βασιλιάς μαρμάρωσε πάνω στο θρόνο του και κοίταζε σαν απολιθωμένος το δαχτυλίδι που ο Χιαμέκε κράταγε μπροστά στα μάτια του. Ξάφνου μια ιδέα πέρασε από το μυαλό του κατάπληκτου βασιλιά και προσπάθησε να επωφεληθεί.

Για μια φορά ακόμη προσπάθησε να αποτρέψει το μοιραίο:

«Πράγματι, αυτό είναι το δαχτυλίδι που σου είχα εμπιστευτεί. Όμως επειδή πάντα πίστευα ότι είσαι ένας κακός μάγος σου έστησα παγίδα. Κι όταν εσύ έφυγες για ταξίδι, το δαχτυλίδι το έψαξε, το βρήκε και μου το έφερε η γυναίκα σου. Τότε εγώ το έδωσα στους τρεις πιο πιστούς μου υπηρέτες που πήγανε και το πετάξανε στον ωκεανό. Κανένας φυσιολογικός άνθρωπος δεν θα μπορούσε να ξαναβρεί το δαχτυλίδι. Το ότι εσύ το βρήκες σημαίνει ότι είσαι ένας κακός κι επικίνδυνος μάγος, γι' αυτό και πρέπει να θανατωθείς».

Και ο βασιλιάς ζήτησε να παρουσιαστούν αμέσως οι τρεις υπηρέτες του που είχαν πετάξει το δαχτυλίδι στη θάλασσα.

«Πετάξατε αυτό το δαχτυλίδι στον ωκεανό ή μήπως έχετε πει ψέματα στο βασιλιά σας;»

«Σου έχουμε πει την αλήθεια», αποκρίθηκε ο πιο ηλικιωμένος από τους τρεις υπηρέτες.

«Δεν υπάρχει λοιπόν καμιά αμφιβολία, ότι ο Χιαμέκε είναι ένας κακός μάγος», φώναξε ο βασιλιάς στο αποσοβλωμένο πλήθος πιστεύοντας ότι είχε καταφέρει ν' ανατρέψει για δικό του όφελος την άσχημη κατάσταση που είχε δημιουργηθεί. Όταν όμως αντίκρισε το γελαστό πρόσωπο του Χιαμέκε έχασε την αυτοκυριαρχία του. «Οι υπηρέτες του βασιλιά», είπε ο Χιαμέκε, «είπανε την αλήθεια. Και βέβαια πέταξαν το δαχτυλίδι στη θάλασσα, αλλιώς πώς θα το έβρισκα εγώ σήμερα στην κοιλιά του ψαριού που καθάριζα». Ο λαός ζητωκραύγασε όταν άκουσε τις εξηγήσεις του σοφού ανθρώπου.

«Ο Χιαμέκε δεν είναι μάγος, αφήστε τον ελεύθερο!» φώναζε το πλήθος.

Όμως ο βασιλιάς δεν το 'χε βάλει κάτω ακόμη. Προσπάθησε για τελευταία φορά ν' αντιστρέψει τη ροή των εξελίξεων.

«Λες ψέματα», φώναξε στον γελαστό Χιαμέκε. «Πιστεύεις ότι με ένα τέτοιο ψέμα θα σώσεις το κεφάλι σου;»

«Είπα την αλήθεια», απάντησε ο Χιαμέκε. Για καλή του τύχη εκείνη τη στιγμή διέκρινε μέσα στο πλήθος τη γριά γυναίκα που του είχε πουλήσει στην αγορά τα τρία ψάρια. Είπε και τη φέρανε μπροστά στο βασιλιά κι εκείνη επιβεβαίωσε ότι ο Χιαμέκε το ίδιο πρωινό είχε αγοράσει από εκείνη τρία μεγάλα ψάρια.

Τώρα πια ο βασιλιάς κατάλαβε ότι δεν μπορούσε για τίποτα να κατηγορήσει τον Χιαμέκε. «Με έπεισες ότι είσαι αθώος, αγαπητέ μου φίλε. Για όλα υπεύθυνη είναι η άπιστη γυναίκα σου. Εκείνη μου πρόδωσε το μέρος που είχες κρυμμένο το δαχτυλίδι. Και γι' αυτή της την πράξη της αξίζει ο θάνατος».

Ο Χιαμέκε είχε καταλάβει βέβαια από ώρα ότι ο βασιλιάς του είχε στήσει παγίδα για να μπορέσει να τον ξεφορτωθεί στα μωλωχτά.

«Εκτός από τη γυναίκα μου δεν αξίζει σε άλλον ο θάνατος;» φώναξε στο συγκεντρωμένο πλήθος. «Και ποιος είναι αυτός, τον έχετε καταλάβει;»

«Ο βασιλιάς», φώναξε το πλήθος, «ο βασιλιάς πρέπει να πεθάνει! Ο Χιαμέκε είναι ο βασιλιάς μας! Ζήτω ο σοφός Χιαμέκε!»

Όταν ο βασιλιάς είδε το εξαγριωμένο πλήθος να τρέχει κατά πάνω του, το 'βαλε στα πόδια κι έτρεξε προς το παλάτι για να γλιτώσει. Γρήγορα οι πιο νέοι τον πρόλαβαν, τον έπιασαν και τον έσυραν στην εξέδρα των εκτελέσεων. Κάτω από τα χειροκροτήματα του πλήθους ο δήμιος έκοψε τα κεφάλια του βασιλιά και του μοχθηρού θηλυκού.

Ο σοφός Χιαμέκε βασίλεψε για πολλά χρόνια δίκαια και σοφά και αγαπήθηκε και τιμήθηκε όσο κανείς άλλος βασιλιάς από όλους τους υπηκόους του βασιλείου του.

Γκάνα, Ακάν